

Hseid Ghangb Hvib Lud Jab

路加福音

Baib Diot Tif Ab Feib Lof

1 Tif Ab Feib Lof naix lul, maix not not naix dad dol hfud gid bib gid diongb ait jangx id hxad jangx dud dax, ²dios des dol naix kot lil gangl xangf qend hniub mais ngit bongf, diangd xangs diot bib id. ³Wil seix gangl qend hfud dax, hxid bas ngit sef dol hfud gid nongd yangx, ghax qend hvib des gid taib bax hxad baib mongx, ⁴mongx jef bub qeb dol jax lil nongd sail dios dol hveb deix.

Hmat Hveb Bub Sod Hot Dail Xangs Langf Eb Yof Haid Diangl Dangt

⁵Niangb dliel hxot Yuf Tajid dail wangx Xib Lif id, Yad Bix Yax bangf laib taib bax maix ib dail xangs jongb, bit hot Sab Jab Lid Yad; nenx bangf dail niangb bit hot Yib Lid Sab Baif, dios Yad Nenf bangf dail jib hlangb. ⁶Nenx ob laix niangb Wangx Waix ghab mais sail dios naix deix, des vut ab Ghab bax linf dol hveb hlangb gux lil, ax maix gheix xid fangs yel; ⁷qab hand ax maix jib daib, yenb weid Yib Lid Sab Baif ax yis vangt, nenx ob laix ghab niangx hniut

献给提阿非罗

1 提阿非罗大人哪，有好些人提笔作书，述说在我们中间所成就的事，²是照传道的人从起初亲眼看见，又传给我们的。³这些事我既从起头都详细考察了，就定意要按着次序写给你，⁴使你知道所学之道都是确实的。

预告施洗约翰降生

⁵当犹太王希律的时候，亚比雅班里有一个祭司，名叫撒迦利亚；他妻子是亚伦的后人，名叫伊利莎白。⁶他们二人在神面前都是义人，遵行主的一切诫命礼仪，没有可指责的；⁷只是没有孩子，因为伊利莎白不生育，两个

seix lul yangx. ⁸Des gid taib bax dax, Sab Jab Lid Yad niangb Wangx Waix ghab mais ait liex gheb xangs jongb, ⁹des laib gux lil xangs jongb dax dliof bob, dot dlenl ab Ghab bangf laib dins gid diongb pid yangb. ¹⁰Hxot pid yangb id, maix dangx dol naix niangb gid gux daox gaod. ¹¹Ab Ghab bangf dail hxab hxud niangb laib dangx pid yangb bangf pit bil deix, fangt jid diot nenx. ¹²Sab Jab Lid Yad ngit bongf ghax hxib hvit yuk hvit dlens. ¹³Dail hxab waix des nenx hmat: "Sab Jab Lid Yad, ax gid hxib, mongx bod qid dol id seix hngand yangx, mongx dail niangb Yib Lid Sab Baif nongt nas mongx yis dail daib dial, mongx nongt des nenx diot bit gol ait Yof Haid. ¹⁴Mongx nongt ghangb hvib ghangb niongk; nenx yis lol seix nongt maix not not naix ghangb hvib. ¹⁵Nenx niangb ab Ghab ghab mais nongt jangx dail hlieb, jud hfab jud naf seix ax hek, niangb dail mais ghab qub gid niangs ghax dot Dail Dliux Waix las baid yangx. ¹⁶Nenx nongt yangl dol naix Yix Saif Lieef not not diangd diot ab Ghab nenx dol bangf dail Wangx Waix. ¹⁷Nenx nongt maix Yix Lid Yad bangf jox hvib haib dliangl ves, hangb diot ab Ghab bangf dangl hfud, ait dol bak bangf jox hvib diangd lol diot nenx dol bangf dol daib, ait dol naix jangt bangt diangd lol des dol naix deix bangf gid hlid gid vas, diangd des ab Ghab hsot mangs dol naix deid hxad id." ¹⁸Sab Jab Lid Yad nais dail hxab waix: "Wil ait deis jef bub laib hfud gid nongd nend? Wil lul yangx, wil dail wuk seix lul yangx." ¹⁹Dail hxab waix dab: "Wil dios Jab Baif Lieef, dail hxud niangb Wangx Waix ghab mais id. Wangx Waix xangt wil lol des mongx hmat hveb, xangs mongx dol hveb hseid vut. ²⁰Leit ghab hxib, dol hveb nongd nongt jangx deix; yenb weid mongx ax hsent, mongx nongt

人又年纪老迈了。⁸撒迦利亚按班次在神面前供祭司的职分，⁹照祭司的规矩掣签，得进主殿烧香。¹⁰烧香的时候，众百姓在外面祷告。¹¹有主的使者站在香坛的右边，向他显现。¹²撒迦利亚看见，就惊慌害怕。¹³天使对他说：“撒迦利亚，不要害怕，因为你的祈祷已经被听见了，你的妻子伊利莎白要给你生一个儿子，你要给他起名叫约翰。”¹⁴你必欢喜快乐；有许多人因他出世也必喜乐。¹⁵他在主面前将要为大，淡酒浓酒都不喝，从母腹里就被圣灵充满了。¹⁶他要使许多以色列人回转，归于主他们的神。¹⁷他必有以利亚的心志能力，行在主的前面，叫为父的心转向儿女，叫悖逆的人转从义人的智慧，又为主预备合用的百姓。”¹⁸撒迦利亚对天使说：“我凭着什么可知道这事呢？我已经老了，我的妻子也年纪老迈了。”¹⁹天使回答说：“我是站在神面前的加百列，奉差而来对你说话，将这好消息报给你。”²⁰到了时候，这话必然应验；只因你不

jangx dail niad ax sux hmat hveb leit dliel hnaib laib hful gid nongd ait jangx id mongl.”

²¹Dol naix dangl Sab Jab Lid Yad, nenx niangb laib dins gid diongb lax bongt liek nongd ghax xib qif wat. ²²Leit hxot nenx dlif gux lol id, ax sux des nenx dol hmat hveb yel, nenx dol ghax bub nenx niangb laib dins gid diongb bongf mais dlub yangx, nenx des nenx dol tut lob tut bil, jangx dail niad mongl yangx. ²³Nenx baid ghab hnaib gheb, ghax diangd zaid mongl yangx. ²⁴Dol ghab hnaib nongd dangl ghangb, nenx bangf dail wuk Yib Lid Sab Baif liangs niak yangx, ghax senk bub diub jangx zab hlat hnaib. ²⁵Nenx hmat: “Niangb dol ghab hnaib hmangt ab Ghab hxid gos wil id, nenx ait nongd deid wil, ghax dios yuk wil niangb naix fangb dab bangf dol xit sas id mongl.”

Hmat Hveb Bub Sod Yeeb Sub Diangl Dangt

²⁶Leit hlat diut, dail hxab waix Jab Baif Lief dot Wangx Waix xangt mongl Jab Lid Lid bangf ib laib yis bit hot Naf Sab Lef id mongl; ²⁷leit ib dail daib pik gol ait Max Lid Yad hangd id, nenx bend gos zod khat diot Dad Weid zaid ib dail naix bit hot Yof Saif yangx. ²⁸Dail hxab waix dlenl mongl des nenx hmat: “Mongx dail dot ngenb dieex hlieb nongd, wil nais mongx niangb vut, ab Ghab des mongx niangb yangx!” ²⁹Max Lid Yad ghax hvit yuk hvit dlens diot dol hveb hseid nend, nenx nos mongl nos dax ait nend nais niangb vut hot dios laib gheix xid. ³⁰Dail hxab waix des nenx hmat: “Max Lid Yad, ax gid hxib, mongx niangb Wangx Waix ghab mais dot ngenb dieex yangx. ³¹Mongx nongt liangs niak yis daib dial, nongt des nenx diot bit gol ait Yeeb Sub. ³²Nenx nongt ait dail hlieb, nongt gol ait Dail Hsat Hvib id

信，你必哑巴不能说话，直到这事成就的日子。”

²¹百姓等候撒迦利亚，诧异他许久在殿里。²²及至他出来，不能和他们说话，他们就知道他在殿里见了异象，因为他直向他们打手式，竟成了哑巴。²³他供职的日子已满，就回家去了。²⁴这些日子以后，他的妻子伊利莎白怀了孕，就隐藏了五个月，²⁵说：“主在眷顾我的日子，这样看待我，要把我在人间的羞耻除掉。”

预告耶稣降生

²⁶到了第六个月，天使加百列奉神的差遣，往加利利的一座城去，这城名叫拿撒勒；²⁷到一个童女那里，是已经许配大卫家的一个人，名叫约瑟；童女名字叫马利亚。²⁸天使进去，对她说：“蒙大恩的女子，我问你安，主和你同在了！”²⁹马利亚因这话就很惊慌，又反复思想这样问安是什么意思。³⁰天使对她说：“马利亚，不要怕，你在神面前已经蒙恩了。³¹你要怀孕生子，可以给他起名叫耶稣。

bangf dail Daib Dial; ab Ghab Wangx Waix nongt dad Dad Weid, nenx dail ghet sangx waix bangf laib ghob yenl wangx baib nenx. ³³Nenx nongt ait Yax Gof zaid bangf dail wangx leit hsak hsak mongl; nenx bangf laib guaif seix ax maix jus guf.” ³⁴Max Lid Yad des dail hxab waix hmat: “Wil ax bil mongl khat, ait deis maix laib hfud gid nend?” ³⁵Dail hxab waix dab hot: “Dail Dliux Waix nongt lol leit mongx jox jid, Dail Hsat Hvib bangf dliangl ves nongt dax xab mongx; ait nend, Dail Hsab Niangx Hsab Ngas yis dax yel id nongt gol ait Wangx Waix dail Daib Dial. ³⁶Mongx zaid dail khat Yib Lid Sab Baif lul hul, seix liangs niak dial yangx; ghax dios dol naix hot nenx ax yis vangt yel, nend hul, xangf nongd liangs niak jangx diut hlat hnaib yangx. ³⁷Yenb weid Wangx Waix hmat hveb, ax maix ib hveb ax maix dliangl ves.” ³⁸Max Lid Yad hot: “Wil dios ab Ghab bangf dail khad diel, bob deid mongx bangf dol hveb nend jangx deix diot wil jox jid.” Dail hxab waix ghax hsat nenx mongl yangx.

Max Lid Yad Mongl Ngit Yib Lid Sab Baif

³⁹Xangf id, Max Lid Yad hxud lob, kat wat mongl Yuf. Dad bangf ib laib yis niangb jox fangb ghab vangx bil gid diongb; ⁴⁰dlenl mongl Sab Jab Lid Yad zaid, nais Yib Lid Sab Baif niangb vut. ⁴¹Yib Lid Sab Baif jus hnangd Max Lid Yad nais nenx niangb vut, dail daib niangb nenx ghab qub gid niangs ghax dik zol zol dax; Yib Lid Sab Baif dot Dail Dliux Waix las baid yangx, ⁴²gol hveb htab dlinf hot: “Mongx niangb dol jib mais gid diongb jas vut yel! Dail jib daib mongx yis lol id seix jas vut yel! ⁴³Wil dail Ghab

³² 他要为大，称为至高者的儿子；主神要把他祖大卫的位给他。³³ 他要作雅各家的王，直到永远；他的国也没有穷尽。”³⁴ 马利亚对天使说：“我没有出嫁，怎么有这事呢？”³⁵ 天使回答说：“圣灵要临到你身上，至高者的能力要荫庇你；因此所要生的圣者，必称为神的儿子（或作“所要生的，必称为圣，称为神的儿子。”）。³⁶ 况且你的亲戚伊利莎白，在年老的时候也怀了男胎；就是那素来称为不生育的，现在有孕六个月了。³⁷ 因为出于神的话，没有一句不带能力的。”³⁸ 马利亚说：“我是主的使女，情愿照你的话成就在我身上。”天使就离开她去了。

马利亚看望伊利莎白

³⁹ 那时候，马利亚起身，急忙往山地里去，来到犹太的一座城；⁴⁰ 进了撒迦利亚的家，问伊利莎白安。⁴¹ 伊利莎白一听马利亚问安，所怀的胎就在腹里跳动；伊利莎白且被圣灵充满，⁴² 高声喊着说：“你在妇女中是有福的！你所怀的胎也是有福的！”

zaid mais dax wil hangd nongd, laib nend dios gangl khangd deis dot lol nend! ⁴⁴Nenx nais wil niangb vut bangf dol hveb id jus dlenl leit wil ghab naix, dail jib daib niangb wil ghab qub gid niangs nongd ghax ghangb hvib dik zol zol dax. ⁴⁵Dail jib mais hsent nongd jas vut yel! Yenb weid dol hveb ab Ghab des nenx hmat nongd gid gid sail nongt jangx deix jef niox.”

Max Lid Yad Bangf Diux Hxak

⁴⁶Max Lid Yad hmat:

“Wil jox hvib dad ab Ghab ait dail hlieb,

⁴⁷wil bangf dail dliux dad Wangx Waix wil dail Ghab Dliuk Fangb ait ghangb hvib;

⁴⁸Yenb weid nenx ngit gos nenx dail khad diel ait naix yut naix gal, gangl xangf nongd mongl waix, hsangb niangx wangs hniut seix hot wil jas vut.

⁴⁹Dail maix vof vas id nas wil ait jangx dol hful gid hlieb, htab niangx ghax dios nenx laib bit.

⁵⁰Nenx kub pud dol hxib nenx id, leit dliel htab niangx wangs hniut mongl.

⁵¹Nenx dad ghab hxenb bil ait dliangl ves hlieb dax; Dol naix qongb vof id jox hvib xit xit nos zeb nex zeb dat, ghax gos nenx dias zul zangl mongl yangx.

⁵²Nenx ait dol gangf ghab jed yent id gos mos mongl, ait naix gal naix yut id jangx hlieb dax;

⁵³Hot dol yongt id dot nongx vut nongx xut, hot dol dlas diangd htab diangd lial mongl.

⁵⁴Nenx bangb bud Yix Saif Lieef, nenx bangf dail khad,

⁴³我主的母到我这里来，这是从哪里得的呢！⁴⁴因为你问安的声音一入我耳，我腹里的胎就欢喜跳动。⁴⁵这相信的女子是有福的！因为主对她所说的话都要应验。”

马利亚的诗歌

⁴⁶马利亚说：

“我心尊主为大，

⁴⁷我灵以神我的救主为乐；

⁴⁸因为他顾念他使女的卑微，从今以后，万代要称我有福。

⁴⁹那有权能的，为我成就了大事，他的名为圣。

⁵⁰他怜悯敬畏他的人，直到世世代代。

⁵¹他用膀臂施展大能；

那狂傲的人正心里妄想，就被他赶散了。

⁵²他叫有权柄的失位，叫卑贱的升高；

⁵³叫饥饿的得饱美食，叫富足的空手回去。

⁵⁴他扶助了他的仆人以色列，

nongd nins sos Yad Baif Lab Haix sul nenx bangf dol jib hlangb,

⁵⁵kub pud nenx dol leit hsak hsak mongl, deid denk liek dliel lax des bib zaid dol ghet sangs lul hmat dol hveb id.”

⁵⁶Max Lid Yad sul Yib Lid Sab Baif xit seix niangb ghed maix bib hlat hnaib, ghax diangd zaid mongl yangx.

Dail Xangs Langf Eb Yof Haid Diangl Dangt

⁵⁷Yib Lid Sab Baif leit hxib yis vangt ghax yis ib dail daib dial. ⁵⁸Gid vangl jil zaid hnangd hot ab Ghab kub pud nenx bongt wat, ghax sul nenx xit seix ghangb hvib. ⁵⁹Leit hnaib yaf, nenx dol dax nas dail jib daib ait lil hleik; nongt des nenx bak bangf laib bit gol ait Sab Jab Lid Yad. ⁶⁰Nenx mais hmat: “Ait ax dot! Nongt gol nenx ait Yof Haid.” ⁶¹Nenx dol hmat: “Mongx bangf dol hxub khat gid diongb ax maix dail xid gol laib bit nend.” ⁶²Nenx dol tut lob tut bil diot nenx bak, nais nenx ed dail daib gol laib bit gheix xid. ⁶³Nenx dlak ib liul bis hxad dud, ghax hxad hot: “Nenx bangf laib bit gol ait Yof Haid.” Nenx dol sail xib qif. ⁶⁴Sab Jab Lid Yad ghax buk lot dlial dax, jox nif seix tad gangd niangd dax, hmat hveb dax xangx hent Wangx Waix. ⁶⁵Dol naix niangb ob pit sail hxib bongt wat, bax linf dol hfud gid nend ghax guf nangx bas Yuf Taid jox fangb ghab vangx bil jul. ⁶⁶Dol zongb naix hnangd id sail dad laib hfud gid nend dub niangb khangd niangs, hot: “Dail jib daib nend xuk hnaib ait deis nend?” Yenb weid maix ab Ghab des nenx niangb.

为要纪念亚伯拉罕和他的后裔，

⁵⁵施怜悯直到永远，正如从前对我们列祖所说的话。”

⁵⁶马利亚和伊利莎白同住约有三个月，就回家去了。

施洗约翰出生

⁵⁷伊利莎白的产期到了，就生了一个儿子。⁵⁸邻里亲族听见主向她大施怜悯，就和她一同欢乐。⁵⁹到了第八日，他们来要给孩子行割礼；并要照他父亲的名字叫他撒迦利亚。⁶⁰他母亲说：“不可！要叫他约翰。”⁶¹他们说：“你亲族中没有叫这名字的。”⁶²他们就向他父亲打手式，问他要叫这孩子什么名字。⁶³他要了一块写字的板，就写上说：“他的名字是约翰。”他们便都希奇。⁶⁴撒迦利亚的口立时开了，舌头也舒展了，就说出话来，称颂神。⁶⁵周围居住的人都惧怕，这一切的事就传遍了犹太的山地。⁶⁶凡听见的人都将这事放在心里，说：“这个孩子将来怎么样呢？”因为有主与他同在。

Sab Jab Lid Yad Bangf Dol Hseid Bub Sod

⁶⁷Nenx bak Sab Jab Lid Yad dot Dail Dliux Waix las baid yangx, ghex hmat dol hveb bub sod ait nongd:

⁶⁸“Ab Ghab, Yix Saif Lieef bangf dail Wangx Waix deid xangx hent!

Yenb weid nenx ngit gos nenx bangf dol naix, ait nenx dol dot dliuk dot hxuk;

⁶⁹Niangb nenx bangf dail khad Dad Weid zaid gid diongb, nas bib xongt jangx ib jil gib dliuk nangx dax;

⁷⁰Deid denk liek qend tid waix xit dab dax ab Ghab liak dol xangs bub sod bangf laib lot hmat dol hveb id.

⁷¹Dliuk bib zuk faf dol yenb jab haib dol bax linf saib bib id diub bil;

⁷²kub pud bib zaid dol ghet sangs lul, nins sos nenx bangf laib hlangb waix,

⁷³ghax dios nenx des bib dail ghet sangx waix Yad Baif Lab Haix ghed dol hveb id,

⁷⁴dliuk bib zuk faf dol yenb jab diub bil,

⁷⁵ghax dot ib sangs naix niangb nenx ghab mais,

hfent hvib hfent hnid dad gid hsb niangx hsb ngas haib lil deix lol dies hxuk nenx.

⁷⁶Daib af! Mongx nongt dot gol ait Dail Hsat Hvb bangf dail xangs bub sod;

yenb weid mongx hangb diot ab Ghab gid denx,

hsot mangs jox gid diot nenx,

撒迦利亚的预言

⁶⁷他父亲撒迦利亚被圣灵充满了，就预言说：

⁶⁸“主以色列的神是应当称颂的！

因他眷顾他的百姓，为他们施行救赎；

⁶⁹在他仆人大卫家中，

为我们兴起了拯救的角；

⁷⁰正如主借着从创世以来，圣先知的口所说的话。

⁷¹拯救我们脱离仇敌，和一切恨我们之人的手；

⁷²向我们列祖施怜悯，纪念他的圣约，

⁷³就是他对我们祖宗亚伯拉罕所起的誓，

⁷⁴叫我们既从仇敌手中被救出来，

⁷⁵就可以终身在他面前，

坦然无惧地用圣洁、公义事奉他。

⁷⁶孩子啊！你要称为至高者的先知；

因为你要行在主的

前面，预备他的道路，

⁷⁷ait dol naix bangf zeid dot yangs, ghax bub ait deis dot dliuk,

⁷⁸dios bib bangf dail Wangx Waix jox hvib kub pud id,

ait laib hnaib khangd sod fal gangl fangb waix dax tob diot bib,

⁷⁹tob fangx leit dol naix niangb dab diot khangd zek khangd das sait gas xas id,

yangl bib bangf dol lob hangb leit jox gid zenx dins.”

⁸⁰Dail jib daib ghax gid gid hlieb dax yangx, naix hlieb dliux vof, niangb diot ghab vud hfangb leit dliel hnaib nenx gis xend diot dol naix Yix Saif Lief ghab mais id.

Yeeb Sub Diangl Dangt

2 Niangb dol hnaib hmangt id, Kaib Sab Ngod Gux Sib Dub maix mind lind lol, ait dol naix fangb dab laix laix sail xangs bit jit dud. ²Dias nongd dios Jib Lix Niux ait Xid Lid Yad bangf dail ghab lail ghend fangb, ait laib hfud gid xangs bit jit dud nend dios dias hsat denx. ³Dol naix not nongf diangd mongl nongf bangf laib yis xangs bit jit dud. ⁴Yof Saif seix gangl Jab Lid Lid bangf laib yis Naf Sab Lef jit mongl Yuf Taid mongl, leit Dad Weid bangf laib yis bit hot Baif Lid Henf, nenx bend dios Dad Weid jil zaid bangf dail naix. ⁵Nenx nongt sul Max Lid Yad, nenx dail niangb ax bil lol sos zaid id, ait jus gid dax mongl xangs bit jit dud. Xangf id Max Lid Yad liangs niak hniongd jid yangx. ⁶Nenx dol leit hangd aib hxot id, ghax leit ghab hxib Max Lid Yad yis daib yangx, ⁷ghax yis lol dail daib dial hfud dongd, dad dob khaid denk, dad nenx dub diot laib dliongb mal gid diongb, yenb weid laib zaid dint ax maix khangd

⁷⁷ 叫他的百姓因罪得赦，就知道救恩；

⁷⁸ 因我们神怜悯的心肠，

叫清晨的日光从高天临到我们，

⁷⁹ 要照亮坐在黑暗中死荫里的人，

把我们的脚引到平安的路上。”

⁸⁰ 那孩子渐渐长大，心灵强健，住在旷野，直到他显明在以色列人面前的日子。

耶稣降生

2 当那些日子，凯撒奥古斯都有旨意下来，叫天下人民都报名上册。

² 这是居里扭作叙利亚巡抚的时候，头一次行报名上册的事。

³ 众人各归各城，报名上册。⁴ 约瑟也从加利利的拿撒勒城上犹太去，到了大卫的城，名叫伯利恒，

因他本是大卫一族一家的人，⁵ 要和他所聘之妻马利亚一同报名上册。那时马利亚的身孕已经重了。

⁶ 他们在那里的時候，马利亚的产期到了，⁷ 就生了头胎的儿子，用布包起来，放在马槽里，

因为客店里没有地

qut yel.

Dol Naix Ved Lid Sul Dol Hxab Waix

⁸Niangb Baif Lid Henf ghab vud jok maix dol naix ved lid, hxib hmangt des ghab hxib taib bax ved ghab mail lid. ⁹Maix ab Ghab bangf ib dail hxab hxud diot nenx dol ib pit, ab Ghab bangf laib nangx tob gil xil gangl dlob pit tob fangx nenx dol; dol naix ved lid ghax hxib bongt wat. ¹⁰Dail hxab waix xangs nenx dol hot: "Ax gid hxib! Wil xangs dol hseid ghangb hvib diot mangx, dios baib dangx dol naix; ¹¹hnaib nongd niangb Dad Weid bangf laib yis gid niangs, des mangx yis Dail Ghab Dliuk Fangb, ghax dios ab Ghab Jib Duf. ¹²Mangx nongt ngit bongf ib dail niak khaid diot liangx dob, bit diot laib dliongb mal gid diongb, laib id ghax dios laib zod xangx yangx." ¹³Jus hseik mais, maix ib mail yongx waix des dail hxab waix id xangx hent Wangx Waix hot:

¹⁴"Dad laib nangx tob gil xil baib Wangx Waix niangb bet hsat hvib!

Niangb fangb dab dad laib hxed laib vut baib dol naix nenx ghangb hvib id (maix dud lul hxad "dad ghangb hvib baib naix")!"

¹⁵Dangx dol hxab waix hsat nenx dol jit fangb waix mongl yangx, dol naix ved lid xit xangs hot: "Dax bib mongl Baif Lid Henf hxid dol hfud gid ait jangx, ghax dios dol hfud gid ab Ghab xangs bib id." ¹⁶Nenx dol kat wat mongl, ghax hvob jas Max Lid Yad sul Yof Saif, dail maix dail niak bit diot laib dliongb mal gid diongb id; ¹⁷ngit bongf yangx, ghax dad dail hxab waix dongf dail jib daib bangf dol hveb xangs bas jox fangb id jul. ¹⁸Dol zongb naix hnangd id, ghax xib

方。

牧羊人与天使

⁸在伯利恒之野地里 有牧羊的人，夜间按着更次看守羊群。⁹有主的使者站在他们旁边，主的荣光四面照着他们；牧羊的人就甚惧怕。¹⁰那天使对他们说：“不要惧怕！我报给你们大喜的信息，是关乎万民的；¹¹因今天在大卫的城里，为你们生了救主，就是主基督。¹²你们要看见一个婴孩，包着布，卧在马槽里，那就是记号了。”¹³忽然，有一大队天兵同那天使赞美神说：

¹⁴“在至高之处荣耀归与神！

在地上平安归与他所喜悦的人（有古卷作“喜悦归与人”）！”

¹⁵众天使离开他们升天去了，牧羊的人彼此说：“我们往伯利恒去，看看所成的事，就是主所指示我们的。”¹⁶他们急忙去了，就寻见马利亚和约瑟，又有那婴孩卧在马槽里；¹⁷既然看见，就把天使论这孩子的话传开了。¹⁸凡听见

qif dol naix ved lid xangs nenx dol dol hveb id. ¹⁹Max Lid Yad ghax dub bax linf dol hfud gid nend diot khangd niangs nos mongl nos dax. ²⁰Dol naix ved lid diangd mongl yangx. Yenb weid hnangd haib bongf dol hfud gid deid denk liek dail hxab waix des nenx dol hmat dol hveb id, nenx dol ghax dad laib nangx tob gil xil baib Wangx Waix haib xangx hent nenx. ²¹Baid yaf hnaib yangx, ghax des dail jib daib ait lil hleik, des nenx diot bit gol ait Yeeb Sub; laib bit nend ghax dios niangb dliel hxot ax bil liangs nenx diot ghab qub id, dail hxab waix des nenx diot bit yangx.

Niangb Laib Dins Jongb Yeeb Sub Baib Wangx Waix

²²Des Mof Xib bangf lil hlangb, baid ghab hnaib hsaib ngas yangx, nenx dol ghax ak dail jib daib jit Yeeb Lud Sab Lenx mongl, dad nenx jongb diot ab Ghab. (²³Deid denk liek niangb ab Ghab bangf lil hlangb hxad dol hveb id hot: "Dail daib dial yis hsat denx nongt gol ait dail hsaib niangx hsaib ngas dad baib ab Ghab.") ²⁴Dail nongt des ab Ghab bangf lil hlangb hmat dol hveb id, ghax ed ib bongl ghob vud ghaid ob dail ghab daib ghob mongl ait lil jongb. ²⁵Niangb Yeeb Lud Sab Lenx maix ib dail naix bit hot Xib Mid; nenx dios dail deix hvib haib niuf hvib des Wangx Waix, xangf xangf jeb hvib Yix Saif Lieef dail qet hvib id lol leit, dail maix Dail Dliux Waix niangb nenx jox jid. ²⁶Nenx dot Dail Dliux Waix qangt hvib, ghax bub nenx ax bil das hxot id, nongt ngit bongf ab Ghab xongt bangf dail Jib Duf id. ²⁷Nenx dot Dail Dliux Waix qangt hvib, dlenl mongl laib dins Wangx Waix, deid denk jas ob mais bak bes dail jib daib Yeeb Sub dax, des gux lil hlangb mongl ait. ²⁸Xib Mid

的，就诧异牧羊之人对他们所说的话。¹⁹ 马利亚却把这一切的事存在心里，反复思想。²⁰ 牧羊的人回去了，因所听见、所看见的一切事，正如天使向他们所说的，就归荣耀与神，赞美他。²¹ 满了八天，就给孩子行割礼，与他起名叫耶稣；这就是没有成胎以前，天使所起的名。

殿中奉献耶稣

²² 按摩西律法满了洁净的日子，他们带着孩子上耶路撒冷去，要把他献与主。（²³ 正如主的律法上所记：“凡头生的男子必称圣归主”）²⁴ 又要照主的律法上所说，或用一对斑鸠，或用两只雏鸽献祭。²⁵ 在耶路撒冷有一个人，名叫西面；这人又公义又虔诚，素常盼望以色列的安慰者来到，又有圣灵在他身上。²⁶ 他得了圣灵的启示，知道自己未死以前，必看见主所立的基督。²⁷ 他受了圣灵的感动，进入圣殿，正遇见耶稣的父母抱着孩子进来，要照律法的规矩办理。²⁸ 西面

ghax dliangx bil seik nenx lol bes, xangx hent Wangx Waix hot: ²⁹“Ghab af! Des mongx bangf dol hveb, xangf nongd ghax xangt mongx dail khad hfent hvib das mongl yad; ³⁰yenb weid wil bangf hniub mais bongf mongx bangf gid dliuk yangx, ³¹ghax dios mongx niangb dangx dol naix ghab mais hshot mangs id; ³²dios dol fangx tob diot dol naix gid gux, seix dios mongx bangf dol naix Yix Saif Lief laib nangx tob gil xil.” ³³Ob mais bak xib qif dol hveb hseid dongf Yeeb Sub nend wat. ³⁴Xib Mid des nenx dol bod hent, diangd des dail jib daib zaid mais Max Lid Yad hmat: “Dail daib nongd dot xongt yangx. nenx nongt ait not not naix Yix Saif Lief dliangd bil, ait not not naix fal dax; nongt ait laib hveb ghab bil dad ait dad dek, ³⁵ait not not naix laib khangd niangs nenx nos gis dax, mongx jox hvib seix nongt liek dangf gos dangd diuk cot dlax.”

³⁶Seix dail maix dail wuk xangs bub sod, bit hot Yad Naf. Nenx dios Faf Neid Lif bangf dail daib pik, gangl jil zaid Yad Saif dax. Nenx ghab niangx hniut lul yangx, nenx ait daib pik id ghax mongl khat des nenx dail jib bak jangx xongs hniut, ³⁷ghax ait nas; xangf nongd dot yaf juf dlob hniut yangx (ghaid hxad hot “ghax ait nas jangx yaf juf dlob hniut”); seix ax hsat laib dins Wangx Waix, jenf nongx haib quf dlak, hnaib hnaib hmangt hmangt dies hxuk Wangx Waix. ³⁸Deid denk hxib id, nenx dax hent Wangx Waix, dad dail jib daib bangf dol hfud gid xangs dangx dol naix jeb hvib Yeeb Lud Sab Lenx dot dliuk id.

Diangd Mongl Naf Sab Lef

³⁹Yof Saif sul Max Lid Yad des ab Ghab bangf dol lil hlangb gid gid seix ait jis yangx, ghax diangd

就用手接过他来，称颂神说：²⁹“主啊！如今可以照你的话，释放仆人安然去世；³⁰因为我的眼睛已经看见你的救恩，³¹就是你在万民面前所预备的；³²是照亮外邦人的光，又是你民以色列的荣耀。”³³孩子的父母因这论耶稣的话就希奇。³⁴西面给他们祝福，又对孩子的母亲马利亚说：“这孩子被立，是要叫以色列中许多人跌倒，许多人兴起；又要作毁谤的话柄，³⁵叫许多人心里的意念显露出来；你自己的心也要被刀剑刺透。”

³⁶又有女先知，名叫亚拿，是亚设支派法内力的女儿，年纪已经老迈，从作童女出嫁的时候，同丈夫住了七年，³⁷就寡居了；现在已经八十四岁（或作“就寡居了八十四年”）；并不离开圣殿，禁食祈求，昼夜事奉神。³⁸正当那时，她进前来称谢神，将孩子的事对一切盼望耶路撒冷得救赎的人讲说。

回拿撒勒

³⁹约瑟和马利亚照主的律法办完了一切的事，

mongl Jab Lid Lid, leit nenx dol bangf laib yis Naf Sab Lef mongl. ⁴⁰Dail jib daib gid gid hlieb dax, hlieb dail jongt jil, maix hliod maix vas, dail maix Wangx Waix bangf laib ngenb dieex niangb nenx jox jid.

Jib Daib Yeeb Sub Niangb Laib Dins Gid Diongb

⁴¹Hniut hniut leit laib dlongd fat hfed, nenx mais nenx bak ghax jit mongl Yeeb Lud Sab Lenx mongl. ⁴²Xangf nenx dot juf ob hniut id, nenx dol des laib dlongd bangf laib gux lil jit mongl. ⁴³Ved baid laib dlongd yangx, nenx dol ghax diangd zaid, dail jib daib Yeeb Sub nangl nangl niangb Yeeb Lud Sab Lenx. Nenx mais nenx bak seix ax bub, ⁴⁴nos hot nenx niangb mail naix hangb gid gid diongb, nenx dol hangb ib hnaib gid. Dangl ghangb nenx dol ghax mongl dol ghab bul hxub khat hvob nenx. ⁴⁵Yenb weid hvob ax jas, ghax diangd mongl Yeeb Lud Sab Lenx hvob. ⁴⁶Bib hnaib yangk ghangb ghax jas nenx niangb laib dins gid niangs, niangb dab diot dol xangs dud ghab diongb, bil yil zongb naix bil yil nais nenx dol. ⁴⁷Dol naix hnangd nenx id, sail xib qif nenx bangf dol hliod vas haib nenx dab dol hveb id wat. ⁴⁸Nenx mais nenx bak ngit bongf ghax xib qif bongt wat. Nenx mais nais nenx: “Daib dial af! Ait deis jef ait bib ait nongd nend? Ngit af! Mongx bak sul wil naf hvib dax vangs mongx!” ⁴⁹Yeeb Sub dab: “Ait gheix xid vangs wil nend? Ait deis seix ax bil bub wil nongt nenx nos wil Bak bangf dol hfud gid nend? (Ghaid hxad hot “ait deis seix ax bil bub wil nongt niangb wil Bak diub zaid nend?”)” ⁵⁰Dol hveb nenx hmat nend, nenx dol bub ax dluf. ⁵¹Nenx ghax des nenx dol ngal lol, mongl leit Naf Sab Lef, seix yib nenx dol hveb. Nenx mais dad dol hfud gid id sail dub niangb khangd

就回加利利，到自己的城拿撒勒去了。⁴⁰孩子渐渐长大，强健起来，充满智慧，又有神的恩在他身上。

童子耶稣在殿中

⁴¹每年到逾越节，他父母就上耶路撒冷去。⁴²当他十二岁的时候，他们按着节期的规矩上去。⁴³守满了节期，他们回去，孩童耶稣仍旧在耶路撒冷。他的父母并不知道，⁴⁴以为他在同行的人中间，走了一天的路程，就在亲族和熟识的人中找他。⁴⁵既找不着，就回耶路撒冷去找他。⁴⁶过了三天，就遇见他在殿里，坐在教师中间，一面听，一面问。⁴⁷凡听见他的，都希奇他的聪明和他的应对。⁴⁸他父母看见就很希奇。他母亲对他说：“我儿！为什么向我们这样行呢？看哪！你父亲和我伤心来找你！”⁴⁹耶稣说：“为什么找我呢？岂不知我应当以我父的事为念吗？（或作“岂不知我应当在我父的家里吗？”）”⁵⁰他所说的这话，他们不明白。⁵¹他就同他们下去，回到拿撒

niangs. ⁵²Yeeb Sub bangf gid hliod vas nas dail naix (“dail naix” ghaid hxad hot “niangx hniut”), jangb Wangx Waix sul dol naix hlib nenx jox hvib id, sail jus gid hlieb dax.

Dail Xangs Langf Eb Yof Haid Kot Lil

3 Kaib Sab Tif Bix Liuf ait wangx leit hniut juf zab id, Benx Diub•Bix Lab Dob ait Yuf Taid bangf dail ghab lail ghend fangb, Xib Lif ait Jab Lid Lid bangf dail wangx diub fangb, nenx bangf dail jid dax Feib Lif ait Yix Tux Lid Yad sul Taif Lab Kox Nif bangf dail wangx diub fangb, Leix Sab Nif ait Yad Bix Lid Nif bangf dail wangx diub fangb, ²Yad Nax sul Gaib Yad Faf ait dail hfud xangs jongb; xangf id, Sab Jab Lid Yad bangf dail daib dial Yof Haid niangb ghab vud hfangb, Wangx Waix bangf dol hveb dax sos nenx. ³Nenx ghax mongl leit jox eb Yof Daid ib yangd fangb, kot xangs lil langf eb diangd hvib, ait dol zeid dot yangs. ⁴Deid denk liek dail xangs bub sod Yix Said Yad benx dud hxad dol id hot:

“Niangb ghab vud hfangb maix naix gol hveb hot:

‘Hsot mangs ab Ghab bangf jox gid,
khab jox gid deix diot nenx!

⁵Ghab diongl nongt bex baid jul,
bok hlieb bok yut nongt ait zangx yangx dax
jul!

Bet deis ghongl jangl ghongl quk nongt khab
deix dax, jox gid hvib hvib gal gal nongt ait
jangx zangx yangx dax!

⁶Dol maix ngix maix hsongd id sail nongt bongf

勒，并且顺从他们。他母亲把这一切的事都存在心里。⁵² 耶稣的智慧和身量（“身量”或作“年纪”），并神和人喜爱他的心，都一齐增长。

施洗约翰传道

3 凯撒提庇留在位第十五年，本丢•彼拉多作犹太巡抚，希律作加利利分封的王，他兄弟腓力作以土利亚和特拉可尼地方分封的王，吕撒聂作亚比利尼分封的王，²亚那和该亚法作大祭司；那时，撒迦利亚的儿子约翰在旷野里，神的话临到他。³ 他就来到约旦河一带地方，宣讲悔改的洗礼，使罪得赦。⁴ 正如先知以赛亚书上所记的话，说：

“在旷野有人声喊着说：

‘预备主的道，
修直他的路！

⁵一切山洼都要填满，
大小山冈都要削平！

弯弯曲曲的地方要改为正直，
高高低低的道路要改为平坦！

⁶凡有血气的，都要见

Wangx Waix bangf gid dliuk!"

⁷Yof Haid des dol naix dlif gux dax dot nenx langf eb id hmat: "Mangx mail ghab hniub ghab xongd nangb jab nongd! Dail xid tut dluf mangx zuk faf hnaib ghangb hnaib waix khangd qit dul nend?"⁸Mangx nongt zent jangx zend dax, liek jox hvib diangd lol id jus yangs. Khangd niangs ax gid hmat: 'Maix Yad Baif Lab Haix ait bib bangf ghet sangx waix.' Wil xangs mangx mongl: Wangx Waix sux gangl dol bod vib gid diongb nas Yad Baif Lab Haix xongt dol daib hlangb fal dax.⁹Xangf nongd diangb dot jeb diot ghab jongx det yangx, dail det deis ax zent zend vut, ghax dod lol gox diot diub dul jens gid diongb."¹⁰Dol naix not nais nenx: "Ait nend, bib ait gheix xid jef vut nend?"¹¹Yof Haid dab: "Dail maix ob pangb ud qub, ghax dus baib dail ax maix id; dail maix vob gad, seix nongt ait liek nend."¹²Diangd maix dol daib hsub xangx dax sangx dot langf eb, ghax nais nenx hot: "Ghet xangs lul, bib deid ait gheix xid jef vut nend?"¹³Yof Haid hmat: "Mongx deid ed not xus ghax ed not xus, ax gid ed not hxangt mongl."¹⁴Diangd maix dol yongx nais nenx: "Bib deid ait gheix xid jef vut nend?" Yof Haid hmat: "Ax gid dad gid gek khangd vof deid naix, seix ax gid daif zeid naix, maix nix gad ghax bub ghot yangx."¹⁵Hxot dol naix jeb hvib Jib Duf lol id, dol naix laib khangd niangs sail ghed hot Yof Haid dios Jib Duf.¹⁶Yof Haid hmat: "Wil dios dad eb des mangx ait lil langf eb, nend hul, maix ib laix vof hxangt wil mongl id lol, wil des nenx tad hlat hab seix ax pait. Nenx nongt dad Dail Dliux Waix sul dol dul dax des mangx ait lil langf eb."¹⁷Nenx jil bil gangf laib wangb, nongt ced nenx bangf laib ghab dlangl

神的救恩!"

⁷约翰对那出来要受他洗的众人说：“毒蛇的种类！谁指示你们逃避将来的忿怒呢？”⁸你们要结出果子来，与悔改的心相称。不要自己心里说：‘有亚伯拉罕为我们的祖宗。’我告诉你们：神能从这些石头中给亚伯拉罕兴起子孙来。⁹现在斧子已经放在树根上，凡不结好果子的树，就砍下来丢在火里。”¹⁰众人问他说：“这样，我们当做什么呢？”¹¹约翰回答说：“有两件衣裳的，就分给那没有的；有食物的，也当这样行。”¹²又有税吏来要受洗，问他说：“夫子，我们当做什么呢？”¹³约翰说：“除了例定的数目，不要多取。”¹⁴又有兵丁问他说：“我们当做什么呢？”约翰说：“不要以强暴待人，也不要讹诈人，自己有钱粮就当知足。”¹⁵百姓指望基督来的时候，人都心里猜疑，或者约翰是基督。¹⁶约翰说：“我是用水给你们施洗，但有一位能力比我更大的要来，我就是给他解鞋带也不配。他要用圣灵

hsab ngas; hsub gad mangl las laib nongl, ed dol dul ax hfeck dax pid dol ghab hfat xix mongl.”¹⁸Yof Haid diangd dad dol hveb gid hsub not not dax qongk dol naix, xangs dol hseid ghangb hvb diot nenx dol.¹⁹Niox qab dail wangx diub fangb Xib Lif gos Yof Haid tat, yeb weid nenx nas nenx dail jid dax bangf dail niangb Xib Lof Dix laib hfud gid sul nenx ait bax linf dol hfud gid yangf id; ²⁰dangl ghangb nenx diangd ait ib jens gid dax, ghax dios wil Yof Haid las lox.

Yeeb Sub Dot Langf Eb

²¹Dangx dol naix sail dot langf eb jul, Yeeb Sub seix dot langf eb yangx. Hxot xit xit daox gaod id, fangb waix ghax buk dlial dax, ²²Dail Dliux Waix ngal lol diot nenx jox jid, laib yangs liek dail ghob dliab ab; dail maix laib hveb gangl fangb waix dax hot: “Mongx dios wil hlib dail Daib Dial id, wil ghangb hvb mongx.”

Yeeb Sub Zaid Ghab Bak Ghet

²³Hxot Yeeb Sub ghed dot bib juf hniut id, ghax qend dax mongl kot lil. Des dol naix diub dab dax hxid, nenx ghax dios Yof Saif bangf dail daib; Yof Saif dios Xib Lix bangf dail daib; ²⁴Xib Lix dios Max Taf dail daib; Max Taf dios Lid Weit dail daib; Lid Weit dios Maif Jib dail daib; Maif Jib dios Yax Naf dail daib; Yax Naf dios Yof Saif dail daib; ²⁵Yof Saif dios Max Tab Tif Yad dail daib; Max Tab Tif Yad dios Ab Mof Sib dail daib; Ab Mof Sib dios Naf Hongf dail daib; Naf Hongf dios Yix Sib Lid dail daib; Yix Sib Lid dios Naf Gaib dail daib; ²⁶Naf Gaib dios Max Yaf dail

与火给你们施洗。¹⁷他手里拿着簸箕，要扬净他的场；把麦子收在仓里，把糠用不灭的火烧尽了。”¹⁸约翰又用许多别的话劝百姓，向他们传福音。¹⁹只是分封的王希律，因他兄弟之妻希罗底的缘故，并因他所行的一切恶事，受了约翰的责备；²⁰又另外添了一件，就是把约翰收在监里。

耶稣受洗

²¹众百姓都受了洗，耶稣也受了洗。正祷告的时候，天就开了，²²圣灵降临在他身上，形状仿佛鸽子；又有声音从天上来，说：“你是我的爱子，我喜悦你。”

耶稣的家谱

²³耶稣开头传道，年纪约有三十岁。依人看来，他是约瑟的儿子；约瑟是希里的儿子；²⁴希里是玛塔的儿子；玛塔是利未的儿子；利未是麦基的儿子；麦基是雅拿的儿子；雅拿是约瑟的儿子；²⁵约瑟是玛他提亚的儿子；玛他提亚是阿摩司的儿子；阿摩司是拿鸿的儿

daib; Max Yaf dios Max Tab Tif Yad dail daib; Max Tab Tif Yad dios Xib Meix dail daib; Xib Meix dios Yof Saif dail daib; Yof Saif dios Yuf Dad dail daib; ²⁷Yuf Dad dios Yof Yad Naf dail daib; Yof Yad Naf dios Lid Sab dail daib; Lid Sab dios Sox Lof Bab Baif dail daib; Sox Lof Bab Baif dios Sab Lab Tieef dail daib; Sab Lab Tieef dios Nif Lid dail daib; ²⁸Nif Lid dios Maif Jib dail daib; Maif Jib dios Yad Dix dail daib; Yad Dix dios Gob Sangb dail daib; Gob Sangb dios Yix Mof Dangb dail daib; Yix Mof Dangb dios Eex dail daib; ²⁹Eex dios Yof Xid dail daib; Yof Xid dios Yix Lid Yix Xeed dail daib; Yix Lid Yix Xeed dios Yof Lind dail daib; Yof Lind dios Max Taf dail daib; Max Taf dios Lid Weit dail daib; ³⁰Lid Weit dios Xib Mieex dail daib; Xib Mieex dios Yuf Dad dail daib; Yuf Dad dios Yof Saif dail daib; Yof Saif dios Yof Naif dail daib; Yof Naif dios Yix Lid Yad Jend dail daib; ³¹Yix Lid Yad Jend dios Mix Lid Yad dail daib; Mix Lid Yad dios Maix Naif dail daib; Maix Naif dios Max Daf Tab dail daib; Max Daf Tab dios Naf Daib dail daib; Naf Daib dios Dad Weid dail daib; ³²Dad Weid dios Yeeb Xib dail daib; Yeeb Xib dios Vof Beid Daif dail daib; Vof Beid Daif dios Bob Ab Sib dail daib; Bob Ab Sib dios Sab Menf dail daib; Sab Menf dios Naf Send dail daib; ³³Naf Send dios Yad Mix Naf Daf dail daib; Yad Mix Naf Daf dios Yad Laif dail daib; Yad Laif dios Xib Sib Nenf dail daib; Xib Sib Nenf dios Faf Lef Sib dail daib; Faf Lef Sib dios Yuf Dad dail daib; ³⁴Yuf Dad dios Yax Gof dail daib; Yax Gof dios Yix Sab dail daib; Yix Sab dios Yad Baif Lab Haix dail daib; Yad Baif Lab Haix dios Tab Lab dail daib; Tab Lab dios Naf Hod dail daib; ³⁵Naf Hod dios Xib Luf dail daib; Xib Luf dios Lab Wuf dail daib; Lab Wuf dios Faf Lef dail daib; Faf Lef dios Xib Baif dail daib; Xib Baif dios Sad

子；拿鸿是以斯利的儿子；以斯利是拿该的儿子；²⁶拿该是玛押的儿子；玛押是玛他提亚的儿子；玛他提亚是西美的儿子；西美是约瑟的儿子；约瑟是犹大的儿子；²⁷犹大是约亚拿的儿子；约亚拿是利撒的儿子；利撒是所罗巴伯的儿子；所罗巴伯是撒拉铁的儿子；撒拉铁是尼利的儿子；²⁸尼利是麦基的儿子；麦基是亚底的儿子；亚底是哥桑的儿子；哥桑是以摩当的儿子；以摩当是珥的儿子；²⁹珥是约细的儿子；约细是以利以谢的儿子；以利以谢是约令的儿子；约令是玛塔的儿子；玛塔是利未的儿子；³⁰利未是西缅的儿子；西缅是犹大的儿子；犹大是约瑟的儿子；约瑟是约南的儿子；约南是以利亚敬的儿子；³¹以利亚敬是米利亚的儿子；米利亚是买南的儿子；买南是玛达他的儿子；玛达他是拿单的儿子；拿单是大卫的儿子；³²大卫是耶西的儿子；耶西是俄备得的儿子；俄备得是波阿斯的儿子；波阿斯是撒门的儿子；撒门是拿顺的儿

Lab dail daib; ³⁶Sad Lab dios Gaib Naif dail daib; Gaib Naif dios Yad Faf Sab dail daib; Yad Faf Sab dios Saix dail daib; Saix dios Nof Yad dail daib; Nof Yad dios Lab Maif dail daib; ³⁷Lab Maif dios Max Tux Sab Lab dail daib; Max Tux Sab Lab dios Yix Nof dail daib; Yix Nof dios Yax Lief dail daib; Yax Lief dios Max Lef Lief dail daib; Max Lef Lief dios Gaib Naif dail daib; ³⁸Gaib Naif dios Yix Nof Sid dail daib; Yix Nof Sid dios Saif Taif dail daib; Saif Taif dios Yad Dangb dail daib; Yad Dangb dios Wangx Waix dail Daib Dial.

子；³³拿顺是亚米拿达的儿子；亚米拿达是亚兰的儿子；亚兰是希斯仑的儿子；希斯仑是法勒斯的儿子；法勒斯是犹太的儿子；³⁴犹太是雅各的儿子；雅各是以撒的儿子；以撒是亚伯拉罕的儿子；亚伯拉罕是他拉的儿子；他拉是拿鹤的儿子；³⁵拿鹤是西鹿的儿子；西鹿是拉吴的儿子；拉吴是法勒的儿子；法勒是希伯的儿子；希伯是沙拉的儿子；³⁶沙拉是该南的儿子；该南是亚法撒的儿子；亚法撒是闪的儿子；闪是挪亚的儿子；挪亚是拉麦的儿子；³⁷拉麦是玛土撒拉的儿子；玛土撒拉是以诺的儿子；以诺是雅列的儿子；雅列是玛勒列的儿子；玛勒列是该南的儿子；³⁸该南是以挪士的儿子；以挪士是塞特的儿子；塞特是亚当的儿子；亚当是神的儿子。

Yeeb Sub Gos Hxit

4 Yeeb Sub dot Dail Dliux Waix las baid, gangl jox eb Yof Dajd diangd lol, Dail Dliux Waix yangl nenx leit ghab vud hfangb, ²gos dail hfud dliangb hxit jangx dlob juf hnaib. Dol ghab hnaib hmangt id, nenx laib gheix xid seix ax nongx. Ghab

耶稣受试探

4 耶稣被圣灵充满，从约旦河回来，圣灵将他引到旷野，²四十天受魔鬼的试探。那些日子没有吃什么；日子满了，他

hnaib baid yangx, nenx ghax xit xus yangx. ³Dail hfud dliangb des nenx hmat: “Hangd mongx dios Wangx Waix dail Daib Dial nend, mongx ghax niuf hveb diot laib bod vib nongd hfaid jangx dol jed dax.” ⁴Yeeb Sub dab hot: “Dud Waix hxad ait nongd: ‘Dail naix ves, ax dios jef bangs laib khangd nongx, nongf dios bangs dol hveb gangl Wangx Waix laib lot hmat dax id het.’ ” ⁵Dail hfud dliangb dail yangl nenx jit mongl diub bok hvib, jus xik mais ghax tut laib fangb dab bangf ghab wangs laib guaif diot nenx ngit, ⁶des nenx hmat: “Dol ghab jed yent haib dol gid dlas gid vut nongd, wil sangx gid gid sail baib mongx, yenb weid laib nongd sail yud diot wil yangx, wil leit hvib baib dail xid ghax baib dail xid. ⁷Hangd mongx niangb wil ghab mais diangb wil, dol nongd sail jangx mongx bangf jul jul.” ⁸Yeeb Sub hot:

“Dud Waix hxad ait nongd: ‘Nongt diangb ab Ghab, mongx bangf dail Wangx Waix, dies hxuk nenx jus laix ghax niox.’ ”

⁹Dail hfud dliangb diangd yangl nenx mongl Yeeb Lud Sab Lenx, baib nenx hxud diot jox guf zaid dins (“guf” dud Xib Laf hxad “ghab dak”), des nenx hmat: “Hangd mongx dios Wangx Waix dail Daib Dial, ghax gangl hangd nongd dik mongl dab mongl; ¹⁰yenb weid Dud Waix hxad ait nongd:

‘Ab Ghab nongt niuf hveb diot nenx bangf dol hxab dax bod mongx;

¹¹nenx dol nongt dliangx bil dax hniangt mongx, mongx bangf jil lob jef faf ves guf gos bod vib.’ ”

¹²Yeeb Sub des nenx hmat: “Dud Waix hot: ‘Ax baib hxit ab Ghab, mongx dail Wangx Waix.’ ”

就饿了。³魔鬼对他说：“你若是神的儿子，可以吩咐这块石头变成食物。”⁴耶稣回答说：“经上记着说：‘人活着不是单靠食物，乃是靠神口里所出的一切话。’”⁵魔鬼又领他上了高山，霎时间把天下的万国都指给他看，⁶对他说：“这一切权柄、荣华，我都要给你，因为这原是交付我的，我愿意给谁就给谁。⁷你若在我面前下拜，这都要归你。”⁸耶稣说：

“经上记着说：‘当拜主你的神，单要事奉他。’”

⁹魔鬼又领他到耶路撒冷去，叫他站在殿顶上（“顶”原文作“翅”），对他说：“你若是神的儿子，可以从这里跳下去；¹⁰因为经上记着说：

‘主要为你吩咐他的使者保护你；

¹¹他们要用手托着你，免得你的脚碰在石头上。’”

¹²耶稣对他说：“经上说：‘不可试探主你的神。’”

¹³Dail hfud dliangb gid gid seix hxit jul, ghax hsat Yeeb Sub xuk niongl mongl yangx.

Niangb Jab Lid Lid Qend Kot Lil

¹⁴Yeeb Sub dot Dail Dliux Waix bangf dliangb ves las baid, diangd lol leit Jab Lid Lid, nenx ghax guf nangx bas dlob fangb diut ghot jul. ¹⁵Nenx niangb dol dangx xit ghuk gid diongb khab job naix, dangx dol sail xangx hent nenx.

Dol Naix Naf Sab Lef Jus Hvib Yeeb Sub

¹⁶Yeeb Sub diangd lol leit Naf Sab Lef, ghax dios nenx hlieb dax bangf jox fangb id. Niangb hnaib qet ves, des nenx xangf xangf ait laib gux lil id dlenl mongl laib dangx xit ghuk, hxud waix dax duf Dud Waix. ¹⁷Maix naix dad dail xangs bub sod Yix Said Yad bangf benx dud yud diot nenx, nenx ghax faib ngit, hvob jas ib bet hxad maix ait nongd:

¹⁸“Ab Ghab bangf Dail Dliux niangb wil diub jid, yenb weid nenx dad diangx tod diot wil, baib wil mongl kot dol hseid ghangb hvib diot dol naix hxat; xangt wil mongl xangs ait nongd: dol gos kheib nongt dot xangt, dol dliul nongt bongf gid dax, dol gos neif nongt dot zid yuf,

¹⁹xangs Wangx Waix hniut ghangb hvib seik naix.”

²⁰Ait nend, nenx ghax jangd benx dud id denk, diangd yud diot dail ghab lob bil, ghax niangb dab. Dol naix niangb laib dangx xit ghuk gid diongb sail tiangt mais ngit nenx. ²¹Yeeb Sub des nenx dol

¹³ 魔鬼用完了各样的试探，就暂时离开耶稣。

开始在加利利传道

¹⁴ 耶稣满有圣灵的能力，回到加利利，他的名声就传遍了四方。¹⁵ 他在各会堂里教训人，众人都称赞他。

拿撒勒人厌弃耶稣

¹⁶ 耶稣来到拿撒勒，就是他长大的地方。在安息日，照他平常的规矩进了会堂，站起来要念圣经。¹⁷ 有人把先知以赛亚的书交给他，他就打开，找到一处写着说：

¹⁸“主的灵在我身上，因为他用膏膏我，叫我传福音给贫穷的人；差遣我报告：被掳的得释放，瞎眼的得看见，叫那受压制的得自由，

¹⁹ 报告神悦纳人的禧年。”

²⁰ 于是把书卷起来，交还执事，就坐下。会堂里的人都定睛看他。²¹ 耶稣对他们说：“今天这经应验在

hmat: “Hnaib nongd yangd Dud Waix nongd niangb mangx ghab naix gid diongb ghax deix yangx.”
²²Dangx dol sail xangx hent nenx haib xib qif nenx laib lot hmat dax dol hveb vut id. Nenx dol nais: “Dail nongd ax dios Yof Saif bangf dail daib dial nend?”
²³Yeeb Sub des nenx dol hot: “Wil bub mangx nongt dad dol hveb lul hseid ghot dax des wil hmat: ‘Ghet xangs jab, mongx nongf diangd diot vut mongx jox jid! Bib hngand mongx niangb Jab Baif Nongf ait dol hfud gid id, seix niangb mongx diub fangb ait dol nend dax yol.’ ”
²⁴Nenx nangl hmat: “Wil jus deix xangs mangx mongl: Ax maix dail xangs bub sod gheix xid niangb nongf diub fangb dot naix ghangb hvib seik.
²⁵Wil des mangx hmat hveb deix mongl, niangb dliel hxot Yix Lid Yad id, fangb waix gos hshangd jangx bib hniut haib diut hlat, dangx fangb dab yongt gad jul; xangf id, Yix Saif Lief maix dol mais nas not not; ²⁶seix ax baib Yix Lid Yad mongl nenx dol hangd id, jef baib mongl hxid ib dail mais nas niangb jox fangb Xib Dend diub Sab Lef Faf.
²⁷Niangb dliel hxot dail xangs bub sod Yix Lid Sab id, Yix Saif Lief maix dol dliangb lix lul not not, bax niox Xid Lid Yad guaif dail naix Naix Maid, ax maix ib laix dot hsab ngas.”
²⁸Dol naix niangb laib dangx xit ghuk gid diongb id hngand dol hveb hseid nend sail qit dul bongt wat, ²⁹ghax fal dax dias nenx gangl laib yis dlif gux mongl (nenx dol bangf laib yis tid niangb diub bok gid waix); nenx dol gax nenx leit ghab vongl, nongt lios nenx dliangd mongl dab.
³⁰Nenx ghax nongf gangl nenx dol ghab diongb hangb deix neb mongl yangx.

Dail Naix Gos Dliangb

³¹Yeeb Sub ngal leit Jab Baif Nongf, ghax dios

你们耳中了。”²²众人都称赞他，并希奇他口中所出的恩言。又说：“这不是约瑟的儿子吗？”²³耶稣对他们说：“你们必引这俗语向我说：‘医生，你医治自己吧！我们听见你在迦百农所行的事，也当行在你自己家乡里。’”²⁴又说：“我实在告诉你们：没有先知在自己家乡被人悦纳的。
²⁵我对你们说实话，当以利亚的时候，天闭塞了三年零六个月，遍地有大饥荒，那时，以色列中有许多寡妇；²⁶以利亚并没有奉差往她们一个人那里去，只奉差往西顿的撒勒法一个寡妇那里去。
²⁷先知以利沙的时候，以色列中有许多长大麻风的，但内中除了叙利亚国的乃缦，没有一个得洁净的。”
²⁸会堂里的人听见这话，都怒气满腔，²⁹就起来撵他出城（他们的城造在山上）；他们带他到山崖，要把他推下去。³⁰他却从他们中间直行，过去了。

被鬼附的人

³¹耶稣下到迦百农，

Jab Lid Lid bangf ib laib yis; niangb hnaib qet ves khab job dol naix not. ³²Nenx dol xib qif nenx khab job dol hveb hseid id bongt wat, yenb weid nenx bangf dol hveb hseid id maix ghab jed yent. ³³Niangb laib dangx xit ghuk gid niangs, maix ib dail naix gos dail dliangb wat ghax xangt hveb gol bet bet: ³⁴“Eid! Naf Sab Lef dail naix Yeeb Sub, bib des mongx maix gheix xid xit ghat? Mongx dax bet nongd sangl bib nend? Wil bub mongx dios dail xid, mongx dios Wangx Waix bangf Dail Hsab Niangx Hsab Ngas.” ³⁵Yeeb Sub tat nenx hot: “Ax gid hex yel, gangl dail naix jox jid nongd dlif gux lol yad!” Dail dliangb muf dail naix id dliangd bil diot dol naix not ghab diongb, dlif gux lol yangx, nend hul ax ait hat nenx. ³⁶Dol naix not sail xib qif, xit nais hot: “Laib nongd dios dol jax lil gheix xid nend? Nenx dad ghab jed yent haib dliangl ves lol vox dol dliangb wat dlif gux lol, nenx dol ghax dlif gux lol!” ³⁷Ait nend Yeeb Sub niangb jox fangb id ghax guf nangx bas jul yangx.

Yeeb Sub Diot Vut Not Not Naix

³⁸Yeeb Sub gangl laib dangx xit ghuk dlif gux lol, dlenl mongl Xib Menf zaid. Xib Menf zaid wuk khat mongb kib jid bongt wat, maix naix des nenx dax dlak Yeeb Sub. ³⁹Yeeb Sub hxud niangb nenx ib pit, tut tat mongb kib jid, kib jid ghax tak mongl yangx. Nenx jus hxik mais ghax fal zangl lol dies hxuk nenx dol. ⁴⁰Hxib liuf hnaib id, maix naix yangl dol mongb, mongb diel gheix xid hul, dax leit Yeeb Sub hangd id, Yeeb Sub neif bil diot ib laix ib laix bangf jox jid, ghax sail diot vut nenx dol yangx. ⁴¹Nangl maix dol dliangb gangl dol naix not not jox jid dlif gux lol, gol hveb hot: “Mongx dios Wangx

就是加利利的一座城，在安息日教训众人。³²他们很稀奇他的教训，因为他的话里有权柄。³³在会堂里有一个人，被污鬼的精气附着，大声喊叫说：³⁴“唉！拿撒勒的耶稣，我们与你有什么相干？你来灭我们吗？我知道你是谁，乃是神的圣者。”³⁵耶稣责备他说：“不要作声，从这人身上出来吧！”鬼把那人摔倒在众人中间，就出来了，却也没有害他。³⁶众人都惊讶，彼此对问说：“这是什么道理呢？因为他用权柄能力吩咐污鬼，污鬼就出来。”³⁷于是耶稣的名声传遍了周围地方。

耶稣治好许多人

³⁸耶稣出了会堂，进了西门的家。西门的岳母害热病甚重，有人为她求耶稣。³⁹耶稣站在她旁边，斥责那热病，热就退了。她立刻起来服事他们。⁴⁰日落的时候，凡有病人的，不论害什么病，都带到耶稣那里。耶稣按手在他们各人身上，医好他们。⁴¹又有鬼从好些人身上出来，喊着说：“你是神

Waix dail Daib Dial.” Yeeb Sub tat nenx dol, ax baib nenx dol hmat hveb, yenb weid nenx dol bub nenx dios Jib Duf.

Niangb Dol Dangx Xit Ghuk Kot Lil

⁴²Hxib ob mob dab id, Yeeb Sub dlif gux dax mongl leit ghab vud hfangb. Dol naix not dax mongl vangs nenx, mongl sos nenx hangd id, ghax gangf nenx niox, ax baib nenx hsat nenx dol mongl. ⁴³Nend hul, Yeeb Sub xangs nenx dol: “Wil seix nongt mongl dol yis khangd htab kot laib guaif Wangx Waix bangf dol hseid ghangb hvib, xangt wil lol bend dios ait gid nongd.” ⁴⁴Ait nend, Yeeb Sub ghax mongl laib laib dangx xit ghuk niangb Jab Lid Lid kot lil.

Gol Dol Qeb Lil Hsat Denx

5 Yeeb Sub hxud niangb ghab but ongd Gaif Nif Sab Lef, dol naix not xit mif nenx, nongt zongb naix Wangx Waix bangf jax lil. ²Nenx bongf maix ob jox niangx jok niangb ghab but ongd; dol ait nail hsat jox niangx mongl sad bal mongl yangx. ³Maix ib jox niangx dios Xib Menf bangf, Yeeb Sub ghax jit mongl dlak nenx qab niangx, hvak ghab bil nenk daib ghax niangb dab, niangb jox niangx khab job dol naix not. ⁴Xangs jul yangx, ghax des Xib Menf hmat: “Qab niangx leit khangd dob eb deif bal hfek nail.” ⁵Xib Menf hmat: “Ghet xangs lul, bib ait gheb ib hmangt yangx, seix ait ax gos gheix xid. Nend hul, des mongx bangf hveb, wil ghax deif bal dax mongl.” ⁶Nenx dol deif bal yangx, ghax hfek gos dol nail not not, qab nenk ghax dait bal, ⁷ghax gol dol ghab bul niangb jox niangx gid htab id dax xit bangb. Nenx dol ghax dax, dad dol nail las baid ob

的儿子。”耶稣斥责他们，不许他们说话，因为他们知道他是基督。

在各会堂传道

⁴² 天亮的时候，耶稣出来，走到旷野地方。众人去找他，到了他那里，要留住他，不要他离开他们。⁴³ 但耶稣对他们说：“我也必须在别城传神国的福音，因我奉差原是为 此。”⁴⁴ 于是耶稣在加利利的各会堂传道。

呼召首批门徒

5 耶稣站在革尼撒勒湖边，众人拥挤他，要听神的道。² 他见有两只船湾在湖边；打鱼的人却离开船洗网去了。³ 有一只船是西门的，耶稣就上去，请他把船撑开，稍微离岸，就坐下，从船上教训众人。⁴ 讲完了，对西门说：“把船开到水深之处，下网打鱼。”⁵ 西门说：“夫子，我们整夜劳力，并没有打着什么。但依从你的话，我就下网。”⁶ 他们下了网，就圈住许多鱼，网险些裂开，⁷ 便招呼那只船上的同伴来帮助。他

jox niangx, baid ait gid dangx niangx mongl. ⁸Xib Menf•Bix Deef ngit bongf, ghax pet mais diot Yeeb Sub bangf bod ghof jus dangl hfud, hmat: "Ghab af! Hvak wil dol nenk daib, wil dios dail naix zeid." ⁹Nenx sul ib mail naix id sail xib qif hfek gos ib bal nail. ¹⁰Nenx bangf dol ghab bul, Xib Bix Taid ob dail daib dial Yax Gof、Yof Haid seix jus yangs. Yeeb Sub des Xib Menf hmat: "Ax gid hxib! Gangl xangf nongd mongl waix, mongx ghax dot naix yangx." ¹¹Nenx dol gax ob jox niangx diot ghab bil, gid gid seix dlius mongl jul, ghax des Yeeb Sub mongl yangx.

Ait Dail Dliangb Lix Lul Hsab Ngas

¹²Maix ib dias, Yeeb Sub niangb ib laib yis gid diongb, maix dail dliangb lix lul ngit bongf nenx, ghax pet mais diot ghab dab dlak nenx: "Ghab af, hangd mongx leit hvib, mongx ghax sux ait wil hsab ngas dax." ¹³Yeeb Sub dliangx bil hsenk nenx, hot: "Wil leit hvib haib, mongx hsab ngas yad!" Dliangb lix lul jus hxik mais ghax hsat nenx jox jid mongl yangx. ¹⁴Yeeb Sub niuf hveb diot nenx hot: "Ax gid jend hvib xangs dail xid, jef dad jox jid diot dail xangs jongb ngit hxid ghax niox. Mongx hsab ngas yangx, nongt dad Mof Xib hot fat dol ghab lil id jongb diot, ait bax pinf diot dol naix not ngit." ¹⁵Ait nend Yeeb Sub ghax vel ait vel ghangt nangx dax. Maix ghab mail ghab songl naix xit ghuk dax zongb naix jax lil, seix jeb hvib diot vut nenx dol bangf dol mongb. ¹⁶Nend hul, Yeeb Sub tak mongl ghab vud hfangb mongl daox gaod.

们就来，把鱼装满了两只船，甚至船要沉下去。⁸西门·彼得看见，就俯伏在耶稣膝前，说：“主啊！离开我，我是个罪人。”⁹他和一切同在的人都惊讶这一网所打的鱼。¹⁰他的伙伴西庇太的儿子雅各、约翰，也是这样。耶稣对西门说：“不要怕！从今以后，你要得人了。”¹¹他们把两只船拢了岸，就撒下所有的，跟从了耶稣。

洁净麻风病人

¹²有一回，耶稣在一个城里，有人满身长了大麻风，看见他，就俯伏在地求他说：“主若肯，必能叫我洁净了。”¹³耶稣伸手摸他，说：“我肯，你洁净了吧！”大麻风立刻就离了他的身。¹⁴耶稣嘱咐他：“你切不可告诉人，只要去把身体给祭司察看，又要为你得了洁净，照摩西所吩咐的，献上礼物，对众人作证据。”¹⁵但耶稣的名声越发传扬出去。有极多的人聚集来听道，也指望医治他们的病。¹⁶耶稣却退到旷野去祷告。

Diot Vut Dail Zeib Gheil

¹⁷Maix ib hnaib, hxot Yeeb Sub xit xit khab job naix id, maix dol naix Faf Lid Said sul dol xangs lil niangb ib pit, nenx dol gangl Jab Lid Lid, Yuf Tajid haib Yeeb Lud Sab Lenx dol fangb vangl dax. Ab Ghab bangf dliangl ves niangb Yeeb Sub jox jid, ait nenx diot vut dol naix mongb. ¹⁸Maix naix ghangt dax ib dail zeib gheil jis diot pangb bongk, nongt ghangt dlenl mongl dub diot Yeeb Sub ghab mais, ¹⁹yenb weid not naix wat, hvob ax jas gid ghangt dlenl dax mongl, nenx dol ghax jit mongl guf zaid, gangl ghab vongb ngil dad nenx sul pangb bongk hlod dax leit ghab diongb, dub deix denk Yeeb Sub ghab mais. ²⁰Yeeb Sub bongf nenx dol bangf jox hvib hsent ghax des dail zeib gheil hmat: "Mongx bangf dol zeid dot yangs yangx." ²¹Dol xangs hxad dud sul dol naix Faf Lid Said ghax xit dongf hot: "Dail hmat dol hveb pob hlieb nongd dios dail xid? Bax Wangx Waix niox, dail xid sux yangs zeid nend?" ²²Yeeb Sub bub nenx dol xit dongf gheix xid, ghax nais: "Mangx khangd niangs ait gheix xid xit dongf nend?" ²³Ghaid hmat: 'Mongx dot yangs dol zeid yangx'; ghaid hmat: 'Fal zangl hangb gid yad,' gid deis vut ait nenk daib? ²⁴Nend hul, seix nongt ed mangx bub, Daib Dial Naix niangb fangb dab maix ghab jed yent yangs dol zeid haib." Ghax des dail zeib gheil hmat: "Wil niuf hveb diot mongx fal zangl dax! Qeb mongx bangf pangb bongk diangd mongl zaid yol." ²⁵Dail naix id niangb dangx dol naix ghab mais jus hxik mais ghax fal zangl dax, qeb pangb bongk nenx bit id diangd zaid mongl, dad laib nangx tob gil xil baib Wangx Waix. ²⁶Dol naix not sail xib qif wat, seix diangd laib nangx tob gil xil diot Wangx

治愈瘫痪病人

¹⁷有一天，耶稣教训人，有法利赛人和教教师在旁边坐着，他们是从加利利各乡村和犹太并耶路撒冷来的。主的能力与耶稣同在，使他能医治病人。¹⁸有人用褥子抬着一个瘫痪病人，要抬进去放在耶稣面前，¹⁹却因人多，寻不出法子抬进去，就上了房顶，从瓦间把他连褥子缒到当中，正在耶稣面前。²⁰耶稣见他们的信心，就对瘫痪病人说：“你的罪赦了。”²¹文士和法利赛人就议论说：“这说僭妄话的是谁？除了神以外，谁能赦罪呢？”²²耶稣知道他们所议论的，就说：“你们心里议论的是什么呢？”²³或说：‘你的罪赦了’，或说：‘你起来行走’，哪一样容易呢？²⁴但要叫你们知道人子在地上有赦罪的权柄，”就对瘫痪病人说：“我吩咐你，起来！拿你的褥子回家去吧。”²⁵那人当众人面前立刻起来，拿着他所躺卧的褥子回家去，归荣耀与神。²⁶众人都惊奇，也归荣耀与神，并且满心惧怕说：“我们今日看

Waix, jox hvib hxib bongt wat. Nenx dol hot: “Bib hnaib nongd ngit bongf dol hfud gid jus deix xib qif yangx.”

Gol Lid Weit

²⁷Laib nend yangk ghangb, Yeeb Sub dlif gux dax mongl ngit bongf ib dail daib hxub xangx bit hot Lid Weit, niangb dab diot bet jit hxit id, ghax des nenx hmat: “Mongx des wil mongl yad.” ²⁸Nenx ghax fal zangl des Yeeb Sub mongl, gid gid seix dlius mongl jul. ²⁹Lid Weit niangb nenx zaid des Yeeb Sub baix ngx baix jud, maix dol daib hxub xangx not not sul dol naix hxab des nenx dol xit seix nongx hek. ³⁰Dol naix Faf Lid Said sul dol xangs hxad dud ghax fangs Yeeb Sub bangf dol qeb lil hot: “Mangx ait gheix xid des dol daib hxub xangx sul dol naix zeid xit seix nongx hek nend?” ³¹Yeeb Sub des nenx dol hot: “Dol naix ax mongb ghax ed ax sos dail xangs jab, dol naix mongb jef ed sos. ³²Wil bend ax dios lol gol dol naix deix diangd hvib; nongf dios lol gol dol naix zeid diangd hvib het.”

Dol Hveb Nais Gid Jenf Nongx

³³Nenx dol hot: “Yof Haid bangf dol qeb lil hxot hxot seix jenf nongx haib bod qid, dol naix Faf Lid Said bangf dol qeb lil seix ait nend; jef maix mongx bangf dol qeb lil seix nongx seix hek.” ³⁴Yeeb Sub des nenx dol hot: “Hxot dail dial dot niangb sul nenx bangf dol ghab bul xit seix niangb id, mongx ait deis ait dol ghab bul jenf nongx nend? ³⁵Nend hul, ghab hnaib nongt lol leit, dail dial dot niangb nongt hsat nenx dol mongl, leit hnaib id nenx dol ghax nongt jenf nongx dail.” ³⁶Yeeb Sub nangl qangb ib laib bif

见非常的事了。”

召利未

²⁷这事以后，耶稣出去，看见一个税吏，名叫利未，坐在税关上，就对他：“你跟从我来。”²⁸他就撇下所有的，起来跟从了耶稣。²⁹利未在自己家里为耶稣大摆筵席，有许多税吏和别人与他们一同坐席。³⁰法利赛人和文士就向耶稣的门徒发怨言说：“你们为什么和税吏并罪人一同吃喝呢？”³¹耶稣对他们说：“无病的人用不着医生，有病的人才用得着。³²我来本不是召义人悔改；乃是召罪人悔改。”

禁食的问题

³³他们说：“约翰的门徒屡次禁食祈祷，法利赛人的门徒也是这样；惟独你的门徒又吃又喝。”³⁴耶稣对他们说：“新郎和陪伴之人同在的时候，岂能叫陪伴之人禁食呢？”³⁵但日子将到，新郎要离开他们，那日他们就要禁食了。”³⁶耶稣又设一个比

bit des nenx dol hmat: “Ax maix dail xid gangl pangb ud hvib dlit ib liul dob lol, paib diot pangb ud ghot; handg hot ait nend, pangb hvib gos dlit bal yangx, liul hvib sul liul ghot seix ax xit dangf. ³⁷Sax maix dail xid dad jud hvib jis diot dol daif dud ghot gid niangs; handg hot ait nend, dol jud hvib nongt gik laib daif dud dus dos, dol jud ghax dlax mongl, laib daif dud seix bal yangx. ³⁸Dol jud hvib nongt jis diot laib daif dud hvib gid niangs. ³⁹Ax maix dail xid hek jud ghot yangx seix dail hlib hek jud hvib, nenx sail hot dol ghot vut not.

Niangb Hnaib Qet Ves Liangb Ghab Hniangb Gad Mangl

6 Maix ib hnaib qet ves, Yeeb Sub hangb fat diot las gad mangl dax mongl. Nenx bangf dol qeb lil liangb ghab hniangb gad mangl dad bil mangk jangk nongx. ²Maix ob bib dail Faf Lid Said hmat: “Mangx ait gheix xid niangb hnaib qet ves ait dol hfud gid ax baib ait id nend?” ³Yeeb Sub dab nenx dol hot: “Dad Weid sul dol naix des nenx xit xus gad ghax ait dol hfud gid id, Dud Waix hxad niox, mangx ax bil duf sos nend? ⁴Nenx ait deis dlenl mongl laib dins Wangx Waix qeb dol jed jongb id nongx, dail baib dol naix des nenx id nongx haib. Bax niox dol xangs jongb, dol jed id dail xid seix ax baib nongx.” ⁵Nenx nangl des nenx dol hmat: “Daib Dial Naix dios hnaib qet ves bangf dail Ghab.”

Dail Naix Ngas Liak Bil

⁶Nangl maix ib hnaib qet ves, Yeeb Sub dlenl

喻，对他们说：“没有人把新衣服撕下一块来，补在旧衣服上；若是这样，就把新的撕破了，并且所撕下来的那块新的和旧的也不相称。³⁷也没有人把新酒装在旧皮袋里；若是这样，新酒必将皮袋裂开，酒便漏出来，皮袋也就坏了。³⁸但新酒必须装在新皮袋里。³⁹没有人喝了陈酒又想喝新的，他总说陈的好。”

安息日掐麦穗

6 有一个安息日，耶稣从麦地经过。他的门徒掐了麦穗，用手搓着吃。²有几个法利赛人说：“你们为什么做安息日不可做的事呢？”³耶稣对他们说：“经上记着大卫和跟从他的人饥饿之时所做的事，连这个你们也没有念过吗？⁴他怎么进了神的殿，拿陈设饼吃，又给跟从的人吃？这饼除了祭司以外，别人都不可吃。”⁵又对他们说：“人子是安息日的主。”

萎缩手的人

⁶又有一个安息日，耶

mongl laib dangx xit ghuk khab job naix, niangb khangd id maix dail naix jil bil deix ngas liak yangx. ⁷Dol xangs hxad dud sul dol naix Faf Lid Said hxid Yeeb Sub, hxid nenx niangb hnaib qet ves diot vut dol mongb ax diot, vangs ghab bil dad dax ghot nenx. ⁸Yeeb Sub bub nenx dol khangd niangs yangx, ghax des dail naix ngas liak bil id hot: “Fal zangl dax hxud diot ghab diongb!” Dail naix id ghax fal dax hxud bub diub. ⁹Yeeb Sub hmat: “Wil nais mangx, niangb hnaib qet ves ait vut sul ait yangf, dliuk nangs sul hat nangs, gid deis ait dot nend?” ¹⁰Nenx ghax was lies ngit nenx dol dol naix not, des dail naix id hot: “Dliangx bil dax!” Nenx jus dliangx bil, jil bil ghax vut liek khangd ghot yangx. ¹¹Nenx dol ghax qit nongt dus dliud mongl, xit xangs ait deis ait jef ait gos Yeeb Sub niox.

Hvuk Juf Ob Dail Hxab Lil

¹²Xangf id, Yeeb Sub dlif gux jit mongl diub bok daox gaod, daox gaod Wangx Waix ib hmangt. ¹³Leit fangx waix, gol nenx bangf dol qeb lil lol, gangl nenx dol gid diongb hvuk dot juf ob laix, gol nenx dol ait dol hxab lil. ¹⁴Juf ob dail id ghax maix Xib Menf, Yeeb Sub nangl nas nenx diot bit gol ait Bix Deef, nenx bangf dail jid dax Aib Deef Lieef; nangl maix Yax Gof sul Yof Haid; Feib Lif sul Bab Dob Lof Maix; ¹⁵Max Taid sul Dob Max; Yad Lef Feib bangf dail daib dial Yax Gof sul dangx naix ait hfaid id bangf Xib Menf; ¹⁶Yax Gof bangf dail daib dial Yuf Dad (“daib dial” ghaid dot hxad hot “jid dax”) sul Jab Niqof dail naix Yuf Dad, dail mail ab Ghab mongl id.

稣进了会堂教训人，在那里有一个人右手枯干了。⁷文士和法利赛人窥探耶稣，在安息日治病不治病，要得把柄去告他。⁸耶稣却知道他们的意念，就对那枯干一只手的人说：“起来！站在当中。”那人就起来站着。⁹耶稣对他们说：“我问你们，在安息日行善行恶，救命害命，哪样是可以的呢？”¹⁰他就周围看着他们众人，对那人说：“伸出手来！”他把手一伸，手就复了原。¹¹他们就满心大怒，彼此商议怎样处治耶稣。

拣选十二使徒

¹²那时，耶稣出去，上山祷告，整夜祷告神；¹³到了天亮，叫他的门徒来，就从他们中间挑选十二个人，称他们为使徒。¹⁴这十二个人有西门，耶稣又给他起名叫彼得，还有他兄弟安得烈；又有雅各和约翰；腓力和巴多罗买；¹⁵马太和多马；亚勒腓的儿子雅各和奋锐党的西门；¹⁶雅各的儿子犹大（“儿子”或作“兄弟”），和卖主的加略人犹大。

Kot Lil Diot Dol Naix Not

¹⁷Yeeb Sub nas nenx dol gangl laib bok ngal mongl hxud niangb laib ghab zangx; dol naix hxud bet id maix dol qeb lil not not, dail maix dol naix not not gangl jox fangb Yuf. Taid sul Yeeb. Lud. Sab. Lenx. Teib. Lof haib Xib. Dend bangf ghab but haix dax. ¹⁸Nenx dol sail dax zongb naix nenx xangs lil, dail jeb hvib diot vut nenx dol bangf dol mongb haib; dail maix dol gos dliangb wat vis jik seix dot diot vut yangx. ¹⁹Dangx dol naix sail sangx hsenk nenx, yenb weid nenx jox jid maix dliangl ves dax diot nenx dol vut liangl hxangb.

Gid Vut Sul Gid Hxat

²⁰Yeeb Sub xongt mais ngit dol qeb lil, hmat:

“Mangx dol naix hxat nongd jas vut yel!

Yenb weid Wangx Waix bangf laib guaif dios mangx bangf het.

²¹Mangx dol naix xit xus nongd jas vut yel!

Yenb weid mangx nongt dot nongx xangd hek xut. Mangx dol naix genx genx niangd niangd nongd jas vut yel! Yenb weid mangx nongt ghangb hvib diek.

²²Dol naix yenb weid Daib Dial Naix ghax mongb hvib mangx, lios mangx, tat mangx, hxangt mangx nangx bit mongl, dad mangx ait naix yangf, ait nend mangx ghax jas vut yel! ²³Leit hnaib id, mangx nongt ghangb hvib diuk dik, yenb weid niangb fangb waix dol diangd baib mangx id hlieb wat; nenx dol bangf ghet sangx waix deid dol xangs bub sod seix dios jus diel.

²⁴Niox qab, mangx dol naix dlas ghax jas hxat

向众人传道

¹⁷耶稣和他们下了山，站在一块平地上；同站的有许多门徒，又有许多百姓，从犹太全地和耶路撒冷，并推罗、西顿的海边来，¹⁸都要听他讲道，又指望医治他们的病；还有被污鬼缠磨的，也得了医治。¹⁹众人都想要摸他，因为有能力从他身上发出来，医好了他们。

福和祸

²⁰耶稣举目看着门徒，说：

“你们贫穷的人有福了！因为神的国是你们的。

²¹你们饥饿的人有福了！因为你们将要饱足。你们哀哭的人有福了！因为你们将要喜笑。

²²人为人子憎恶你们，拒绝你们，辱骂你们，弃掉你们的名，以为是恶，你们就有福了！²³当那日，你们要欢喜跳跃，因为你们在天上的赏赐是大的；他们的祖宗待先知也是这样。

²⁴但你们富足的人有祸

yel! Yenb weid mangx bend sod dot qet hvib yangx.

²⁵Mangx dol naix nongx xangd hek xut nongd jas hxat yel!

Yenb weid mangx nongt yongt gad dax yel.

Mangx dol naix diek nongd jas hxat yel! Yenb weid mangx nongt xens hvib kok hniok genx niangd jef niox.

²⁶Hxot dol naix sail hot mangx vut id, mangx ghax jas hxat yel! Yenb weid nenx dol bangf ghet sangx waix deid dol xangs bub sod dliot seix dios jus diel."

Nongt Hlib Dol Yenb Jab

²⁷"Ait nend hul, wil xangs mangx mail naix zongb naix jax lil nongd, mangx nongt hlib vut mangx bangf dol yenb jab! Dol saib mangx id, nongt deid nenx vut! ²⁸Dol ghab dliangb diot mangx id, nongt nas nenx bod hent! Dol naix dad mangx dangt niad id, nongt nas nenx daox gaod! ²⁹Hangd maix naix dib mongx pit mangl mais nongd, pit mangl mais aib seix nongt langs nenx dib; maix naix luf mongx bangf pangb ud gid gux, ait nend pangd ud gid niangs seix langs nenx ed mongl. ³⁰Dail xid dlak mongx ghax baib dail xid; hangd maix naix luf mongx bangf dol hmub jangd mongl, ax gid mongl diangd ed lol yel. ³¹Mangx sangx ed naix jub ait deis deid mangx, mangx seix ait deis deid naix jub. ³²Hangd mangx jef hlib vut dol naix hlib mangx id, maix gheix xid bod hfut mangx nend? Ax maix, yenb weid dol naix zeid seix hlib dol naix hlib nenx dol id. ³³Hangd mangx deid vut dol deid vut mangx id yangx, maix gheix xid bod hfut mangx nend? Ax maix, yenb weid dol naix zeid seix ait nend ait.

了！因为你们受过你们的安慰。

²⁵ 你们饱足的人有祸了！

因为你们将要饥饿。

你们喜笑的人有祸了！因为你们将要哀恸哭泣。

²⁶ 人都说你们好的时候，你们就有祸了！因为他们的祖宗待假先知也是这样。"

当爱仇敌

²⁷ 只是我告诉你们这听道的人，你们的仇敌，要爱他！恨你们的，要待他好！²⁸ 咒诅你们的，要为他祝福！凌辱你们的，要为他祷告！²⁹ 有人打你这边的脸，连那边的脸也由他打；有人夺你的外衣，连里衣也由他拿去。³⁰ 凡求你的，就给他；有人夺你的东西去，不用再要回来。³¹ 你们愿意人怎样待你们，你们也要怎样待人。³² 你们若单爱那爱你们的人，有什么可酬谢的呢？就是罪人也爱那爱他们的人。³³ 你们若善待那善待你们的人，有什么可酬谢的呢？就是罪人也是这样行。³⁴ 你们若

³⁴Hangd mangx tub diot naix jub, diangd jeb hvib nenx bex, maix laib gheix xid bod hfut mangx nend? Ax maix, yenb weid dol naix zeid seix tub diot dol naix zeid, jeb hvib dot bex jul jul. ³⁵Nend hul, mangx nongt hlib vut mangx dol yenb jab, deid vut nenx dol, tub baib nenx dol, ax jeb hvib dot bex gheix xid yel; dol mangx deid dot id ghax hlieb wat yangx, mangx seix nongt ait jangx Dail Hsat Hvib id bangf daib dial; yenb weid nenx dad ngenb dieex deid dol naix hniongb ghangb ngenb dieex haib dol naix ait yangf. ³⁶Mangx nongt kub hvib naix, liek mangx Bak kub hvib naix jus diel.”

Duf Dongf Naix Jub

³⁷“Ax gid mongl duf dongf naix jub, ghax ax gos duf dongf; ax gid dind naix jub maix zeid, seix ax gos dind zeid; mangx nongt yangs naix, ghax nongt dot yangs (“yangs” dud Xib Laf hxad hot “xangt”); ³⁸baib naix ghax maix naix baib mangx, dol hxenb dod hlieb, ket ket neif neif、bob bob leif leif, dad dax tod diot mangx bangf laib ghab dis; yenb weid mangx dad laib hmub jangd gheix xid lix diot naix, seix nongt dad laib id lix diot mangx.”

³⁹Yeeb Sub nangl dad bif bit des nenx dol hmat: “Dail dliul ait deis yangl dail dliul? Hangd ait nend, nenx ob laix ax dios sail baix diot laib khangd wangl gid niangs mongl nend? ⁴⁰Dail ghok dud hvib ax hfed dail xangs dud; dail ghok vut id seix nas dail xangs dud jus diel het. ⁴¹Mongx ait xid bongf dail jid dax hniub mais maix laib bel, seix ax nos mongx jil hniub mais gid diongb maix jox vangx zaid nend? ⁴²Mongx ax bongf mongx bangf hniub mais maix jox

借给人，指望从他收回，有什么可酬谢的呢？就是罪人也借给罪人，要如数收回。³⁵你们倒要爱仇敌，也要善待他们，并要借给人不指望偿还；你们的赏赐就必大了，你们也必作至高者的儿子；因为他恩待那忘恩的和作恶的。³⁶你们要慈悲，像你们的父慈悲一样。”

论断人

³⁷你们不要论断人，就不被论断；你们不要定人的罪，就不被定罪；你们要饶恕人，就必蒙饶恕（“饶恕”原文作“释放”）；³⁸你们要给人，就必有给你们，并且用十足的升斗，连摇带按、上尖下流地倒在你们怀里；因为你们用什么量器量给人，也必用什么量器量给你们。”

³⁹耶稣又用比喻对他们说：“盲人岂能领盲人，两个人不是都要掉在坑里吗？⁴⁰学生不能高过先生；凡学成了的不过和先生一样。⁴¹为什么看见你弟兄眼中有刺，却不想自己眼中有梁木呢？⁴²你不见自己眼中有梁木，怎能

vangx zaid, ait deis des mongx dail jid dax hmat: 'Mais wil dlut mongx hniub mais laib bel' nend? Mongx dail xongb lat ait naix vut nongd! Sod yax mongx jil hniub mais bangf jox vangx zaid niox yait, nend jef bongf xend dlut mongx dail jid dax jil hniub mais bangf laib bel."

Dail Det Sul Dol Zend

⁴³"Ax maix dail det vut zent dol zend ghab dliax; seix ax maix dail det ghab dliax zent dol zend vut. ⁴⁴Dail det gheix xid hul, ngit nenx bangf dol zend ghax xangk gos nenx dios dail det gheix xid yangx. Gangl dol ghab gongk bel liuk ax dot dol zend ax pud bangx, dius vob bel liuk ax dot dol zend gheid. ⁴⁵Naix vut khangd niangs dub dol vut ghax dliux dax dol vut; naix yangf khangd niangs dub dol yangf ghax dliux dax dol yangf; yenb weid khangd niangs jis baid gheix xid, laib lot ghax hmat gheix xid dlif gux dax."

Ob Diel Ghab Daix

⁴⁶"Mangx ait xid gol wil ait 'Ghab af! Ghab af!' Ait deis ax des wil bangf dol hveb ait nend? ⁴⁷Dail dax leit wil hangd nongd hngand wil dol hveb hseid ghax mongl ait id, wil nongt xangs mangx nenx liek dail naix gheix xid. ⁴⁸Nenx liek dail tid zaid id, ghongs dab dob dob, dad ghab daix ait diot laib ghab dlangx vib zat gid waix; leit hxot hlieb eb dax id, eb hlieb dod gos laib zaid, laib zaid ait deis seix ax qangt, yenb weid laib ghab daix ait diot laib ghab dlangx vib zat gid waix (maix dol dud sangs lul hxad hot "yenb weid tid xongt vut"). ⁴⁹Jef maix dail hngand yangx ax mongl ait id, ghax liek dail tid zaid diot ghab lot dab hsat gid waix id, ax maix ghab daix dins; eb

对你弟兄说：“容我去掉你眼中的刺”呢？你这假冒为善的人！先去掉自己眼中的梁木，然后才能看得清楚，去掉你弟兄眼中的刺。”

树与其果

⁴³因为没有好树结坏果子；也没有坏树结好果子。⁴⁴凡树木看果子，就可以认出它来。人不是从荆棘上摘无花果，也不是从蒺藜里摘葡萄。⁴⁵善人从他心里所存的善就发出善来；恶人从他心里所存的恶就发出恶来；因为心里所充满的，口里就说出来。”

两种基础

⁴⁶“你们为什么称呼我‘主啊！主啊！’却不遵我的话行呢？”⁴⁷凡到我这里来，听见我的话就去行的，我要告诉你们他像什么人：⁴⁸他像一个人盖房子，深深地挖地，把根基安在磐石上；到发大水的时候，水冲那房子，房子总不能摇动，因为根基立在磐石上（有古卷作“因为盖造得好”）。⁴⁹惟有听见不去行的，就像一个人在土地上

hlieb jus dod gos, ghax bangb gos mongl yangx, laib zaid sail bal jul yangx.”

Diot Vut Dail Hfud Ghend Bat Yongx Bangf Dail Khad

7 Yeeb Sub des dol naix hmat jul bax linf dol hveb hseid, ghax dlenl mongl Jab Baif Nongf mongl. ²Maix ib dail hfud ghend bat yongx bangf dail khad xenf mongb nongt das mongl. ³Dail hfud ghend bat yongx id hnangd Yeeb Sub bangf dol hfud gid, ghax jak liak Yuf Taid bangf ob bib dail lul mongl dlak Yeeb Sub dax dliuk nenx bangf dail khad. ⁴Nenx dol leit Yeeb Sub ghab mais ghax dlak dad dlak nenx: “Mongx des nenx ait laib hfud gid nend, nenx seix pait gos haib. ⁵Yenb weid nenx hlieb vut bib bangf dol naix, des bib tid laib dangx xit ghuk.” ⁶Yeeb Sub ghax des nenx dol mongl. Hvak laib zaid id ax dol, dail hfud ghend bat yongx baib ob bib dail ghab bul mongl ngit Yeeb Sub, des nenx hmat: “Ghab af! Ax jak liak mongx yel; wil ax gaix gol mongx mongl wil zaid; ⁷wil mongl ngit mongx seix ax pait, jef ed mongx hmat jus laib hveb, wil dail khad ghax nongt vut yangx. ⁸Yenb weid wil gos ghend niangb naix jub jil bil gid dab, seix maix dol yongx niangb wil pit dab; des dail nongd hmat: ‘Mongl!’, nenx ghax mongl; des dail aib hmat: ‘Lol!’, nenx ghax lol; des wil bangf dail khad hmat: ‘Mongx ait laib gheb gid nongd!’, nenx ghax mongl ait.” ⁹Yeeb Sub hnangd dol hveb nend, ghax xib qif nenx, diangd mais des dol naix des nenx id hmat: “Wil xangs mangx mongl: Jox hvib hsent hlieb liek nongd, ghax dios niangb Yix Saif Lieef wil seix ax bil jas.” ¹⁰Jak liak dol naix dax id diangd mongl leit dail

盖房子，没有根基；水一冲，随即倒塌了，并且那房子坏得很大。”

治好百夫长的仆人

7 耶稣对百姓讲完了这一切的话，就进了迦百农。²有一个百夫长所宝贵的仆人害病快要死了。³百夫长风闻耶稣的事，就托犹太人的几个长老去求耶稣来救他的仆人。⁴他们到了耶稣那里，就切切地求他说：“你给他行这事是他所配得的。⁵因为他爱我们的百姓，给我们建造会堂。”⁶耶稣就和他们同去。离那家不远，百夫长托几个朋友去见耶稣，对他说：“主啊！不要劳动；因你到我舍下，我不敢当；⁷我也自以为不配去见你，只要你说一句话，我的仆人就必好了。⁸因为我在人的权下，也有兵在我以下，对这个说：‘去！’他就去，对那个说：‘来！’他就来；对我的仆人说：‘你做这事！’他就去做。”⁹耶稣听见这话，就希奇他，转身对跟随的众人说：“我告诉你们：这么大的信心，就是在以色列

hfud ghend bat yongx diub zaid, ngit bongf dail khad vut yangx.

Niangb Naf Yenb Ait Dail Mais Nas Bangf Dail Daib Diangd Ves

¹¹Yangk ax not xus dad jes (maix dol dud sangs lul hxad "hnaib dangl ghangb"), Yeeb Sub mongl ib laib yis bit hot Naf Yenb, nenx bangf dol qeb lil sul ghab mail ghab songl naix des nenx ait jus gid mongl. ¹²Leit ghab diux yis, maix naix ghangt ib dail naix das dlif gux dax; dail das id dios nenx mais dail daib dial bod dongf, nenx mais dios dail mais nas; laib yis gid diongb dol naix not not des nenx hsongt das. ¹³Ab Ghab ngit bongf dail mais nas id ghax kub pud nenx, des nenx hmat: "Ax gid genx." ¹⁴Nend ghax dax mongl hsenk diangb det ghangt naix denk, dol ghangt id ghax xongb diud yangx. Yeeb Sub hmat: "Bad nios, wil niuf hveb diot mongx fal lol yad!" ¹⁵Dail das id ghax fal zangl niangb dab, dail hmat hveb dax. Yeeb Sub ghax dad nenx job diot nenx mais. ¹⁶Dol naix not sail xib qif wat, diangd laib nangx tob gil xil diot Wangx Waix: "Bib gid diongb nongd maix dail xangs bub sod hlieb jangx ves dax yangx!" Nenx dol nangl hot: "Wangx Waix ngit nenx bangf dol naix bub diub!" ¹⁷Nenx laib hfud gid nend ghax guf nangx bas Yuf Taid sul jox fangb ob dangl ob pit jul.

Dail Xangs Langf Eb Yof Haid Bangf Dol Hxab

¹⁸Dol hfud gid nend Yof Haid bangf dol qeb lil sail xangs Yof Haid. Nenx ghax gol ob dail qeb lil lol, ¹⁹xangt nenx dol mongl ab Ghab hangd id, hot:

列中，我也没有遇见过。”
¹⁰那托来的人回到百夫长家里，看见仆人已经好了。

在拿因使寡妇之子复活

¹¹过了不多时 (有古卷作“次日”)，耶稣往一座城去，这城名叫拿因，他的门徒和极多的人与他同行。
¹²将近城门，有一个死人被抬出来；这人是他母亲独生的儿子，他母亲又是寡妇；有城里的许多人同着寡妇送殡。¹³主看见那寡妇就怜悯她，对她说：“不要哭。”¹⁴于是进前按着杠，抬的人就站住了。耶稣说：“少年人，我吩咐你，起来！”¹⁵那死人就坐起，并且说话。耶稣便把他交给他母亲。¹⁶众人都惊奇，归荣耀与神说：“有大先知在我们中间兴起来了！”又说：“神眷顾了他的百姓！”¹⁷他这事的风声就传遍了犹太和周围地方。

来自施洗约翰的差使

¹⁸约翰的门徒把这些事都告诉约翰。他便叫了两个门徒来，¹⁹打发他们

“Mongx dios ax dios dail nongt lol id? Ghaid dios bib dangl dail hsb lol nend?” ²⁰Ob dail id dax leit Yeeb Sub hangd id, hmat: “Dail xangs langf eb Yof Haid baib bib dax nais mongx: ‘Mongx dios ax dios dail nongt lol id? Ghaid dios bib dangl dail hsb lol nend?’ ” ²¹Deid denk hxib id, Yeeb Sub diot vut not not naix, dol mongb, dol gos khangd yangf, dol gos dliangb, seix baib ngenb dieex ait dol dliul mais bongf gid dax. ²²Yeeb Sub dab hot: “Mangx mongl yad, bongf haib hnangd dol hfud gid id ghax xangs Yof Haid, dol dliul diangd bongf gid dax, dol zeib hangb gid dax, dol dliangb lix lul hsb ngas dax, dol dlongx hnangd dax, dol das diangd ves lol, dol naix hxat dot hnangd dol hseid ghangb hviib. ²³Dol ax dios des wil dliangd bil id, ghax jas vut yell!”

²⁴Yof Haid xangt ob laix naix id diangd mongl yangx, Yeeb Sub ghax des dol naix not dongf Yof Haid hot: “Niongl gid denx, mangx dlif gux mongl ghab vud hfangb sangx ngit gheix xid nend? Sangx ngit dol ghab dongb niel gos jent cob yex mongl yex lol nend? ²⁵Hangd ax dios, mangx dlif gux mongl jus deix dios sangx ngit gheix xid? Sangx ngit dol naix nangl ud qub ud dens? Dol nangl ud xenf ud vut haib nongx nongx hek hek id, ghax dios niangb laib gens wangx gid niangs. ²⁶Mangx dlif gux mongl, jus deix dios ngit laib gheix xid? Sangx ngit dail xangs bub sod? Wil xangs mangx mongl: Dios haib, nenx hlieb hxangt dol xangs bub sod yangx. ²⁷Dud Waix hxad ait nongd:

到主那里去，说：“那将要来的不是你吗？还是我们等候别人呢？”²⁰那两个人来到耶稣那里，说：“施洗的约翰打发我们来问你：‘那将要来的不是你吗？还是我们等候别人呢？’”

²¹正当那时候，耶稣治好了许多有疾病的，受灾患的，被恶鬼附着的，又开恩叫好些盲人能看见。

²²耶稣回答说：“你们去，把所看见、所听见的事告诉约翰，就是盲人看见，瘸者行走，长大麻风的洁净，耳聋的人听见，死人复活，穷人有福音传给他们。²³凡不因我跌倒的，就有福了！”

²⁴约翰所差来的人既走了，耶稣就对众人讲论约翰说：“你们从前出去到旷野，是要看什么呢？要看风吹动的芦苇吗？”²⁵你们出去，到底是要看什么？要看穿细软衣服的人吗？那穿华丽衣服、宴乐度日的人是在王宫里。²⁶你们出去，究竟是要看什么？要看先知吗？我告诉你们：是的，他比先知大多了。²⁷经上记着说：

‘Wil nongt xangt wil bangf dail hxab niangb mongx dangl denx, hshot mangs jox gid.’ Hmat dol id ghax dios dail naix nongd.

²⁸Wil xangs mangx mongl: Dol jib mais yis lol id, ax maix ib laix hlieb hxangt Yof Haid mongl; ait nend hul, laib guaif Wangx Waix gid diongb dail hsat yut seix nongt hlieb hxangt nenx mongl.” ²⁹Niangb dangl dangx dol naix sul dol daib hxub xangx dot Yof Haid langf eb yangx, hngand dol hveb hseid nend, ghax dad Wangx Waix ait dail deix; ³⁰niox qab dol naix Faf Lid Said sul dol xangs lil hlangb ax bil dot Yof Haid langf eb, ghax dlius Wangx Waix hshot mangs diot nenx dol bangf jox hvib id mongl yangx.

³¹Ab Ghab dail hmat: “Ait nend, wil dad gheix xid lol bix sangs nongd dol naix nend? Nenx dol liek gheix xid nend? ³²Liek jib daib niangb dab diub xangx diub gil, xit gol hot: ‘Bib des mangx cob gix diongx, mangx ax zuk gix; bib des mangx diot hxak das, mangx ax genx niangd.’ ³³Dail xangs langf eb Yof Haid dax, ax nongx jed ax hek jud, mangx hmat nenx gos dliangb yangx. ³⁴Daib Dial Naix dax, seix nongx seix hek, mangx hmat nenx dios dail hvongt ngx hvongt jud, dios dol daib hxub xangx sul dol naix zeid bangf dail ghab bul. ³⁵Nend hul, hlid vas dios dol daib hlid vas lol zend minf.”

Dail Jib Mais Maix Zeid Dot Yangs

³⁶Maix ib dail naix Faf Lid Said gol Yeeb Sub sul nenx nongx hek; Yeeb Sub ghax mongl dail naix Faf Lid Said id zaid nongx hek. ³⁷Laib yis nend maix ib dail jib mais maix zeid, nenx hngand Yeeb Sub

‘我要差遣我的使者在
你前面预备道路。’所
说的就是这个人。

²⁸我告诉你们：凡妇人所生的，没有一个大过约翰的；然而神国里最小的比他还大。”²⁹众百姓和税吏既受过约翰的洗，听见这话，就以神为义；³⁰但法利赛人和律法师没有受过约翰的洗，竟为自己废弃了神的旨意。

³¹主又说：“这样，我可用什么比这世代的人呢？他们好像什么呢？”

³²好像孩童坐在街市上，彼此呼叫说：“我们向你们吹笛，你们不跳舞；我们向你们举哀，你们不啼哭。”³³施洗的约翰来，不吃饼，不喝酒，你们说他是被鬼附着的。³⁴人子来，也吃也喝，你们说他是贪食好酒的人，是税吏和罪人的朋友。³⁵但智慧之子都以智慧为是。”

有罪妇人蒙赦免

³⁶有一个法利赛人请耶稣和他吃饭；耶稣就到法利赛人家里去坐席。
³⁷那城里有一个女人，是

niangb dail naix Faf Lid Said zaid nongx hek, ghax dinb dax ib laib tok vib eb gad jis maix dol diangx daib mongs, ³⁸hxud niangb Yeeb Sub dangl ghangb, seib nenx jil lob genx, vis eb mais diot nenx jil lob xuf yangx. Nenx ghax dad nenx bangf ghab dliub hfud hxangt ngas mongl, dad laib lot kub dol lob, dail dad diangx daib mongs lad diot haib. ³⁹Dail Faf Lid Said gol Yeeb Sub id ngit bongf laib hfud gid nongd, khangd niangs ghax nos: "Hangd dail nongd dios dail xangs bub sod, nenx ait deis seix bub dail hsenk nenx nongd dios dail xid, dios dail jib mais gheix xid, nenx nongf dios dail naix zeid het." ⁴⁰Yeeb Sub des nenx hmat: "Xib Menf! Wil maix hveb hseid des mongx hmat." Xib Menf hot: "Ghet xangs lul, dlak mongx hmat dax." ⁴¹Yeeb Sub hmat: "Ib dail xangt hvangb maix ob laix naix qab nenx hvangb; ib laix qab zab juf liangl nix, ib laix qab zab liangl nix; ⁴²nenx dol ax maix bex nend, dail xangt hvangb vut hvib ghax yangs nenx ob laix dol hvangb yangx. Ob dail nend dail deis hlib nenx not nend?" ⁴³Xib Menf dab: "Wil nos dax ghax dios dail dot yangs not id." Yeeb Sub hmat: "Mongx hmat ax hsad." ⁴⁴Nend nenx diangd mais lol ngit dail jib mais id, ghax des Xib Menf hmat: "Mongx bongf dail jib mais nongd ax bil? Wil dax mongx zaid, mongx ax baib wil eb sad lob; nend hul, dail jib mais nongd dad eb mais ait xuf wil bangf dol lob, dad ghab dliub hfud hxangt ngas. ⁴⁵Mongx ax kub wil; ait nend hul, dail jib mais nongd gangl hxot wil dlenl mongx zaid id dax, ghax dad laib lot kub wil dol lob jus hxangb. ⁴⁶Mongx ax dad diangx dax lad wil bangf laib khob; ait nend hul, dail jib mais nongd dad diangx daib mongs dax lad wil bangf dol lob. ⁴⁷Ait nend, wil ghax xangs mongx mongl, nenx bangf dol zeid not not id sail dot yangs

个罪人，知道耶稣在法利赛人家里坐席，就拿着盛香膏的玉瓶，³⁸站在耶稣背后，挨着他的脚哭，眼泪湿了耶稣的脚，就用自己的头发擦干，又用嘴连连亲他的脚，把香膏抹上。³⁹请耶稣的法利赛人看见这事，心里说：“这人若是先知，必知道摸他的是谁，是个怎样的女人，乃是个罪人。”⁴⁰耶稣对他说：“西门！我有句话要对你说。”西门说：“夫子，请说。”⁴¹耶稣说：“一个债主有两个人欠他的债；一个欠五十两银子，一个欠五两银子；⁴²因为他们无力偿还，债主就开恩免了他们两个人的债。这两个人哪一个更爱他呢？”⁴³西门回答说：“我想是那多得恩免的人。”耶稣说：“你断得不错。”⁴⁴于是转过来向着那女人，便对西门说：“你看见这女人吗？我进了你的家，你没有给我水洗脚；但这女人用眼泪湿了我的脚，用头发擦干。⁴⁵你没有与我亲脸；但这女人从我进来的时候，就不住地用嘴亲我的脚。⁴⁶你没有用油抹我的头；但这女人用香膏抹我的

yangx, yeb weid nenx gid hlib not not. Niox qab dail dot yangx xus xus id, nenx gid hlib seix xus xus.”
⁴⁸Nend Yeeb Sub ghax des dail jib mais id hmat: “Mongx dot yangx zeid yangx.”⁴⁹Dol naix des nenx nongx gad id xit hsat hveb, hmat: “Dail nongd dail gheix xid? Gaix yangx naix bangf dol zeid hak!”
⁵⁰Yeeb Sub des dail jib mais id hmat: “Mongx jox hvib hsent dliuk mongx yangx; hfent hvib hfent jid diangd mongl yad!”

Dol Jib Mais Des Yeeb Sub

8 Ax lax not xus, Yeeb Sub yuf fangb yuf vangl kot lil, xangs laib guaif waix bangf dol hseid ghangb hvib. Juf ob laix id seix des nenx ait ib gid, ²dail maix dol jib mais gos dliangb, gos mongb, sod dot diot vut id seix des nenx ait ib gid; gid diongb maix Mof Dad Lab dail naix Max Lid Yad maix xongs dail dliangb gos dias gangl nenx diub jid dlif gux mongl; ³seix dail maix Xib Lif bangf dail ghab lail ghend zaid Kux Sab dail jib mais Yof Yad Naf, Sub Sab Naf, ib pid jib mais haib, sail dad nongf bangf dol nix gad dax baib Yeeb Sub sul dol qeb lil.

Bif Bit Zas Hniub

⁴Not not naix dax xit ghuk, dol naix gangl laib laib yis dlif gux dax hxid Yeeb Sub xangf id, Yeeb Sub ghax was bif bit hmat: ⁵“Maix ib dail naix zas hniub dlif gux mongl zas hniub; xangf zas id, maix pid baix diot ghab but gid, gos naix vongs dongs, ghab waix dol nes yangt dax nongx jul haib. ⁶Maix pid baix diot ghab dlangx vib gid waix, jus dax qangb dax, ax maix

脚。⁴⁷所以我告诉你，她许多的罪都赦免了，因为她的爱多；但那赦免少的，他的爱就少。”⁴⁸于是对那女人说：“你的罪赦免了。”⁴⁹同席的人心里说：“这是什么人，竟赦免人的罪呢？”⁵⁰耶稣对那女人说：“你的信救了你，平平安安地回去吧！”

跟从耶稣的妇女们

8 过了不多日，耶稣周游各城各乡传道，宣讲神国的福音。和他同去的有十二个门徒，²还有被恶鬼所附、被疾病所累、已经治好的几个妇女，内中有称为抹太拉的马利亚，曾有七个鬼从她身上赶出来；³又有希律的家宰苦撒的妻子约亚拿，并苏撒拿，和好些别的妇女，都是用自己的财物供给耶稣和门徒。

撒种的比喻

⁴当许多人聚集，又有人从各城里出来见耶稣的时候，耶稣就用比喻说：⁵“有一个撒种的出去撒种；撒的时候，有落在路旁的，被人践踏，天上的飞鸟又来吃尽了。⁶有

eb lol yis ghax ngas liak mongl yangx. ⁷Maix pid baix diot ghab gongk bel, ghab gongk bel xit seix hlieb dax, enk senk nenx dol niox yangx. ⁸Dail maix pid baix diot ghab dab dliut, liangs dax ghax zent zend ghab bat dinb." Yeeb Sub hmat dol hveb hseid nend jangx, ghax xangt hveb hlieb hot: "Dail maix ghab naix, ghax nongt zongb naix."

Bif Bit Ait Gheix Xid

⁹Dol qeb lil nais Yeeb Sub: "Laib bif bit nend dios hmat laib gheix xid nend?" ¹⁰Nenx dab: "Laib guaif Wangx Waix bangf dol khangd vik liuf, jef baib mangx bub; dail hsab nend, ghax dad bif bit des nenx dol hmat, ed nenx dol ngit seix ngit ax gos, hnangd seix ax bub dluf."

Put Dliux Laib Bif Bit Zas Hniub

¹¹"Laib bif bit nend ghax dios ait nongd: Dol ghab hniub ghax dios Wangx Waix bangf dol jax lil. ¹²Dol niangb ghab but gid id, ghax dios dol naix hnangd dol jax lil, dangl ghangb dail hfud dliangb dax, gangl nenx dol jox hvib luf dol jax lil mongl, hxib nenx dol hsent ghax dot dliuk. ¹³Dol zas diot ghab dlangx vib gid waix id, ghax dios dail naix zongb naix jax lil yangx, ghangb hvib ghangb niongk qeb, nend hul, jox hvib ax liangs jongx, ghax niangb ax lax, dangl leit hxot gos hxit gos hved id ghax tak ghangb mongl yangx. ¹⁴Dol baix diot ghab gongk bel id, ghax dios dol naix hnangd dol hseid ghangb hvib yangx, niox qab xangf diangd mongl id, gos dol gheb gid fangb dab, dol nix gad, dol khangd vut ghak enk senk niox, ghax zent ax jangx dol zend hxangd

落在磐石上的，一出来就枯干了，因为得不着滋润。⁷有落在荆棘里的，荆棘一同生长，把它挤住了。⁸又有落在好土里的，生长起来，结实百倍。”耶稣说了这些话，就大声说：“有耳可听的，就应当听。”

比喻的目的

⁹门徒问耶稣说：“这比喻是什么意思呢？”¹⁰他说：“神国的奥秘只叫你们知道；至于别人，就用比喻，叫他们看也看不见，听也听不明。”

解释撒种的比喻

¹¹“这比喻乃是这样：种子就是神的道。¹²那些在路旁的，就是人听了道，随后魔鬼来，从他们心里把道夺去，恐怕他们信了得救。¹³那些在磐石上的，就是人听道，欢喜领受，但心中没有根，不过暂时相信，及至遇见试炼就退后了。¹⁴那落在荆棘里的，就是人听了道，走开以后，被今生的思虑、钱财、宴乐挤住了，便结不出成熟的子粒来。¹⁵那落在好土里的，就是

yel. ¹⁵Dol baix diot ghab dab dliut id, ghax dios dol naix hngand dol jax lil yangx, ghax dub diot jox hvib lal hvib deix gid diongb, yud bub diub zent zend.”

Laib Denb Dul Niangb Laib Hmub Jangd Gid Diong

¹⁶“Ax maix dail xid duk laib denb dul ghax dad dol hmub jangd mes diot, ghaid dub niangb ghangb songx qut gid dab. Nenx nongf dub diot laib dliab jis denb, dol dlenl dax id jef bongf fangx. ¹⁷Dol hfud gid xab niox id, ax maix ax fangt dax; dol hfud gid vik id, ax maix ax gis dax baib naix bub. ¹⁸Ait nend, mangx nongt nos vut ait deis dax zongb naix; dail maix id, dail nongt gangx diot nenx; dail ax maix id, nenx nos nenx maix id, seix nongt gos luf send send mongl.”

Yeeb Sub Zaid Mais Sul Dol Jid Dax

¹⁹Yeeb Sub zaid mais sul nenx bangf dol jid dax hxid nenx, yenb weid naix not wat ghax mongl ax leit nenx ghab mais. ²⁰Maix naix xangs nenx hot: “Mongx zaid mais sul mongx bangf dol jid dax hxid diot gid gux, sangx hxid mongx.” ²¹Yeeb Sub dab nenx dol hot: “Dol hngand haib des vut Wangx Waix bangf dol jax lil id, ghax dios wil zaid mais sul wil bangf dol jid dax.”

Dangf Jent Dangf Langs Eb

²²Maix ib hnaib, Yeeb Sub sul dol qeb lil jit leit jox niangx, des nenx dol hot: “Bib duf mongl laib ongd hvangb bil mongl.” Nenx dol ghax qab niangx mongl. ²³Hxot xit xit mongl id, Yeeb Sub bit dangx dlaib yangx. Diub ongd jus hxot ghax muf jent was

人听了道，持守在诚实、善良的心里，并且忍耐着结实。”

器皿下的灯

¹⁶“没有人点灯用器皿盖上，或放在床底下，乃是放在灯台上，叫进来的人看见亮光。¹⁷因为掩藏的事没有不显出来的；隐瞒的事没有不露出来被人知道的。¹⁸所以，你们应当小心怎样听；因为凡有的，还要加给他；凡没有的，连他自以为有的，也要夺去。”

耶稣的母亲和弟兄

¹⁹耶稣的母亲和他弟兄来了，因为人多，不得到他跟前。²⁰有人告诉他说：“你母亲和你弟兄站在外边，要见你。”²¹耶稣回答说：“听了神之道而遵行的人，就是我的母亲、我的弟兄了。”

平静风浪

²²有一天，耶稣和门徒上了船，对门徒说：“我们可以渡到湖那边去。”他们就开了船。²³正行的时候，耶稣睡着了。湖上忽

duk dax, jox niangx baid eb dax nongt dangx mongl.
²⁴Dol qeb lil gol nenx nins dlaib, hot: "Ghet xangs lul! Ghet xangs lul! Bib nongt das nangs dail!" Yeeb Sub nins dlaib lol, tut tat dol jent yangf sul dol ghab yel eb hlieb; dol jent dangf dlongl, dol ghab yel eb xongb zat, dangf bongb yongb yangx. ²⁵Yeeb Sub des nenx dol hmat: "Mangx bangf jox hvib hsent niangb khangd deis nend?" Nenx dol hxib haib, xib qif wat, xit hmat: "Dail nongd jus deix dios dail xid? Nenx niuf hveb diot dol jent sul dol eb, dol jent sul dol eb seix hngand nenx bangf hveb hseid."

Diot Vut Dail Naix Gaif Lab Senb Gos Dliangb

²⁶Nenx dol mongl leit dol naix Gaif Lab Senb (maix dol dud sangs lul hxad "Jab Dat Lab") bangf jox fangb, ghax dios Jab Lid Lid bangf hvangb bil. ²⁷Yeeb Sub jit leit ghab bil, diub yis ghax maix ib dail naix gos dliangb id jeb mais hangb dax. Dail naix nongd ax nangl ud lax wat yangx, ax niangb diot diub zaid, jef niangb diot dol bangx liangx gid diongb. ²⁸Nenx jas Yeeb Sub yangx, ghax pet mais diot nenx ghab mais, xangt hveb hlieb gol: "Wangx Waix hsat hvib bangf dail Daib Dial Yeeb Sub, wil sul mongx maix gheix xid xit ghat? Dlak mongx ax gid ait wil xad jel!" ²⁹Dios yenb weid Yeeb Sub bend vox dail dliangb wat gangl dail naix nend jox jid dlif gux lol. Niongl gid denx dail dliangb nend dias dad dias wil gos nenx; nenx xangf xangf gos naix ved, dail gos dol hsud hlet sul dol hsud lob jok niox, nenx dail fangk liangk dol hsud hlet dait mongl, gos dail dliangb dias leit ghab vud hfangb mongl. ³⁰Yeeb Sub nais nenx hot: "Mongx bit hot gheix xid?" Nenx dab hot: "Wil bit hot Ghab Mail." Laib nend dios yenb weid

然起了暴风，船将满了水，甚是危险。²⁴门徒来叫醒了他，说：“夫子，夫子，我们丧命啦！”耶稣醒了，斥责那狂风大浪；风浪就止住，平静了。²⁵耶稣对他们说：“你们的信心在哪里呢？”他们又惧怕，又希奇，彼此说：“这到底是谁？他吩咐风和水，连风和水也听从他了。”

治好格拉森被污鬼附的人

²⁶他们到了格拉森（有古卷作“加大拉”）人的地方，就是加利利的对面。²⁷耶稣上了岸，就有城里一个被鬼附着的人迎面而来。这个人许久不穿衣服，不住房子，只住在坟茔里。²⁸他见了耶稣，就俯伏在他面前，大声喊叫，说：“至高神的儿子耶稣，我与你有什么相干？求你不要叫我受苦！”²⁹是因耶稣曾吩咐污鬼从那人身上出来。原来这鬼屡次抓住他；他常被人看守，又被铁链和脚镣捆锁，他竟把锁链挣断，被鬼赶到旷野去。³⁰耶稣问他说：“你名叫什么？”他说：“我名叫群。”这是因为附着他的鬼多，

dol dliangb heib nenx id not wat, ³¹dol dliangb ghax dlak Yeeb Sub, ax gid vox nenx dol mongl laib khangd wangl ax maix dlangx gid niangs. ³²Hangd id maix ib mail bat niangb diub bok nongx ghongd. Dol dliangb dlak Yeeb Sub baib nenx dol dlenl diot mail bat mongl; Yeeb Sub xangt hveb diot nenx dol. ³³Dol dliangb ghax gangl dail naix id dlif gux lol, dlenl mongl mail bat gid diongb. Ait nend mail bat id ghax guf mongl ghab vongl zat, baix mongl diub ongd dangx eb das yangx. ³⁴Dol ved bat ngit bongf laib hfud gid nend ghax zuk mongl yangx, mongl xangs dol naix diub yis haib diub vangl. ³⁵Dol naix not dax ngit hxid dios laib hfud gid gheix xid; dax leit Yeeb Sub hangd id yangx, ngit bongf dail naix id, ghax dios dol dliangb hsat nenx mongl id, niangb dab diot Yeeb Sub dol lob dangl hfud, nangl ud, fangx hvib gas hnid lol yangx, nenx dol ghax hxib bongt wat. ³⁶Dol bongf laib hfud gid nend id, ghax dad dail naix gos dliangb id ait deis dot dliuk xangs nenx dol. ³⁷Gaif Lab Senb ob dangl ob pit bangf dol naix hxib bongt wat, sail dlak Yeeb Sub hsat nenx dol mongl; Yeeb Sub ghax jit niangx diangd mongl. ³⁸Dail dliangb hsat dail naix id dlak des Yeeb Sub ait ib gid mongl; Yeeb Sub ghax xangt nenx diangd mongl, ³⁹hmat: "Mongx diangd zaid mongl, kot xangs Wangx Waix des mongx ait jangx dol hfud gid id jus deix hlieb haib." Nenx ghax mongl, niangb ghab laib yis xangs Yeeb Sub des nenx ait dol hfud gid hlieb id.

Yad Lux Bangf Dail Daib Pik Haib Dail Jib Mais Hsenk Yeeb Sub

⁴⁰Hxot Yeeb Sub diangd lol id, dol naix not dax seik nenx, yenb weid nenx dol sail dangl nenx.

³¹ 鬼就央求耶稣，不要吩咐他们到无底坑里去。
³² 那里有一大群猪在山上吃食。鬼央求耶稣，准他们进入猪里去；耶稣准了他们。
³³ 鬼就从那人出来，进入猪里去。于是那群猪闯下山崖，投在湖里，淹死了。
³⁴ 放猪的看见这事就逃跑了，去告诉城里和乡下的人。
³⁵ 众人出来要看是什么事；到了耶稣那里，看见鬼所离开的那人，坐在耶稣脚前，穿着衣服，心里明白过来，他们就害怕。
³⁶ 看见这事的，便将被鬼附着的人怎么得救告诉他们。
³⁷ 格拉森四围的人，因为害怕得很，都求耶稣离开他们；耶稣就上船回去了。
³⁸ 鬼所离开的那人恳求和耶稣同在；耶稣却打发他回去，
³⁹ 说：“你回家去，传说神为你做了何等大的事。”他就去，满城里传扬耶稣为他做了何等大的事。

睚鲁的女儿与摸耶稣衣服的妇人

⁴⁰ 耶稣回来的时候，众人迎接他，因为他们都

⁴¹Maix ib dail ghennd dangx xit ghuk bit hot Yad Lux dax pet mais diot Yeeb Sub dol lob dangl hfud, dlak Yeeb Sub mongl nenx zaid; ⁴²yenb weid nenx maix ib dail jib daib pik bod dongf, ghed maix juf ob hniut, nongt das dax yel. Hxot Yeeb Sub mongl id, dol naix not xit mif nenx.

⁴³Maix ib dail jib mais, mongb dlax hxangd jangx juf ob hniut yangx, niangb dol xangs jab diub bil hxad nenx bangf nix gad jul jul, seix ax maix ib laix diot vut nenx. ⁴⁴Nenx dax leit Yeeb Sub dangl ghangb, hsenk nenx pangb ud bangf ghab zenf, dlax hxangd jus hxik mais ghax dangf yangx. ⁴⁵Yeeb Sub hmat: "Dail hsenk wil nend dios dail xid?" Dol naix not seix ax cenf rend; Bix Deef sul dol naix hangb jus gid id hmat: "Ghet xangs lul, dol naix not seib vit haib xit mif mongx (maix dol dud sangs lul niangb nongd hxad maix "mongx dail nais hsenk wil dios dail xid mangf?")." ⁴⁶Yeeb Sub hmat: "Maix naix hsenk wil, yenb weid wil hngand maix dliangl ves gangl wil jox jid dlif gux mongl." ⁴⁷Dail jib mais id bub vik ax dot, ghax kib tob tob dax pet mais diot Yeeb Sub dol lob dangl hfud, dad ait deis hsenk nenx haib ait deis jus hxot dot vut yangx, niangb dangx dol naix ghab mais sail hmat dlif gux dax. ⁴⁸Yeeb Sub des nenx hmat: "Daib pik af, mongx jox hvib hsent dliuk mongx yangx. Hfent hvib hfent jid mongl yad!"

⁴⁹Xangf xit xit hmat hveb id, maix naix gangl dail ghennd laib dangx xit ghuk id bangf diub zaid dax hot: "Mongx dail daib pik das yangx, ax gid jak liak dail ghet xangs lul yel." ⁵⁰Yeeb Sub hngand ghax des nenx hmat: "Ax gid hxib, jef ed hsent het! Mongx bangf dail daib pik ghax nongt dot dliuk." ⁵¹Yeeb

等候他。⁴¹有一个管会堂的，名叫睚鲁，来俯伏在耶稣脚前，求耶稣到他家里去；⁴²因他有一个独生女儿，约有十二岁，快要死了。耶稣去的时候，众人拥挤他。

⁴³有一个女人，患了十二年的血漏，在医生手里花尽了她们一切养生的，并没有一人能医好她。⁴⁴她来到耶稣背后，摸他的衣裳缝子，血漏立刻就止住了。⁴⁵耶稣说：“摸我的是谁？”众人都不承认；彼得和同行的人都说：“夫子，众人拥挤挤紧靠近着你（有古卷在此有“你还问摸我的是谁吗？”）。"⁴⁶耶稣说：“总有人摸我，因我觉得有能力从我身上出去。”⁴⁷那女人知道不能隐藏，就战战兢兢地来俯伏在耶稣脚前，把摸他的缘故和怎样立刻得好了，当着众人都说出来。⁴⁸耶稣对她说：“女儿，你的信救了你。平平安安地去吧！”

⁴⁹还说话的时候，有人从管会堂的家里来，说：“你的女儿死了，不要劳动夫子。”⁵⁰耶稣听见就对他说道：“不要怕，只要信，你的女儿就必得救。”⁵¹耶

Sub leit nenx zaid, bax niox Bix Deef、Yof Haid、Yax Gof sul dail daib pik zaid bak haib nenx zaid mais, ax baib dail hsab des nenx dlenl mongl. ⁵²Dol naix not sail nas dail daib pik nend genx niangd dib gangb gek tob tob. Yeeb Sub hot: “Ax gid genx, nenx ax dios das, dios bit dangx het.” ⁵³Nenx dol bub dail daib pik dios das yangx, ghax diek Yeeb Sub. ⁵⁴Yeeb Sub dliof nenx jil bil, gol hveb hot: “Daib pik, fal lol yad!” ⁵⁵Nenx bangf dail dliux diangd lol, nenx jus hxik mais ghax fal zangl lol. Yeeb Sub niuf hveb baib nenx nongx. ⁵⁶Nenx mais nenx bak nos xib qif bongt wat; Yeeb Sub niuf hveb diot nenx dol, ax gid dad dol hfud gid ait jangx id xangs naix jub.

Yeeb Sub Baib Juf Ob Dail Qeb Lil Mongl

9 Yeeb Sub gol juf ob dail qeb lil lol xit ghuk, baib nenx dol dliangl ves haib ghab jed yent mongl ait gos dangx dol dliangb, diot vut khangd mongb khangd bit, ²nangl xangt nenx dol mongl kot laib guaif Wangx Waix dol jax lil, diot vut dol naix mongb. ³Nenx des nenx dol hmat: “Xangf hangb gid id, ax gid dinb det nias sul dol daif, ax gid dinb gad dinb nix, seix ax gid dad ob pangb ud liangl jil. ⁴Dlenl zaid deis hul, ghax niangb zaid id, seix gangl zaid id hxud lob mongl. ⁵Dol ax seik mangx id, dangl hxot mangx hsat laib yis id, ghax ket dol lob bangf ghab penb vis mongl, ghax zend minf nenx dol ait nend ax dios.” ⁶Dol qeb lil ghax dlif gux mongl, hangb bas fangb fangb vangl vangl kot dol hseid ghangb hviib, diot vut dol mongb.

稣到了他的家，除了彼得、约翰、雅各，和女儿的父母，不许别人同他进去。⁵² 众人都为这女儿哀哭捶胸。耶稣说：“不要哭，她不是死了，是睡着了。”⁵³ 他们晓得女儿已经死了，就嗤笑耶稣，⁵⁴ 耶稣拉着她的手，呼叫说：“女儿，起来吧！”⁵⁵ 她的灵魂便回来，她就立刻起来了。耶稣吩咐给她东西吃。⁵⁶ 她的父母惊奇得很；耶稣嘱咐他们，不要把所做的事告诉人。

差遣十二门徒

9 耶稣叫齐了十二个门徒，给他们能力、权柄，制伏一切的鬼，医治各样的病，² 又差遣他们去宣传神国的道，医治病人；³ 对他们说：“行路的时候，不要带拐杖和口袋，不要带食物和银子，也不要带两件褂子。⁴ 无论进哪一家，就住在那里，也从那里起行。⁵ 凡不接待你们的，你们离开那城的时候，要把脚上的尘土跺下去，见证他们的不是。”⁶ 门徒就出去，走遍各乡宣传福音，到处治病。

Xib Lif Hxat Hviib

⁷Dail wangx diub fangb Xib Lif hngand Yeeb Sub ait dol hful gid id, jox hviib ghax yel yax ax dins; yenb weid maix naix hmat: “Dios Yof Haid diangd ves gangl khangd das lol”; ⁸nangl hot: “Dios Yix Lid Yad fangt jid dax yangx”; dail maix naix hot: “Dios denx hxib bangf ib dail xangs bub sod diangd ves lol yangx.” ⁹Xib Lif hmat: “Yof Haid wil sod dat mongl yangx, dail nongd dios dail xid? Wil seix dail hngand nenx ait dol hful gid liek nongd nend?” Nenx ghax sangx mongl ngit nenx.

Baib Zab Hsangb Naix Nongx Xut

¹⁰Dol hxab lil diangd lol leit, ghax xangs Yeeb Sub dol gheb gid nenx dol ait id; Yeeb Sub ghax yangl nenx dol ait niangs hsat khangd id mongl ib laib yis mongl, laib yis id bit hot Baif Said Dad. ¹¹Ait nend hul, dol naix not bub yangx, ghax des nenx mongl. Yeeb Sub seik nenx dol, des nenx dol hmat laib guaif Wangx Waix bangf dol jax lil, diot vut dol naix ed diot id. ¹²Hxot laib hnaib liuf bil dax yel id, juf ob dail qeb lil dax des nenx hot: “Dlak mongx xangs dol naix not zul zangl yad, nenx dol vut mongl dol vangl ob dangl ob pit hvob khangd qut bit haib vangs gad nongx, yenb weid bib hangd nongd dios ghab vud jok het.” ¹³Yeeb Sub hot: “Mangx baib nenx dol nongx mangl!” Dol qeb lil hot: “Bib jef maix zab laib jed sul ob dail nail het, hangd ax mongl mail gad ghax ax ghot dol naix not nongd nongx.” ¹⁴Xangf id, mail naix id ghed maix zab hsangb. Yeeb Sub des dol qeb lil hmat: “Gol nenx dol ait ghab mail niangb dab, ib mail zab juf laix hviib gal.” ¹⁵Dol qeb lil ghax des nenx bangf dol hveb

希律的忧虑

⁷分封的王希律听见耶稣所做的一切事，就游移不定；因为有人说：“是约翰从死里复活”；⁸又有人说：“是以利亚显现”；还有人说是古时的一个先知又活了。”⁹希律说：“约翰我已经斩了，这却是什么人？我竟听见他这样的事呢？”就想要见他。

给五千人吃饱

¹⁰使徒回来，将所做的事告诉耶稣；耶稣就带他们暗暗地离开那里，往一坐城去，那城名叫伯赛太。¹¹但众人知道了，就跟着他去；耶稣便接待他们，对他们讲论神国的道，医治那些需医的人。¹²日头快要平西，十二个门徒来对他说：“请叫众人散开，他们好往四面乡村里去借宿，找吃的，因为我们这里是野地。”¹³耶稣说：“你们给他们吃吧！”门徒说：“我们不过有五个饼、两条鱼，若不去为这许多人买食物，就不够。”¹⁴那时，人数约有五千。耶稣对门徒说：“叫他们一排一排地坐下，每排大约

mongl ait, gol dol naix not niangb dab. ¹⁶Yeeb Sub gangf zab laib jed sul ob dail nail, ngit fangb waix bub jub bod hent, wangt dol jed yud diot dol qeb lil, dinb niangb dol naix not ghab mais. ¹⁷Nenx dol ghax nongx, laix laix sail nongx xut jul; leif dol ghab menl xenl hxub hxab lol las baid juf ob kent.

Bix Deef Xangk Gos Yeeb Sub Dios Jib Duf

¹⁸Xangf Yeeb Sub nongf daox gaod id, dol qeb lil seix des nenx xit seix niangb, Yeeb Sub nais nenx dol: “Dol naix not hot wil dios dail xid?” ¹⁹Nenx dol hot: “Maix naix hot dios dail xangs langf eb Yof Haid; maix naix hot dios Yix Lid Yad; dail maix naix hot dios ib dail xangs bub sod denx hxib diangd ves lol yangx.” ²⁰Yeeb Sub hmat: “Mangx hot wil dios dail xid?” Bix Deef dab hot: “Dios Wangx Waix xongt dail Jib Duf id.”

Yeeb Sub Hmat Hveb Bub Sod Hot Nenx Gid Das Haib Diangd Ves

²¹Yeeb Sub niuf hveb gend xend diot nenx dol, ax baib dad laib hfud gid nend xangs naix jub. ²²Nenx nangl hmat: “Daib Dial Naix nongt jel hxat not not, gos dol lul、ghet xangs jongb、dol xangs hxad dud dlius niox, dail gos dat haib, leit hnaib bib diangd ves lol.” ²³Yeeb Sub dail des dol naix not hmat: “Hangd hot dail xid sangx des wil, ghax nongt hxit jid hxit nangs, hnaib hnaib ak nenx bangf laib jad fab liangx dax des wil. ²⁴Yenb weid dail xid sangx dliuk nenx bangf jox nangs (“jox nangs” ghaid hxad hot “dail dliux”; gid dab jus diel), ghax nongt jul nangs; dail xid

五十个人。”¹⁵ 门徒就如此行，叫众人都坐下。¹⁶ 耶稣拿着这五个饼、两条鱼，望着天祝福、掰开，递给门徒摆在众人面前。¹⁷ 他们就吃，并且都吃饱了；把剩下的零碎收拾起来，装满了十二篮子。

彼得认耶稣为基督

¹⁸ 耶稣自己祷告的时候，门徒也同他在那里。耶稣问他们说：“众人说我是谁？”¹⁹ 他们说：“有人说是施洗的约翰；有人说是以利亚；还有人说是古时的一个先知又活了。”²⁰ 耶稣说：“你们说我是谁？”彼得回答说：“是神所立的基督。”

耶稣预言他的死和复活

²¹ 耶稣切切地嘱咐他们，不可将这事告诉人；²² 又说：“人子必须受许多的苦，被长老、祭司长和文士弃绝，并且被杀，第三日复活。”²³ 耶稣又对众人说：“若有人要跟从我，就当舍己，天天背起他的十字架来跟从我。”²⁴ 因为凡要救自己生命的（“生命”或作“灵魂”。下同），必丧掉生

des wil jul nangs nend, jox nangs nongt dot dliuk.
²⁵Hangd hot maix naix was dot dangx laib fangb dab
 hul, dal nenx jox nangs mongl, ghaid bex nenx jox
 nangs mongl, dail maix laib gheix xid vut nend?
²⁶Dail xid nas wil sul wil bangf dol jax lil hngand xit
 sas, Daib Dial Naix niangb nenx bangf laib nangx tob
 gil xil gid niangs, Bak Waix sul dol hxab waix hxab
 niangx bangf laib nangx tob gil xil gid niangs lol leit
 xangf id, seix nongt nas nenx hngand xit sas. ²⁷Wil
 jus deix xangs mangx mongl: Dol naix hxud niangb
 bet nongd id, maix naix ax bil dot hmut jox hsub das
 hxot id, nongt ngit bongf laib guaif Wangx Waix.”

Yeeb Sub Waif Yangs

²⁸Hmat dol hveb nend ghed maix yaf hnaib,
 Yeeb Sub yangl Bix Deef、Yof Haid sul Yax Gof jit
 mongl diub bok daox gaod. ²⁹Hxot daox gaod id,
 nenx bangf laib mux mangl ghax waif yangs dial,
 pangb ud dlob fangx gas diab ab. ³⁰Hxot id maix Mof
Xib haib Yix Lid Yad ob laix naix des Yeeb Sub hmat
 hveb; ³¹nenx dol niangb laib nangx tob fangx gid
 niangs fangt jid dax, xit dongf laib hfud gid Yeeb Sub
 das id, ghax dios nenx nongt niangb Yeeb Lud Sab
Lenx ait jangx laib hfud gid id. ³²Bix Deef sul nenx
 bangf dol ghab bul sail gos nik yangx, nend hul, hxot
 nins lol id, ghax ngit bongf Yeeb Sub laib nangx tob
 fangx, sul ob dail nas nenx xit seix hxud id. ³³Ob dail
 id xit xit nas Yeeb Sub zul zangl hxot id, Bix Deef des
 Yeeb Sub hmat: “Ghet xangs lul, bib niangb hangd
 nongd jus deix vut! Dax tid bib laib dis yad: Ib laib
 diot mongx, ib laib diot Mof Xib, ib laib diot Yix Lid
Yad.” Nenx ax bub hmat dol id dios laib gheix xid.
³⁴Hxot hmat laib hveb nend id, maix ib liul dent ent
 dax xab nenx dol; nenx dol dlenl mongl liul dent ent

命；凡为我丧掉生命的，
 必救了生命。²⁵人若赚得
 全世界，却丧了自己，赔
 上自己，有什么益处呢？
²⁶凡把我和我的道当作可
 耻的，人子在自己的荣耀
 里，并天父与圣天使的荣
 耀里降临的时候，也要把
 那人当作可耻的。²⁷我实
 在告诉你们：站在这里
 的，有人在没尝死味以前
 必看见神的国。”

耶稣改变形象

²⁸说了这话以后约有
 八天，耶稣带着彼得、约
翰、雅各上山去祷告。²⁹正
 祷告的时候，他的面貌就
 改变了，衣服洁白放光。
³⁰忽然有摩西、以利亚两
 个人同耶稣说话；³¹他们
 在荣光里显现，谈论耶稣
 去世的事，就是他在耶路
 撒冷将要成的事。³²彼得
 和他的同伴都打盹，既清
 醒了，就看见耶稣的荣
 光，并同他站着的那两个
 人。³³二人正要和耶稣分
 离的时候，彼得对耶稣
 说：“夫子，我们在这里真
 好！可以搭三座棚：一座
 为你，一座为摩西，一座
 为以利亚。”他却不知道所
 说的是什么。³⁴说这话的

gid diongb ghax hxib bongt wat. ³⁵Maix dol hveb bet gangl liul dent ent gid niangs dax hot: “Dail nongd dios wil bangf dail Daib Dial, wil hvuk dot id (maix dol dud sangs lul hxad “dail nongd dios wil hlib dail Daib Dial id”), mangx nongt hngand nenx.” ³⁶Dangf hveb yangx, jef bongf Yeeb Sub jus laix niangb hangd id. Xangf id, dol qeb lil ghax dad nenx dol ngit bongf dol hfud gid id dub diot khangd niangs, ib gid seix ax xangs naix.

Diot Vut Dail Jib Daib Gos Dliangb Wat

³⁷Hnaib dangl ghangb, nenx dol ngal gangl laib bok lol ghax maix dol naix not not dax seik Yeeb Sub. ³⁸Gid diongb maix ib dail naix gol hlab dlinf: “Ghet xangs lul! Dlak mongx ngit wil bangf dail daib dial, nenx dios wil bangf dail daib dial bod dongf. ³⁹Dail dliangb wil gos nenx, nenx ghax gol hveb hlab dlinf; dail dliangb dail ait nenx hvuk lob hvuk bil haib xud ghad hmad lot, ait nenx bal jid bongt wat, ait deis seix ax hsat nenx. ⁴⁰Wil dlak mongx bangf dol qeb lil dias dail dliangb dlinf gux mongl, nenx dol ghax dias ax gos.” ⁴¹Yeeb Sub hmat: “Aif! Sangs ax hsent haib nenk ghenk nenk dat nongd af, wil niangb mangx hangd nongd, yud mangx leit xangf deis nend? Yangl mongx dail daib dial dax wil hangd nongd yol!” ⁴²Hxot xit xit dax id, dail dliangb ghax ait nenx dliangd bil diot dab, ait nenx hvuk lob hvuk bil bongt bongt. Yeeb Sub ghax tat dail dliangb wat, diot dail jib daib vut yangx, yud diot nenx bak. ⁴³Dol naix not sail xib qif Wangx Waix bangf jox ves hlieb wat (“jox ves hlieb” ghaid hxad hot “wangb wus fangx gil xil”).

时候，有一朵云彩来遮盖他们；他们进入云彩里就惧怕。³⁵ 有声音从云彩里出来，说：“这是我的儿子，我所拣选的（有古卷作“这是我的爱子”），你们要听他。”³⁶ 声音住了，只见耶稣一人在那里。当那些日子，门徒不提所看见的事，一样也不告诉人。

治好被污鬼附的孩子

³⁷ 第二天，他们下了山，就有许多人迎见耶稣。³⁸ 其中有一人喊叫说：“夫子！求你看顾我的儿子，因为他是我的独生子。”³⁹ 他被鬼抓住，就忽然喊叫；鬼又叫他抽风，口中流沫，并且重重地伤害他，难以离开他。⁴⁰ 我求过你的门徒，把鬼赶出去，他们却是不能。”⁴¹ 耶稣说：“噫！这又不信又悖谬的世代啊，我在你们这里，忍耐你们，要到几时呢？将你的儿子带到这里来吧！”⁴² 正来的时候，鬼把他摔倒，叫他重重地抽风。耶稣就斥责那污鬼，把孩子治好了，交给他父亲。⁴³ 众人都诧异神的大能（“大能”或作“威荣”）。

Yeeb Sub Diangd Hmat Hveb Bub Sod Hot Nenx Gid Das

Xangf dol naix not xit xit xib qif dol hfud gid Yeeb Sub ait id, nenx des dol qeb lil hmat: ⁴⁴“Mangx nongt zongb naix dol hveb nongd vut vut leif: Daib Dial Naix nongt gos yud diot naix diub bil.” ⁴⁵Nenx dol bub ax dluf dol hveb hseid nend. Dol hveb hseid id vik dob wat, nenx dol jef ax bub dluf, nenx dol seix ax gaix nais nenx hveb hseid nend dios hmat laib gheix xid.

Dail Xid Dios Dail Hsat Hlieb?

⁴⁶Dol qeb lil gid diongb xit dongf hot dail xid dios dail hsat hlieb. ⁴⁷Yeeb Sub ngit gos nenx dol jox hvib xit dongf gheix xid yangx, ghax yangl ib dail jib daib lol, baib nenx hxud diot nenx bangf ib pit, ⁴⁸des nenx dol hmat: “Dail xid ak wil bangf laib bit seik dail jib daib nongd ghax dios seik wil; dail xid seik wil nend, ghax dios seik dail baib wil lol id het. Mangx gid diongb, dail xid dail hsat yut, nenx ghax nongt ait dail hlieb mongl.”

Ax Langl Mangx Ghax Dios Bangb Mangx

⁴⁹Yof Haid dab hot: “Ghet xangs lul, bib ngit bongf ib dail naix ak mongx laib bit dias dliangb, bib ghax langl nenx; yenb weid nenx ax dios sul bib ait jus gid des mongx.” ⁵⁰Yeeb Sub hmat: “Ax gid langl nenx; dail ax langl mangx id ghax dios dail bangb mangx yangx.”

耶稣再次预言他的死

耶稣所做的一切事，众人正希奇的时候，耶稣对门徒说：⁴⁴“你们要把这些话存在耳中，因为人子将要被交在人手里。”⁴⁵他们不明白这话，意思乃是隐藏的，叫他们不能明白，他们也不敢问这话的意思。

谁将是最大的？

⁴⁶门徒中间起了议论，谁将为大。⁴⁷耶稣看出他们心中的议论，就领一个小孩子来，叫他站在自己旁边，⁴⁸对他们说：“凡为我名接待这小孩子的，就是接待我；凡接待我的，就是接待那差我来的。你们中间最小的，他便为大。”

不敌挡你们就是帮助你们

⁴⁹约翰说：“夫子，我们看见一个人奉你的名赶鬼，我们就禁止他；因为他不与我们一同跟从你。”⁵⁰耶稣说：“不要禁止他；因为不敌挡你们的，就是帮助你们的。”

Dol Naix Sab Max Lid Yad Ax Seik Yeeb Sub

⁵¹Dol ghab hnaib Yeeb Sub dot seik jit waix id leit dax yel yangx, nenx ghax maix hvib mongl Yeeb Lud Sab Lenx. ⁵²Nenx xangt dol hxab mongl gid denx, dol hxab leit jox fangb Sab Max Lid Yad bangf ib laib vangl hshot mangs khangd qut diot nenx. ⁵³Dol naix niangb laib vangl id ax seik nenx, yenb weid nenx hangb dleib dleib mongl Yeeb Lud Sab Lenx mongl. ⁵⁴Nenx bangf ob dail qeb lil Yax Gof haib Yof Haid ngit bongf ghax hot: "Ghab af, mongx sangx ax sangx ed bib niuf hveb dol dul gangl fangb waix ngal lol pid nenx dol niox, liek Yix Lid Yad ait id nend (maix dol dud sangs lul ax maix "Liek Yix Lid Yad ait id")?" ⁵⁵Yeeb Sub diangd mais tat ob dail qeb lil: "Mangx ob laix jox hvib ait deis mangx seix ax bub. Daib Dial Naix lol, ax dios lol ed nangs naix ("nangs" ghaid hxad hot "dail dliux"; gid dab seix jus diel), dios lol dliuk nangs naix het (maix dol dud sangs lul jef maix zab juf zab yangd bangf hveb gid denx)." ⁵⁶Hmat ait nend, nenx ghax mongl naix jub vangl mongl yangx.

Des Yeeb Sub Hshot Mangs Laib Gheix Xid?

⁵⁷Xangf nenx dol xit xit hangb gid id, maix dail naix des Yeeb Sub hmat: "Mongx mongl hangd deis hul, wil seix des mongx." ⁵⁸Yeeb Sub hmat: "Dlad vud maix khangd, ghab waix dol nes yangt maix vil, Daib Dial Naix laib khangd qut jangs khob seix ax maix." ⁵⁹Nenx dail des ib dail naix hmat: "Des wil mongl yad!" Dail naix id hmat: "Ghab af, dliat wil diangd mongl liangl wil bak yet." ⁶⁰Yeeb Sub hmat: "Mais dol naix das liangl nenx dol bangf naix das ghax niox, mongx langs dliinf mongl kot laib guaif

撒玛利亚人不接待耶稣

⁵¹ 耶稣被接上升的日子将到，他就定意向耶路撒冷去，⁵² 便打发使者在他前头走。他们到了撒玛利亚的一个村庄，要为他预备。⁵³ 那里的人不接待他，因他面向耶路撒冷去。⁵⁴ 他的门徒雅各、约翰看见了，就说：“主啊，你要我们吩咐火从天上降下来，烧灭他们，像以利亚所做的吗（有古卷无“像以利亚所作的”字）？”⁵⁵ 耶稣转身责备两个门徒，说：“你们的心如何，你们并不知道。人子来不是要灭人的性命（“性命”或作“灵魂”。下同），是要救人的性命（有古卷只有五十五节首句）。”⁵⁶ 说着就往别的村庄去了。

跟随耶稣的准备

⁵⁷ 他们走路的时候，有一人对耶稣说：“你无论往哪里去，我要跟从你。”⁵⁸ 耶稣说：“狐狸有洞，天空的飞鸟有窝，只是人子没有枕头的地方。”⁵⁹ 又对一个人说：“跟从我来！”那人说：“主，容我先回去埋葬我的父亲。”⁶⁰ 耶稣说：“任凭死人埋葬他们的死

Wangx Waix bangf dol jax lil.”⁶¹Dail maix ib laix hmat: “Ghab, wil sangx des mongx mongl, nend hul mongx dliat wil diangd mongl xangs wil diub zaid ib hveb yait.”⁶²Yeeb Sub hmat: “Dail jil bil gangf diangb kab diangd mais ngit dangl ghangb id ax pait dlenl mongl laib guaif Wangx Waix.”

Yeeb Sub Baib Xongs Juf Laix Naix Mongl

10 Laib hfud gid nend yangk yangx, ab Ghab dail xongt xongs juf laix naix, baib nenx dol mongl nenx bangf gid denx mongl, ob laix ob laix ait ib gid mongl dol yis dol vangl nenx sangx mongl id mongl.²Nenx ghax des nenx dol hmat: “Dol gheb not, dol naix ait gheb xus. Ait nend, mangx ghax dlak dail ghab gheb xangt dol naix ait gheb dlif gux mongl hsub nenx bangf dol gheb yol.³Mangx mongl yad! Wil xangt mangx dlif gux mongl, liek ghab daib lid dlenl mongl mail xed dlad jus diel.⁴Ax gid dinb dol daif seix, ax gid ak daif, ax gid dinb hab; niangb jox gid seix ax gid nais naix niangb vut.⁵Dlenl zaid deis hul, nongt gid denx hmat ait nongd: ‘Bob deid laib zaid nongd dot laib hxed laib vut.’⁶Hangd laib zaid id maix naix deid hxut gos laib hxed laib vut (“dail naix deid hxut gos laib hxed laib vut” dud Xib Laf hxad hot “laib hxed laib vut bangf dail daib”), mangx dlak laib hxed laib vut ghax nongt lol leit laib zaid id; ax dot, ghax baib mangx yangx.⁷Nongt niangb laib zaid id, nenx dol baib gheix xid ghax nongx hek gheix xid, yenb weid dol naix ait gheb dot ghab ghet seix dios lil het. Ax gid gangl zaid nongd yax mongl zaid aib.⁸Dlenl laib yis deis hul, hangd maix naix seik mangx, baix gheix xid diot mangx, mangx ghax nongx gheix xid.⁹Nongt diot vut dol naix mongb niangb laib yis id, des nenx dol hmat: ‘Laib guaif Wangx Waix seib

人，你只管去传扬神国的道。”⁶¹又有一人说：“主，我要跟从你，但容我先去辞别我家里的人。”⁶²耶稣说：“手扶着犁向后看的，不配进神的国。”

耶稣差遣七十人

10 这事以后，主又设立七十个人，差遣他们两个两个地在他前面，往自己所要到的各城各地方去；²就对他们说：“要收的庄稼多，做工的人少，所以你们当求庄稼的主，打发工人出去收他的庄稼。³你们去吧！我差你们出去，如同羊羔进入狼群。⁴不要带钱囊，不要带口袋，不要带鞋；在路上也不要问人的安。⁵无论进哪一家，先要说：‘愿这一家平安。’⁶那里若有当得平安的人（“当得平安的人”原文作“平安之子”），你们所求的平安就必临到那家；不然，就归与你们了。⁷你们要住在那家，吃喝他们所供给的，因为工人得工价是应当的；不要从这家搬到那家。⁸无论进哪一城，人若接待你们，给你们摆上什么，你们就吃什么。⁹要医治那城里的病人，

mangx yangx.' ¹⁰Dlenl laib yis deis hul, hangd ax maix naix seik mangx, mangx ghax mongl diub xangx, ¹¹hmat: 'dios mangx laib yis nongd dol ghab penb hniangb diot bib bangf dol lob het, bib seix niangb mangx ghab mais hxangt mongl; ait nend hul, mangx nongt bub laib guaif Wangx Waix lol vit yangx.' ¹²Wil xangs mangx mongl: Leit hnaib hxend diangs id, Sox Dob Max nongt vut jel hxangt laib yis id mongl!"

Dol Yis Ax Diangd Hvib Ghax Nongt Jas Hxat

¹³"Gob Lab Xend af, mongx jas hxat yel! Baif Səid Dəd af, mongx jas hxat yel! Dol ves dlent niangb mangx gid diongb ait nongd, hangd dios ait niangb Teib Lof haib Xib Dend, nenx dol sod ak dob nos diot jid、put ghad hxud diot dlangx khob, niangb dab diangd hvib yangx. ¹⁴Leit hnaib hxend diangs id, Teib Lof haib Xib Dend nongt vut jel hxangt mangx mongl! ¹⁵Jab Baif Nongf af, mongx nongt jit leit fangb waix nend (ghaid hxad hot "mongx sod jit leit fangb waix yangx")? Xuk hnaib nongt gos lios diot jox fangb dliangb dab." ¹⁶Nenx dail des dol qeb lil hmat: "Dail xid hnangd mangx ghax dios hnangd wil; dail xid ax seik mangx ghax dios ax seik wil; dail xid ax seik wil ghax dios ax seik dail baib wil lol id."

Xongs Juf Laix Naix Id Diangd Lol

¹⁷Xongs juf laix naix id ghangb ghangb hvib hvib diangd lol leit, ghax hot: "Ghab af! Ak mongx laib bit dax mongl, dol dliangb seix ninf diot bib yangx." ¹⁸Yeeb Sub des nenx dol hmat: "Wil bend

对他们说：“神的国临近你们了。”¹⁰无论进哪一城，人若不接待你们，你们就到街上去，¹¹说：“就是你们城里的尘土粘在我们的脚上，我们也当着你们擦去；虽然如此，你们该知道神的国临近了。”¹²我告诉你们：当审判的日子，所多玛所受的，比那城还容易受呢！”

不悔改的城市有祸

¹³哥拉汛哪，你有祸了！伯赛大啊，你有祸了！因为在你们中间所行的异能，若行在推罗、西顿，他们早已披麻蒙灰坐在地上悔改了。¹⁴当审判的日子，推罗、西顿所受的，比你们还容易受呢！¹⁵迦百农啊，你将要升到天上吗（或作“你已经升到天上。”）？将来必推下阴间。”¹⁶又对门徒说：“听从你们的就是听从我；弃绝你们的就是弃绝我；弃绝我的就是弃绝那差我来的。”

七十个人回来

¹⁷那七十个人欢欢喜喜地回来，说：“主啊！因你的名，就是鬼也服了我们。”¹⁸耶稣对他们说：“我

ngit bongf Sax Daid gangl fangb waix baix lol, liek lif hob jus diel. ¹⁹Wil bend baib mangx laib ghab jed yent mongl vongs dongs dol nangb sul dol gangb xeeb zix, dail vof hxangt yenb jab bax linf dol dliangl ves, ax maix gheix xid ait hat mangx. ²⁰Nend hul, ax gid hot dol dliangb ninf mangx yangx ghax ghangb hvib, nongt yenb weid mangx bangf laib bit hxad niangb fangb waix ghax ghangb hvib.”

Yeeb Sub Ghangb Hvib

²¹Deid denk xangf id, Yeeb Sub dot Dail Dliux Waix qangt hvib ghax ghangb hvib, hmat: “Bak af, fangb waix fangb dab bangf dail Ghab, wil bod hfut mongx! Yenb weid mongx dad dol hfud gid nongd vik niox ax baib dol hliob dol vas bongf, jef fangt baib ghab daib niak bongf. Dios haib, Bak af, mongx bangf jox hvib vut bend dios ait nongd. ²²Bax linf dol hfud gid nongd, sail dios wil Bak job diot wil; bax niox Bak, ax maix naix bub Daib Dial dios dail xid; bax niox Daib Dial sul Daib Dial deid hvib hvuk dol id, ghax ax maix naix bub Bak dios dail xid.” ²³Yeeb Sub diangd mais niangb gid liuf des dol qeb lil hot: “Ngit bongf mangx ngit bongf dol id, ait nend niuf mais id ghax jas vut yangx. ²⁴Wil xangs mangx mongl: Dliel lax, maix not not dol xangs bub sod sul dol wangx sangx ngit mangx ngit bongf dol id, niox qab ax dot bongf; sangx zongx naix mangx hnangd dol id, niox qab ax dot hnangd.”

Dail Naix Vut Diub Sab Max Lid Yad

²⁵Maix ib dail xangs lil hlangb fal dax hxit Yeeb Sub. Nenx hmat: “Ghet xangs lu! Wil deid ait gheix xid jef dot jox nangs ves hsak?” ²⁶Yeeb Sub dab

曾看见撒但从天上坠落，像闪电一样。¹⁹我已经给你们权柄可以践踏蛇和蝎子，又胜过仇敌一切的能力，断没有什么能害你们。²⁰然而，不要因鬼服了你们就欢喜，要因你们的名记录在天上欢喜。”

耶稣的欢乐

²¹正当那时，耶稣被圣灵感动就欢乐，说：“父啊，天地的主，我感谢你！因为你将这些事向聪明通达人就藏起来，向婴孩就显出来。父啊，是的，因为你的美意本是如此。²²一切所有的，都是我父交付我的；除了父，没有人知道子是谁；除了子和子所愿意指示的，没有人知道父是谁。”²³耶稣转身暗暗地对门徒说：“看见你们所看见的，那眼睛就有福了。²⁴我告诉你们：从前有许多先知和君王要看你们所看的，却没有看见；要听你们所听的，却没有听见。”

好撒玛利亚人

²⁵有一个律法师起来试探耶稣，说：“夫子！我该做什么才可以承受永

nex: "Hxad niangb dol lil hlangb gid diongb id dios laib gheix xid? Mongx ait deis duf nend?" ²⁷Nenx dab hot: "Mongx nongt sail hvib, sail hnid, sail ves, sail dliangl hlib vut ab Ghab mongx bangf dail Wangx Waix; nongt hlib dol naix xit vit liek hlib nongf ghaid jid." ²⁸Yeeb Sub hmat: "Mongx dab dios yangx; mongx ait nend ait ghax nongt dot jox nangs ves hsak." ²⁹Dail naix id sangx gis xend nex maix lil, ghax des Yeeb Sub hmat: "Nend, dail xid dios wil bangf dail naix xit vit nend?" ³⁰Yeeb Sub dab: "Maix ib laix naix gangl Yeeb Lud Sab Lenx xit xit ngal dax mongl Yeeb Lit Gob, ghax gos diot dol ghet niangs diub bil. Nenx dol hluk nex bangf dol ud qub, dib nex dangl das dangl ves, dlius nex zat ghax mongl yangx. ³¹Hsad hsuk maix dail xangs jongb seix gangl jox gid id ngal dax, ngit bongf dail naix id ghax gangl ib pit fat mongl yangx. ³²Dail maix ib dail Lid Weit dax leit jox fangb id bongf nex, seix jus yangs fat gangl ib pit mongl yangx. ³³Jef maix jus dail Sab Max Lid Yad hangb dax leit hangd id, ngit bongf nex ghax mais hvib bangl yangl, ³⁴dax ghab mais liub nenk eb yux sul nenk jud diot nex bangf ghab hsangb, khaid vut yangx, xongt nex jix diot nex bangf dail dangx hvangb, yangl leit laib zaid dint gid niangs zaob fub nex. ³⁵Hnaib dangl ghangb, qeb ob sangx nix dlub yud diot zaid dint bangf dail ghab, hot: 'Mongx zaob fub nex yel; hangd hot bix seix hxad hxangt mongl nend, dangl wil diangd lol, nongt bex mongx.' ³⁶Mongx nos hxid, bib dail naix nend, dail xid dios dail gos diot dol ghet niangs diub bil id bangf dail naix xit vit nend?" ³⁷Nenx hmat: "Dios dail kub pud nex id." Yeeb Sub hmat: "Mongx ghax mongl ait liek nend yad."

生?"²⁶ 耶稣对他说：“律法上写的是什么呢？你念的是怎样呢？”²⁷ 他回答说：“你要尽心、尽性、尽力、尽意爱主你的神；又要爱邻舍如同自己。”²⁸ 耶稣说：“你回答的是；你这样行，就必得永生。”²⁹ 那人要显明自己有理，就对耶稣说：“谁是我的邻舍呢？”³⁰ 耶稣回答说：“有一个人从耶路撒冷下耶利哥去，落在强盗手中。他们剥去他的衣裳，把他打个半死，就丢下他走了。³¹ 偶然有一个祭司从这条路下来，看见他，就从那边过去了。³² 又有一个利未人来到这地方，看见他，也照样从那边过去了。³³ 惟有一个撒玛利亚人行路来到那里，看见他，就动了慈心，³⁴ 上前用油和酒倒在他的伤处，包裹好了，扶他骑上自己的牲口，带到店里去照应他。³⁵ 第二天，拿出二钱银子来，交给店主，说：‘你且照应他；此外所费用的，我回来必还你。’³⁶ 你想，这三个人哪一个是落在强盗手中的邻舍呢？”³⁷ 他说：“是怜悯他的。”耶稣说：“你去照样行吧。”

Ngit Max Dad Sul Max Lid Yad Zaid

³⁸Xangf nenx dol hangb gid id, Yeeb Sub dlenl leit ib laib vangl. Maix ib dail jib mais bit hot Max Dad, dax seik nenx mongl nenx zaid. ³⁹Nenx maix ib dail ad yut bit hot Max Lid Yad, niangb dab diot Yeeb Sub dol lob dangl hfud zongb naix nenx bangf dol jax lil. ⁴⁰Max Dad ait dol gheb gid not, jend hvib wat, ghax dax nenx ghab mais hmat: “Ghab af, wil zaid ad yut dliat wil jus laix dies hxuk, mongx bongf ax bil? Dlak mongx niuf hveb diot nenx lol bangb wil.” ⁴¹Yeeb Sub dab hot: “Max Dad af! Max Dad af! Not diel gheb gid ait mongx jox hvib hsod mul haib naf hvib wat yangx; ⁴²nend hul, dol dliat ax dot nend jef maix jus jens; Max Lid Yad hvuk dot gul vut yangx, dail xid seix luf ax dot yel.”

Yeeb Sub Khab Job Ait Deis Daox Gaod

11 Yeeb Sub niangb ib bet khangd qut daox gaod; daox gaod jangx yangx, maix ib dail qeb lil des nenx hmat: “Ghab af, dlak mongx khab job bib daox gaod, liek Yof Haid khab job nenx bangf dol qeb lil id.” ²Yeeb Sub hot: “Hxot mangx daox gaod id, nongt hmat:

‘Bib dail Bak fangb waix

(maix dol dud sangs lul jef hxad hot “Bak ab”):

Bob deid dol naix sail dad mongx bangf laib bit ait hsaib niangx.

Bob deid mongx laib guaif lol leit;

Bob deid mongx jox hvib ait jangx niangb fangb dab, liek ait jangx niangb fangb waix id

访问马大与马利亚

³⁸ 他们走路的时候，耶稣进了一个村庄。有一个女人，名叫马大，接他到自己家里。³⁹ 她有一个妹子，名叫马利亚，在耶稣脚前坐着听他的道。⁴⁰ 马大伺候的事多，心里忙乱，就进前来，说：“主啊，我的妹子留下我一个人伺候，你不在意吗？请吩咐她来帮助我。”⁴¹ 耶稣回答说：“马大！马大！你为许多的事思虑烦扰；⁴² 但是不可少的只有一件；马利亚已经选择那上好的福分，是不能夺去的。”

对祷告的教训

11 耶稣在一个地方祷告；祷告完了，有个门徒对他说：“求主教导我们祷告，像约翰教导他的门徒。”² 耶稣说：“你们祷告的时候，要说：

‘我们在天上的父

(有古卷只作“父啊”)：

愿人都尊你的名为圣。

愿你的国降临；

愿你的旨意行在地上，如同行在天上

(maix dol dud sangs lul ax maix "bob deid mongx jox hvib ait jangx niangb fangb dab, liek ait jangx niangb fangb waix id").

³Laib khangd nongx bib hnaib hnaib ed id, mongx hnaib hnaib baib bib.

⁴Yangs bib dol zeid,

Yenb weid bib seix yangs dol naix ait hсад bib yangx.

Ax baib bib gos dlab hlud, dliuk bib zuk faf gid yangf (maix dol dud sangs lul ax maix hveb hсад ghangb nongd).⁷ "

⁵Yeeb Sub dail hmat: "Mangx gid diongb, dail xid maix dail ghab bul niangb dangl hmangt dax mongl nenx hangd id hmat: 'Ghab bul! Dlak mongx tub bib laib jed baib wil, ⁶yenb weid wil maix dail ghab bul hangb gid lol leit wil hangd nongd, wil ax maix gheix xid baib nenx nongx.' ⁷Dail naix id niangb gid niangs dab hot: 'Ax gid ghox niox wil yol, hsuk diux yangx, dol jib daib seix des wil niangb ghab qut yangx, wil fal ax leit baib mongx.' ⁸Wil xangs mangx mongl: ax dios yenb weid nenx dios dail ghab bul ghax fal lol baib nenx seix hul, nend hul yenb weid nenx jend hvib dad hveb gax lax dlak, ghax nongt fal lol des nenx ed id baib nenx. ⁹Wil dail xangs mangx mongl: Mangx quf dlak ghax baib mangx; mangx vangs ghax jas; mangx gongl diux ghax buk diux diot mangx. ¹⁰Dail xid mongl quf dlak ghax nongt dot; mongl vangs ghax nongt jas; mongl gongl diux ghax nongt buk diux. ¹¹Mangx gid diongb maix dol ait bak id, dail xid maix dail daib dial dlak laib jed, ghax diangd dangl baib nenx laib bod vib nend? Dlak dail nail diangd dangl dad dail nangb tit dail nail baib nenx nend? ¹²Dlak laib git gheib, diangd dangl baib

(有古卷无“愿你的旨意行在地上，如同行在天上”)。

³我们日用的饮食，天天赐给我们。

⁴赦免我们的罪，因为我们也赦免凡亏欠我们的人。

不叫我们遇见试探；救我们脱离凶恶(有古卷无未句)。⁷ "

⁵耶稣又说：“你们中间谁有一个朋友半夜到他那里去，说：‘朋友！请借给我三个饼，⁶因为我有一个朋友行路，来到我这里，我没有什么给他摆上。’⁷那人在里面回答说：‘不要搅扰我，门已经关闭，孩子们也同我在床上了，我不能起来给你。’⁸我告诉你们：虽不因他是朋友起来给他，但因他情词迫切地直求，就必起来照他所需用的给他。⁹我又告诉你们：你们祈求，就给你们；寻找，就寻见；叩门，就给你们开门。¹⁰因为凡祈求的，就得着；寻找的，就寻见；叩门的，就给他开门。¹¹你们中间作父亲的，谁有儿子求饼，反给他石头呢？求

nenx dail gangb xeeb zix nend? ¹³Mangx jus deix ax vut hul, seix nongf bub dad dol hut vut baib mangx dol daib; dail hot Bak Waix nend, nenx ait deis ax dad Dail Dliux Waix baib dol naix dlak nenx id nend?"

Yeeb Sub Sul Beef Xib Bud

¹⁴Yeeb Sub xit xit dias ib dail dliangb niad gangl ib laix naix jox jid dlif gux lol; hxot dail dliangb dlif gux lol id, dail niad ghax hmat jangx hveb dax; dol naix not sail xib qif wat. ¹⁵Gid diongb ghax maix pid naix hmat: "Nenx dios bangl dail wangx dliangb Beef Xib Bud lol dias dliangb." ¹⁶Dail maix naix hxit Yeeb Sub haib, dlak nenx gis laib yangx waix diot nenx. ¹⁷Nenx bub nenx dol bangf khangd niangx yangx, ghax des nenx dol hmat: "Hangd hot ib laib guaif nongf diangd dus dangl xit vil, ghax jangx laib ghab zangx hfangb jef niox; jus zaid naix nongf diangd dus dangl xit vil, zaid id ghax ax jangx ves yel. ¹⁸Hangd Sax Daid nongf diangd dus dangl xit vil, nenx bangf laib guaif ait deis hxud dins nend? Dios mangx hmat wil bangl Beef Xib Bud dias dliangb. ¹⁹Hangd hot wil bangl Beef Xib Bud lol dias dliangb, mangx bangf dol jib daib dial dias dliangb, dail bangl dail xid nend? Ait nend, nenx dol ghax nongt dind mangx dios ax dios. ²⁰Hangd wil bangl Wangx Waix bangf dliangl ves dias dliangb nend, laib guaif Wangx Waix ghax dax sos mangx yangx. ²¹Dail bad nios denb nangl ud ghab dlot haib bab diangb dangd denk ved nenx laib zaid hxot id, nenx maix bax linf id sail niangb jis dob lob; ²²nend hul, maix ib dail denb hxangt nenx mongl, vof hxangt nenx mongl, ghax luf gos dol ud ghab dlot haib diangb

鱼，反拿蛇当鱼给他呢？¹² 求鸡蛋，反给他蝎子呢？¹³ 你们虽然不好，尚且知道拿好东西给儿女；何况天父，岂不更将圣灵给求他的人吗？”

耶稣与别西卜

¹⁴ 耶稣赶出一个叫人哑巴的鬼；鬼就出去了，哑巴就说出话来；众人都希奇。¹⁵ 内中却有人说：“他是靠着鬼王别西卜赶鬼。”¹⁶ 又有人试探耶稣，向他求从天上来的神迹。¹⁷ 他晓得他们的意念，便对他们说：“凡一国自相纷争，就成为荒场；凡一家自相纷争，就必败落。¹⁸ 若撒但自相纷争，他的国怎能站得住呢？因为你们说我是靠着别西卜赶鬼。¹⁹ 我若靠着别西卜赶鬼，你们的子弟赶鬼，又靠着谁呢？这样，他们就要断定你们的是非。²⁰ 我若靠着神的能力赶鬼，这就是神的国临到你们了。²¹ 壮士披挂整齐，看守自己的住宅，他所有的都平安无事；²² 但有一个比他更壮的来，胜过他，就夺去他所倚靠的盔甲、兵器，又分了他的赃。²³ 不与我相

dangd nenx bangl id mongl yangx, dail xit dus nenx bangf dol hut ait niangs id haib. ²³Dail ax des wil xit vut, ghax nongt des wil xit saib; dail ax des wil xit ghuk xit seix niangb, ghax tat was.”

Dol Dliangb Wat Diangd Lol

²⁴“Dail dliangb wat hsat jox jid naix yangx, ghax niangb bet ax maix eb id hangb mongl hangb lol, vangs khangd qut qet ves seix vangs ax jas. Dail dliangb ghax hot: ‘Wil nongt diangd mongl laib zaid wil dlif gux lol id mongl.’ ²⁵Leit yangx, ghax ngit bongf gid niangs qib hsaib ngas haib qet vut yangx. ²⁶Ait nend nenx ghax diangd mongl yangl xongs dail dliangb yangf hxangt nenx id lol, seix seix dlenl mongl niangb diot gid diongb. Hnaib ghangb dail naix id ghax xad niangb hxangt gid denx id mongl.”

Jus Deix Vut

²⁷Yeeb Sub xit xit hmat dol hveb nend hxot id, maix dail jib mais niangb dol naix not gid diongb gol hsaib dlinf: “Dail laib ghab qub liangs mongx id haib dail dad wel yis mongx id ghax jas vut yangx!” ²⁸Yeeb Sub hmat: “Dios haib, nend hul vut ax dangd dol hnangd haib des vut Wangx Waix bangf dol jax lil id.”

Dlak Yangs Waix

²⁹Xangf dol naix not xit ghuk id, Yeeb Sub qend hmat: “Sangs nongd ghax dios sangs wix yangf; nenx dol dlak ngit laib yangs waix, bax niox Yof Naf bangf laib yangs waix mongl, dail ax maix laib yangs waix gheix xid baib nenx dol ngit yel. ³⁰Yof Naf ait deis ait jangx laib yangs waix diot dol naix Nif Nif Weif nend, Daib Dial Naix seix ait deis ait jangx laib

合的，就是敌我的；不同我收聚的，就是分散的。”

不洁净的灵的返回

²⁴“污鬼离了人身，就在无水之地过来过去，寻求安歇之处；既寻不着，便说：‘我要回到我所出来的屋里去。’²⁵到了，就看见里面打扫干净，修饰好了；²⁶便去另带了七个比自己更恶的鬼来，都进去住在那里。那人末后的景况比先前更不好了。”

真正的福

²⁷耶稣正说这话的时候，众人中间，有一个女人大声说：“怀你胎的和乳养你的有福了！”²⁸耶稣说：“是，却还不如听神之道而遵守的人有福。”

求神迹

²⁹当众人聚集的时候，耶稣开讲说：“这世代是一个邪恶的世代；他们求看神迹，除了约拿的神迹以外，再没有神迹给他们看。³⁰约拿怎样为尼尼微人成了神迹，人子也要

yangs waix diot sangs nongd bangf dol naix. ³¹Leit hxot hxend diangs id, jox fangb pit dab bangf dail wuk wangx nongt fal dax dind sangs nongd maix zeid; yenb weid nenx gangl dliel ghab dut fangb dab dax, nongt zongb naix Sox Lof Menf bangf dol hveb hliod hveb vas. Ngit af! Niangb hangd nongd maix ib laix dail hlieb hxangt Sox Lof Menf mongl. ³²Leit hxib hxend diangs id, dol naix Nif Nif Weif nongt fal dax dind sangs nongd maix zeid, yenb weid dol naix Nif Nif Weif hnangd Yof Naf xangs id ghax diangd hviib yangx. Ngit af! Niangb hangd nongd maix ib laix dail hlieb hxangt Yof Naf mongl.

Jox Jid Gas Liek Laib Denb Dul

³³Ax maix dail xid duk laib denb dul ghax dub diot qangd zaid vik liuf, ghaid dub diot laib dod gid dab. Laix laix sail dub diot laib dliab jis denb, ait nend dol dlenl zaid dax id jef bongf fangx. ³⁴Mongx hniub mais ghax dios jox jid bangf laib denb dul. Hangd hot mongx jil hniub mais gas dliab ab, mongx jox jid ghax fangx gas yangx; hangd hot jil hniub mais zek yangx, mongx jox jid ghax zek geb meb. ³⁵Ait nend, mongx nongt ngit vut daib, hxat hviib mongx gid diongb dol fangx zek mongl. ³⁶Hangd mongx jox jid sail fangx gas jul, ax maix ib nenk zek, ghax fangx gas diab ab jul, liek laib denb dul fangx dax tob diot mongx jus diel.”

Dol Naix Faf Lid Said Sul Dol Xangs Hxad Dud Gos Tat

³⁷Hmat hveb hxot id, maix dail Faf Lid Said dax gol Yeeb Sub des nenx mongl nongx gad; Yeeb Sub ghax dlenl mongl nongx. ³⁸Dail naix Faf Lid Said nend bongf Yeeb Sub nongx gad ax sad bil ghax nos

照样为这世代的人成了神迹。³¹当审判的时候，南方的女王要起来定这世代的罪；因为她从地极而来，要听所罗门的智慧话。看哪！在这里有一人比所罗门更大。³²当审判的时候，尼尼微人要起来定这世代的罪，因为尼尼微人听了约拿所传的就悔改了。看哪！在这里有一人比约拿更大。”

身明如灯

³³没有人点灯放在地窖子里，或是斗底下，总是放在灯台上，使进来的人得见亮光。³⁴你眼睛就是身上的灯。你的眼睛若亮了，全身就光明；眼睛若昏花了，全身就黑暗。³⁵所以，你要省察，恐怕你里头的光或者黑暗了。³⁶若是你全身光明，毫无黑暗，就必全然光明，如同灯的明光照亮你。”

法利赛人和文士被责备

³⁷说话的时候，有一个法利赛人请耶稣同他吃饭；耶稣就进去坐席。³⁸这法利赛人看见耶稣饭

xib qif wat. ³⁹Ab Ghab des nenx hmat: “Xangf nongd, mangx mail naix Faf Lid Said nongd sad hsab ngas dol denb haib dol dliab bangf pit gux het, mangx pit niangs jis baid hluk vuf haib wix yangf. ⁴⁰Mangx kub dlongl nongd! Dail tid gid gux id, seix ax tid gid niangs nend? ⁴¹Ait nend mangx dad gid niangs bangf dol hut baib dol naix hxat mongl, gid gux gid niangs sail des mangx ait hsab ngas yangx.

⁴²Mangx mail naix Faf Lid Said, mangx jas hxat yel! Yenb weid mangx dad juf dinb bangf ib dinb vob ngx dlad, def gad sul dol vob gid hsab dax jongb baib; niox qab lil deix sul dol hfud gid hlib Wangx Waix id, mangx dad ax ait yel. Dol nongd bend dios mangx deid ait id, dol nend seix dios dol ax ait ghax dliat ax dot. ⁴³Mangx mail naix Faf Lid Said jas hxat yel! Mangx deid hvib laib dangx xit ghuk gid diongb diangb dangk hsat denx, seix deid hvib dol naix niangb diub xangx nais mangx niangb vut. ⁴⁴Mangx jas hxat yel! Yenb weid mangx liek dol bangx liangx zangx yangx jus diel, dol naix hangb diot gid waix seix ax bub.”

⁴⁵Dol xangs lil hlangb gid diongb maix ib laix dab Yeeb Sub: “Ghet xangs lu! Mongx hmat ait nend ghax dod denf bib yangx.” ⁴⁶Yeeb Sub hmat: “Mangx mail xangs lil hlangb seix jas hxat yel! Yenb weid mangx dad dol ghangx hniongd xad ghangt dlius diot naix jub guf jil, nongf bangf ib jil ghab dad bil seix ax niut hnaib. ⁴⁷Mangx jas hxat yel! Yenb weid mangx bob dol xangs bub sod bangf dol bangx liangx, dol xangs bub sod id deid denk dios mangx zaid dol ghet sangx waix dat das dol id. ⁴⁸Ait nend, mangx zaid dol ghet sangx waix ait dol hfud gid id, mangx seix zend minf, seix dail deid hvib; nenx dol dat dol xangs bub sod das, mangx ghax bob bangx

前不洗手便诧异。³⁹主对他说：“如今你们法利赛人洗净杯盘的外面，你们里面却满了勒索和邪恶。⁴⁰无知的人哪！造外面的，不也造里面吗？⁴¹只要把里面的施舍给人，凡物于你们就都洁净了。

⁴²你们法利赛人有祸了！因为你们将薄荷、芸香并各样蔬菜献上十分之一，那公义和爱神的事反倒不行了。这原是你们当行的，那也是不可不行的。⁴³你们法利赛人有祸了！因为你们喜爱会堂里的首位，又喜爱人在街市上问你们的安。⁴⁴你们有祸了！因为你们如同不显露的坟墓，走在上面的人并不知道。”

⁴⁵律法师中有一个回答耶稣说：“夫子！你这样说也把我们糟蹋了。”⁴⁶耶稣说：“你们律法师也有祸了！因为你们把难担的担子放在人身上，自己一个指头却不肯动。⁴⁷你们有祸了！因为你们修造先知的坟墓，那先知正是你们的祖宗所杀的。⁴⁸可见你们祖宗所做的事，你们又证明、又喜欢；因为他们杀了先知，你们修造先知

liangx diot dol xangs bub sod. ⁴⁹Ait nend, Wangx Waix jef hmat gid hlod gid vas ait nongd: ‘Wil nongt xangt dol xangs bub sod sul dol hxab lil mongl nenx dol hangd id mongl, maix pid nend, nenx dol nongt dat niox, maix pid nend, nenx dol nongt qab yaf jef niox.’ ⁵⁰Gangl dliel hxot tid waix xit dab dax, hvet dol xangs bub sod bangf dol hxangd, dol zeid id sail nongt dad diot sangs nongd lol jel ghangx; ⁵¹ghax dios gangl Yad Baif bangf dol hxangd qend dax leit dliel Sab Jab Lid Yad bangf dol hxangd; Sab Jab Lid Yad gos dat niangb laib dangx jongb sul laib dins ghab diongb. Wil jus deix xangs mangx mongl: Dol nend sail dad diot sangs nongd lol jel ghangx. ⁵²Mangx kub xangs lil hlangb nongd jas hxat yell! Yenb weid mangx luf diangb det diux leix dud mongl yangx, nongf seix ax dlenl mongl, dol naix sangx dlenl mongl mangx ghax langl nenx dol niox.” ⁵³Yeeb Sub gangl hangd id dlif gux lol, dol xangs hxad dud sul dol naix Faf Lid Said ghax sail ves naf liak nenx, hlud nenx hmat hveb not not, ⁵⁴ait niangs zongb naix, sangx vib nenx bangf ghab bil dad hveb.

Wangx Dol Xongb Lat Ait Naix Vut

12 Hxot id, maix ob bib wangs naix xit ghuk, xit dod denf. Yeeb Sub qend hmat hveb dax, sod des dol qeb lil hmat: “Wangx dol naix Faf Lid Said bangf dol ghab bend, ghax dios xongb lat ait naix vut id. ²Dol hfud gid mes niox id ax maix ax gis dax; dol hfud gid vik niox id, ax maix ax gos naix bub. ³Ait nend, dol hveb mangx hmat niangb gid luif id, nongt niangb khangd fangx gos naix hngand; dol hveb niangb qongd zaid gid niangs xit jeb xit hsat ghab naix id, nongt niangb guf zaid gos naix kot dax.”

的坟墓。⁴⁹ 所以，神用智慧曾说：“我要差遣先知和使徒到他们那里去，有的他们要杀害，有的他们要逼迫。”⁵⁰ 使创世以来，所流众先知血的罪，都要问在这世代的人身上；⁵¹ 就是从亚伯的血起，直到被杀在坛和殿中间撒迦利亚的血为止。我实在告诉你们：这都要问在这世代的人身上。⁵² 你们律法师有祸了！因为你们把知识的钥匙夺了去，自己不进去，正要进去的人，你们也阻挡他们。”⁵³ 耶稣从那里出来，文士和法利赛人就极力地催逼他，引动他多说话，⁵⁴ 私下窥听，要拿他的话柄。

防备假冒为善

12 这时，有几万人聚集，甚至彼此践踏。耶稣开讲，先对门徒说：“你们要防备法利赛人的酵，就是假冒为善。² 掩盖的事，没有不露出来的；隐藏的事，没有不被人知道的。³ 因此，你们在暗中所说的，将要在明处被人听见；在内室附耳所说的，将要在房上被人宣

Nongt Hxib Dail Xid?

⁴“Wil bangf ghab bul, wil des mangx hot, dol dat gos jox jid, dangl ghangb ait ax jangx gid gheix xid id, ax gid hxib dol naix nend. ⁵Wil xangs mangx nongt hxib dail xid; nongt hxib dail dat gos, dangl ghangb dail maix ghab jed yent dlius naix diot laib lox dliangb gid niangs id. Wil jus deix xangs mangx mongl: jef hxib jus dail id het. ⁶Zab dail nes zeil ax dios mail dot ob hfenb nix dlub nend? Nend hul, niangb Wangx Waix ghab mais ib dail seix ax gos hniongb ghangb; ⁷mangx bangf ghab dliub hfud hul, seix gos hvid vut yangx. Ax gid hxat hvib, mangx xenf ghat hxangt dol nes zeil not not mongl.”

Niangb Naix Ghab Mais Xangk Jib Duf

⁸“Wil xangs mangx mongl: Dail xid niangb naix ghab mais xangk wil, Daib Dial Naix niangb Wangx Waix bangf dol hxab ghab mais seix nongt xangk nenx; ⁹dail xid niangb naix ghab mais ax xangk wil, Daib Dial Naix niangb Wangx Waix bangf dol hxab ghab mais seix nongt ax xangk nenx. ¹⁰Dol hmat hveb hsd Daib Dial Naix id, seix nongf dot yangs; jef maix dol hmat hveb taf xif Dail Dliux Waix id, nongt ax hongb dot yangs yel. ¹¹Hxot mangx gos yangl mongl leit laib dangx xit ghuk、dol ghab lail zaid haib dol maix ghab jed yent id ghab mais, ax gid zot nos ait deis bod jid haib hmat dol hveb gheix xid; ¹²yenb weid niangb xangf id, Dail Dliux Waix nongt khab job mangx deid hmat dol hveb id.”

扬。”

应该怕谁?

⁴“我的朋友，我对你们说，那杀身体以后不能再做什么的，不要怕他们。⁵我要指示你们当怕的是谁；当怕那杀了以后又有权柄丢在地狱里的。我实在告诉你们：正要怕他。⁶五个麻雀不是卖二分银子吗？但在神面前，一个也不忘记；⁷就是你们的头发也都被数过了。不要惧怕，你们比许多麻雀还贵重。”

在人面前承认基督

⁸“我又告诉你们：凡在人面前认我的，人子在神的使者面前也必认他；⁹在人面前不认我的，人子在神的使者面前也必不认他。¹⁰凡说话干犯人的，还可得赦免；惟独亵渎圣灵的，总不得赦免。¹¹人带你们到会堂并官府和有权柄的人面前，不要思虑怎么分诉，说什么话；¹²因为正在那时候，圣灵要指教你们当说的话。”

Bif Bit Dail Dlas Dlongl

¹³Dol naix not gid diongb maix ib laix des Yeeb Sub hmat: “Ghet xangs lul! Dlak mongx xangs wil zaid dial hlieb des wil dus ghab diux zaid.” ¹⁴Yeeb Sub hmat: “Mongx dail naix nongd! Dail xid baib wil ait mangx bangf dail ghab lail ded set, des mangx dus ghab diux zaid nend?” ¹⁵Ait nend nenx ghax des dol naix not hot: “Mangx nins hvib bend hfent bax linf dol hvib hvongt, yenb weid dail naix jox nangs ax dios niangb diot laib zaid hlieb nix gad not.” ¹⁶Nenx ghax dad ib laib bif bit des nenx dol hmat: “Maix ib laix naix dlas lix ongd nix gad bongt wat; ¹⁷nenx khangd niangs nos hot: ‘Wil ax maix khangd qut dub wil bangf dol gad yel. Wil ait deis ait nend?’ ¹⁸Nenx dail hot: ‘Wil nongt ait nongd ait: lox wil bangf laib nongl niox, diangd tid laib hlieb not dax, jef vut dub wil bangf bax linf dol bix seix nix gad. ¹⁹Dangl ghangb nongt xangs wil bangf dail dliux hot: Dliux af! Mongx maix dol nix gad dub not wat, ghot hxad not hniut mongl, dlongs dlongs ves ves haib ghangb ghangb hvib hvib nongx hek yad.’ ²⁰Wangx Waix des nenx hmat: ‘Mongx dail dlongl nongd! Hmangt nongd ghax ed mongx bangf jox nangs jef niox; mongx hsoat mangs dol nongd baib dail xid nend?’ ²¹Dail xid des nenx jox jid ghuk nix gad, niangb Wangx Waix ghab mais ghax ax dot dlas, seix dios ait nongd jus diel.”

Ax Gid Hxat Hvib

²²Yeeb Sub dail des dol qeb lil hmat: “Ait nend wil xangs mangx mongl: Ax gid des jox nangs hxat hvib nongx gheix xid, ghaid des jox jid hxat hvib

无知财主的比喻

¹³ 众人中有一个人对耶稣说：“夫子！请你吩咐我的兄长和我分开家业。” ¹⁴ 耶稣说：“你这个人！谁立我作你们断事的官，给你们分家业呢？” ¹⁵ 于是对众人说：“你们要谨慎自守，免去一切的贪心，因为人的生命不在乎家道丰富。” ¹⁶ 就用比喻对他们说：“有一个财主田产丰盛；¹⁷ 自己心里思想说：‘我的出产没有地方收藏，怎么办呢？’¹⁸ 又说：‘我要这么办：要把我的仓房拆了，另盖更大的，在那里好收藏我一切的粮食和财物。’¹⁹ 然后要对我的灵魂说：‘灵魂哪！你有许多财物积存，可作多年的费用，只管安安逸逸地吃喝快乐吧。’²⁰ 神却对他说：‘无知的人哪！今夜必要你的灵魂；你所预备的要归谁呢？’²¹ 凡为自己积财，在神面前却不富足的，也是这样。”

不要忧虑

²² 耶稣又对门徒说：“所以我告诉你们：不要为生命忧虑吃什么，为身体

nangl gheix xid; ²³yenb weid jox nangs xenf hxangt laib khangd nongx mongl, jox jid xenf hxangt dol ud qub mongl. ²⁴Mongx hxid dail ak wol: Ax jenl seix ax hxub, seix ax maix laib zaid ghaid laib nongl jis, Wangx Waix seix nongf yis nenx xut. Mangx xenf hxangt dol nes yangt not xus mongl leif! ²⁵Mangx maix dail xid naf hvib ghax dot gangx ib hxib diot nenx jox nangs nend? ²⁶Laib hfud gid hsat yut nongd, mangx seix ait ax jangx, ait gheix xid dail hxat hvib diot dol hfud gid hsat nend? ²⁷Nos hxid dol bangx gad tid, ait deis liangs hlieb dax. Nenx ax ait gheb seix ax nins mais hsenb. Ait nend hul, wil xangs mangx mongl: Xangf Sox Lof Menf hsat dlas id, nenx dlangd dol wangb id, seix ax lal liek ib ged bangx nongd! ²⁸Mangx kub naix hsent xus nongd! Ghab vud jok dol ghab nangx hnaib nongd dail ves, fub fal ghax gos dlius diot ghab jib gid niangs mongl, Wangx Waix dlangd nenx bangf jox wangb ait nongd lal, dlangd mangx nend, ghax ax ed hmat yel! ²⁹Mangx ax gid dlak nongx gheix xid, hek gheix xid, seix ax gid naf hvib. ³⁰Dol nend sail dios dol naix gid gux dlak id het; mangx nongt ed dol hut nend, mangx Bak sail bub yangx. ³¹Jef ed mangx dlak nenx bangf laib guaif, dol nongd ghax gangx diot mangx jef niox. ³²Mangx kub yut nongd, ax gid hxib, yenb weid mangx Bak ghangb hvib baib laib guaif diot mangx yangx. ³³Mangx maix gheix xid ghax nongt diangd mail mongl jul, dad baib dol naix hxat, niangb fangb waix hshot mangs dol daif seix ax neis id haib dol nix gad hxad ax jul id baib mangx, niangb hangd id ax maix ghet hseib dax vit, seix ax maix gangb gik. ³⁴Ait nend, mangx dol nix gad niangb khangd deis, mangx jox hvib seix niangb khangd id.”

忧虑穿什么；²³ 因为生命胜于饮食，身体胜于衣裳。²⁴ 你想乌鸦：也不种，也不收，又没有仓，又没有库，神尚且养活它。你们比飞鸟是何等地贵重呢！²⁵ 你们哪一个能用思虑使寿数多加一刻呢（或作“使身量多加一肘呢”）？²⁶ 这最小的事你们尚且不能做，为什么还忧虑其余的事呢？²⁷ 你想百合花：怎么长起来；它也不劳苦，也不纺线。然而我告诉你们：就是所罗门极荣华的时候，他所穿戴的，还不如这花一朵呢！²⁸ 你们这小信的人哪！野地里的草今天还在，明天就丢在炉里，神还给它这样的妆饰，何况你们呢！²⁹ 你们不要要求吃什么，喝什么，也不要挂心。³⁰ 这都是外邦人所求的；你们必须用这些东西，你们的父是知道的。³¹ 你们只要求他的国，这些东西就必加给你们了。³² 你们这小群，不要惧怕，因为你们的父乐意把国赐给你们。³³ 你们要变卖所有的周济人，为自己预备永不坏的钱囊，用不尽的财宝在天上，就是贼不能近，虫不能蛀的

Dail Khad Nins Hvib

³⁵“Kheib jox hxeck diot mangx ghab dlad yol, seix duk laib denb diot, ³⁶nongf liek dol khad dangl dail ghab gangl bet dangx ngx jud ait khat diangd lol id jus yangs. Nenx lol dib diux, ghax hvit nenk daib buk. ³⁷Hxot dail ghab lol leit id, ngit bongf dail khad nins hvib wat, dail khad nend ghax jas vut yel. Wil jus deix xangs mangx mongl: Dail ghab nongt gol nenx dol niangb dab nongx hek, nenx nongf kheib ghab dlad denk, dax nenx dol ghab mais dies hxuk nenx dol. ³⁸Hxot dangf vangl ghaid hxot dangl hmangt yangk, nenx lol leit ngit bongf dol khad ait vut liek nongd, dol khad id ghax jas vut yel. ³⁹Mangx seix bub laib nongd, hangd dail ghab zaid bub dail ghet hseib hxib deis dlenl dax, nenx ghax nins hvib bub diub, ax baib dail ghet hseib ghongs dlax laib zaid. ⁴⁰Mangx seix nongt hsot mangs leif, niangb hxib mangx nos ax sos id, Daib Dial Naix ghax lol yangx.” ⁴¹Bix Deef hot: “Ghab af, laib bif bit nend dios hmat diot bib hnangd ghaid dios baib dol naix not nend?” ⁴²Ab Ghab hmat: “Dail xid dios dail ghend diux zaid bub hfangb heib hvib, dail ghab baib nenx ghend dol naix diub zaid, des ghab hxib dus gad baib nenx dol nend?” ⁴³Dail ghab zaid lol leit bongf nenx ait nend, dail khad id ghax jas vut yel. ⁴⁴Wil jus deix xangs mangx mongl: Dail ghab nongt diel diel seix dad baib nenx ghend. ⁴⁵Hangd dail khad khangd niangs nos hot: ‘Wil bangf dail ghab nongt dad jes jef lol’, ghax xongt bil dib dol khad sul dol khad diel, seix nongx xut hek gos. ⁴⁶Niangb

地方。³⁴ 因为你们的财宝在哪里，你们的心也在哪里。”

警醒的仆人

³⁵“你们腰里要束上带，灯也要点着，³⁶ 自己好像仆人等候主人从婚姻的筵席上回来。他来到，叩门，就立刻给他开门。³⁷ 主人来了，看见仆人警醒，那仆人就有福了。我实在告诉你们：主人必叫他们坐席，自己束上带，进前伺候他们。³⁸ 或是二更天来，或是三更天来，看见仆人这样，那仆人就有福了。³⁹ 家主若知道贼什么时候来，就必警醒，不容贼挖透房屋，这是你们所知道的。⁴⁰ 你们也要预备，因为你们想不到的时候，人子就来了。”⁴¹ 彼得说：“主啊，这比喻是为我们说的呢？还是为众人呢？”⁴² 主说：“谁是那忠心有见识的管家，主人派他管理家里的人，按时分粮给他们呢？”⁴³ 主人来到，看见仆人这样行，那仆人就有福了。⁴⁴ 我实在告诉你们：主人要派他管理一切所有的。⁴⁵ 那仆人若心里说：‘我的主人

hnaib nenx nos ax sos id, niangb hxib nenx ax bub id, dail khad id bangf dail ghab nongt diangd lol, hxub hxab nenx gid das gid ves (ghaid hxad hot "said nenx bangf ghab dlad niox"), dind nenx maix zeid, nas dol naix ax heib hvib id jus diel. ⁴⁷Dail khad bub dail ghab bangf jox hvib ait deis, niox qab ax mongl hshot mangs ghaid ax des nenx bangf jox hvib mongl ait, dail khad id nongt gos dib bongt bongt; ⁴⁸maix jus dail ax bub ghax ait hсад dol hfud gid deid gos dib id, nongt gos dib xus nenk daib; yenb weid baib dail xid not ghax des dail xid ed not; yud diot dail xid not, ghax des dail xid hxub not."

Ait Gheix Xid Dus Dangl Xit Vil

⁴⁹"Wil lol ghax nongt dad dol dul gox diot fangb dab; handg hot jens dul dax yangx, ax dios wil leit hvib ait nend? ⁵⁰Wil jus deix naf hvib! Wil deid dot langf eb yangx, seix ax bil dot langf! ⁵¹Mangx ghed hot wil lol ghax ait fangb dab dangf dins nend? Wil xangs mangx mongl: Ax dios ait nend, nongf dios ait naix xit vil. ⁵²Gangl xangf nongd mongl waix, ib zaid zab laix naix, nongt dus dangl xit vil: Bib laix sul ob laix xit vil, ghaid ob laix sul bib laix xit vil;

⁵³dail bak sul dail daib dial xit vil, dail daib dial sul dail bak xit vil; dail mais sul dail daib pik xit vil, dail daib pik sul dail mais xit vil; dail wuk sul dail niangb xit vil, dail niangb sul dail wuk xit vil."

必来得迟',就动手打仆人和使女,并且吃喝醉酒;⁴⁶在他想不到的日子,不知道的时辰,那仆人的主人要来,重重地处治他(或作"把他腰斩了"),定他和那不忠心的人同罪。⁴⁷仆人知道主人的意思,却不预备,又不顺他的意思行,那仆人必多受责打;⁴⁸惟有那不知道的,做了当受责打的事,必少受责打;因为多给谁,就向谁多取;多托谁,就向谁多要。"

分裂的原因

⁴⁹我来要把火丢在地上;倘若已经着起来,不也是我所愿意的吗?⁵⁰我有当受的洗还没有成就,我是何等的迫切呢?⁵¹你们以为我来,是叫地上太平吗?我告诉你们:不是,乃是叫人纷争。⁵²从今以后,一家五个人将要纷争:三个人和两个人相争,两个人和三个人相争;

⁵³父亲和儿子相争,儿子和父亲相争;母亲和女儿相争,女儿和母亲相争;婆婆和媳妇相争,媳妇和婆婆相争。"

Put Deix Ghab Hxib

⁵⁴Yeeb Sub des dol naix not hot: “Mangx ngit bongf dol dent ent gangl gid jes fal dax, ghax hmat: ‘Dax ib gangx nongs dax yel’; ghax jus deix dax yangx. ⁵⁵Muf dail jent gangl pid dab dax, ghax hmat: ‘Kib ot dax yel’; ghax kib ot yangx. ⁵⁶Mangx dol naix xongb lat ait naix vut nongd! Mangx bub ait deis put laib yangs fangb waix fangb dab, ait deis ax bub put hxot nongd nend?”

Nas Dail Ghot Mongx Xit Vut

⁵⁷“Mangx ait gheix xid ax nongf nos hxid, gid deis jef dios lil nend? ⁵⁸Mongx sul dail ghot mongx id mongl ghab lail zaid, nangl niangb dangl gid, nongt sail ves des nenx ait vut; ax dot nend, nenx ghax tiet mongx mongl ghab lail ghab mais, dail ghab lail yud diot dail hxab diel, dail hxab diel ait mongx las lox mongl. ⁵⁹Wil xangs mongx, hangd maix ib hfenb seix ax bil bex ngang, mongx ghax ax dot gangl hangd id dlif gux lol.”

Diangd Hvib Ghaid Das

13 Deid denk xangf id, maix naix dax xangs Yeeb Sub hot Bix Lab Dob ait dol naix Jab Lij Lij bangf dol hxangd xit sul niangb nenx dol bangf hut jongb gid diongb. ²Yeeb Sub hot: “Mangx nos hot dol naix Jab Lij Lij nongd maix zeid hlieb hxangt dol naix Jab Lij Lij gid htab mongl, ait nend jef gos ait hat liek nongd nend? ³Wil xangs mangx mongl, ax dios ait nend! Hangd mangx ax diangd hvib, sail nongt liek nend das mongl! ⁴Niongl gid denx, laib taf Xib Lof Yad bangb gos lol neif das juf

分辨时候

⁵⁴ 耶稣又对众人说：“你们看见西边起了云彩，就说：‘要下一阵雨’；果然就有。⁵⁵起了南风，就说：‘将要燥热’；也就有了。⁵⁶假冒为善的人哪！你们知道分辨天地的气色，怎么不知道分辨这时候呢？”

同对头和解

⁵⁷“你们又为何不自己审量，什么是合理的呢？⁵⁸你同告你的对头去见官，还在路上，务要尽力地和他了结；恐怕他拉你到官面前，官交付差役，差役把你下在监里。⁵⁹我告诉你，若有半文钱没有还清，你断不能从那里出来。”

悔改或灭亡

13 正当那时，有人将 彼拉多使加利利 人的血搀杂在他们祭物中事，告诉耶稣。² 耶稣说：“你们以为这些加利利人比众加利利人更有罪，所以受这害吗？³ 我告诉你们，不是的！你们若不悔改，都要如此灭亡！⁴ 从前 西罗亚楼 倒塌了，压死

yaf laix naix; mangx nos dol naix id bangf dol zeid dail not hxangt dangx dol naix niangb Yeeb Lud Sab Lɛnɔ mongl nend? ⁵Wil xangs mangx mongl, ax dios nend! Hangd mangx ax diangd hvib, sail nongt liek nend das jef niox!”

Bif Bit Dail Det Zend Ax Pud Bangx Ax Zent Zend

⁶Ait nend ghax was bif bit hmat: “Maix ib laix naix maix dail det zend ax pud bangx, jenl diot laib wangx zend gheid gid diongb. Nenx dax ghab lob det vangs zend, niox qab vangs ax jas, ⁷ghax des dail ved wangx id hmat: ‘Ngit af! Bib hniut yangx, wil sail dax leit ghab lob det zend ax pud bangx nongd vangs zend, seix vangs ax jas, dod nenx mongl niox, dliat nenx jul ghab dab htab lial ait gheix xid nend!’ ⁸Dail ved wangx id hot: ‘Ghab af, dliat nenx niangb hnaib nongd yait, dangl wil ghongs ob pit bangf ghab dab mongl, bob nens mux diot; ⁹xuk hnaib zent zend ghax niox, ax zent ghax dod nenx mongl.’ ”

Niangb Hnaib Qet Ves Diot Vut Dail Jib Mais Bot Diub

¹⁰Hnaib qet ves, Yeeb Sub niangb laib dangx xit ghuk khab job naix. ¹¹Maix ib dail jib mais gos dliangb mongb jangx juf yaf hniut yangx, ghongl jox diub deix ax lol ib nies. ¹²Yeeb Sub bongf ghax gol nenx dax, des nenx hmat: “Wuk, mongx htab laib khangd mongb nongd yangx!” ¹³Ait nend nenx ghax dad ob jil bil neif diot nenx jox diub; jus hxot daib nenx ghax deix diub dlial dax, ghax diangd laib nangx tob gil xil diot Wangx Waix. ¹⁴Yenb weid Yeeb Sub niangb hnaib qet ves diot vut, dail ghend dangx xit ghuk ghax qit gul xul des dol naix not hmat:

十八个人；你们以为那些人比一切住在耶路撒冷的人更有罪吗？⁵我告诉你们，不是的！你们若不悔改，都要如此灭亡！”

不结果的无花果树

⁶于是用比喻说：“一个人有一棵无花果树，栽在葡萄园里。他来到树前找果子，却找不着，⁷就对管园的说：‘看哪！我这三年来，来到这无花果树前找果子，竟找不着。把它砍了吧，何必白占地土呢！’⁸管园的说：‘主啊，今日且留着，等我周围掘开土，加上粪；⁹以后若果子便罢，不然，再把它砍了。’”

安息日治驼背的妇人

¹⁰安息日，耶稣在会堂里教训人。¹¹有一个女人被鬼附着，病了十八年，腰弯得一点直不起来。¹²耶稣看见，便叫过她来，对她说：“女人，你脱离这病了！”¹³于是用两只手按着她，她立刻直起腰来，就归荣耀与神。¹⁴管会堂的因为耶稣在安息日治病，就气忿忿地对众

“Maix diut hnaib deid ait gheb; diut hnaib gid diongb id ghax baib mangx dlak diot vut, niangb hnaib qet ves ghax ax baib dlak.”¹⁵ Ab Ghab hmat: “Mangx dol naix xongb lat ait naix vut nongd! Hsad bil niangb hnaib qet ves mangx ax dios laix dluf laix mongl laib ngex gid diongb tad dol liod haib dol lux tiet mongl hek eb nend?”¹⁶ Dail jib mais nongd bend dios Yad Baif Lab Haix bangf dail jib hlangb, nenx gos Sax Daid kheib jangx juf yaf hniut yangx, ait deis jef ax baib niangb hnaib qet ves tad nenx jox hlat niox?”¹⁷ Yeeb Sub hmat laib hveb nend, dol naix saib nenx id sail xit sas yangx; yenb weid nenx ait bax linf dol hfud gid maix nangx tob gil xil, dol naix not ghax sail ghangb hvib dlinf.

Bif Bit Hniub Vob Gat Sul Ghab Bend Jed

¹⁸Yeeb Sub hot: “Laib guaif Wangx Waix hof liek laib gheix xid? Wil dad gheix xid lol bix nend?”¹⁹ Nenx ghax liek ib nius ghab hniub vob gat, maix dail naix dad mongl jenl diot nenx laib wangx, hlieb dax jangx dail det, dol nes yangt ghab waix ghax bit diot nenx bangf ghab jil gid diongb.”²⁰ Nenx dail hmat: “Wil dad gheix xid lol bix laib guaif Wangx Waix nend?”²¹ Nenx ghax liek dol ghab bend jed, maix dail jib mais dad lol mangk diot bib dod ghab bent gid niangs, dangl leit dliel ib dos sail pob dax.”

Laib Diux Ngif

²²Hxot Yeeb Sub mongl Yeeb Lud Sab Lenx id, niangb jox gid ghax dlenl yis dlenl vangl mongl khab job naix.²³ Maix ib laix naix nais nenx: “Ghab af! Dol naix dot dliuk xus ax xus nend?”²⁴ Yeeb Sub dab dol naix not hot: “Sail ves mongl dlenl laib diux ngif yol. Wil xangs mangx mongl: Xuk hnaib maix not not

人说：“有六日应当做工；那六日之内可以来求医，在安息日却不可。”¹⁵ 主说：“假冒为善的人哪！难道你们各人在安息日不解开槽上的牛驴，牵去饮吗？”¹⁶ 况且这女人本是亚伯拉罕的后裔，被撒但捆绑了这十八年，不当在安息日解开她的绑吗？”¹⁷ 耶稣说这话，他的敌人都惭愧了；众人因他所行一切荣耀的事，就都欢喜了。

芥菜种与面酵的比喻

¹⁸ 耶稣说：“神的国好像什么？我拿什么来比较呢？”¹⁹ 好像一粒芥菜种，有人拿去种在园子里，长大成树，天上的飞鸟宿在它的枝上。”²⁰ 又说：“我拿什么来比神的国呢？”²¹ 好比面酵，有妇人拿来藏在三斗面里，直等全团都发起来。”

窄门

²² 耶稣往耶路撒冷去，在所经过的各城各乡教训人。²³ 有一个人问他说：“主啊！得救的人少吗？”²⁴ 耶稣对众人说：“你们要努力进窄门。我告

naix sangx mongl dlenl, niox qab ghax dlenl ax qub yel. ²⁵Leit hxot dail ghab zaid fal lol hsuk diux niox, mangx ghax nongt niangb gid gux dib diux hot: 'Ghab af, buk diux dax baib bib!' Nenx ghax dab: 'Wil ax xangk mangx, ax bub mangx gangl hangd deis dax!' ²⁶Hxot id, mangx nongt hot: 'Bib niangb mongx ghab mais nongx hek yangx, mongx seix niangb bib bangf jox ghaib khab job naix niox.' ²⁷Nenx nongt hmat: 'Wil xangs mangx mongl, wil ax bub mangx gangl khangd deis dax. Mangx mail naix ait yangf nongd, hsat wil mongl yad!' ²⁸Mangx nongt ngit bongf Yad Baif Lab Haix、Yix Sab、Yax Gof sul kub xangs bub sod sail niangb laib guaif Wangx Waix gid niangs, mangx ghax nongt gos dias mongl gid gux mongl, niangb hangd id nongt gik hmid zeit zeit genx jef niox. ²⁹Nongt maix naix gangl gid nangl、gid jes、gid bil haib gid dab hangb dax, niangb laib guaif Wangx Waix gid niangs niangb dab nongx hek. ³⁰Maix pid niangb dangl ghangb nongt dot niangb dangl denx; maix pid niangb dangl denx id, nongt gos niangb dangl ghangb mongl."

Nas Yeeb Lud Sab Lenx Xens Hviib

³¹Deid denk hxot id, maix ob bib dail Faf Lid Said des Yeeb Sub hmat: "Hsat hangd nongd mongl yol, Xib Lif sangx dat mongx leif." ³²Yeeb Sub hmat: "Mangx mongl xangs dail dlad vud hot: 'Hnaib nongd, fub fal wil dias dliangb diot mongb, leit hnaib bib wil bangf dol gheb gid ghax ait jangx jul yangx.' ³³Ait nend hul, hnaib nongd、fub fal haib hsaib yenl wil nongt hangb mongl gid denx; yenb weid ax maix dail xangs bub sod das niangb Yeeb

诉你们：将来有许多人想要进去，却是不能。²⁵及至家主起来关了门，你们站在外面叩门，说：‘主啊，给我们开门！’他就回答说：‘我不认识你们，不晓得你们是哪里来的！’²⁶那时，你们要说：‘我们在你面前吃过、喝过，你也在我们的街上教训过人。’²⁷他要说：‘我告诉你们，我不晓得你们是哪里来的。你们这一切作恶的人，离开我去吧！’²⁸你们要看见亚伯拉罕、以撒、雅各和众先知都在神的国里，你们却被赶到外面，在那里必要哀哭切齿了。²⁹从东、从西、从南、从北将有人来，在神的国里坐席。³⁰只是有在后的，将要在前；有在前的，将要在后。”

为耶路撒冷悲哀

³¹正当那时，有几个法利赛人来对耶稣说：“离开这里去吧，因为希律想要杀你。”³²耶稣说：“你们去告诉那个狐狸说：‘今天、明天我赶鬼治病，第三天我的事就成全了。’”³³虽然这样，今天、明天、后天我必须前行；因为先

Lud Sab Lenx gid gux. ³⁴Yeeb Lud Sab Lenx af! Yeeb Lud Sab Lenx af! Mongx xangf xangf dat das dol xangs bub sod, dail dad bod vib sof das dol naix dot xangt dax mongx hangd nongd id. Wil leit hvib gongk mongx bangf dol daib not dias wat yangx, liek dail mif lul gheib gongk dol ghab daib gheib niangb ghab dak pit dab, jef dios mangx ax deid hvib het. ³⁵Ngit af! Mangx bangf dol zaid jangx dol ghab zangx hfangb, dliat diot mangx. Wil xangs mangx mongl: Gangl xangf nongd mongl waix, mangx ax diangd bongf wil yel, dangl leit dliel hxot mangx hot ait nongd: 'Dail ak ab Ghab bangf laib bit lol id, dios dail deid dot xangx hent.' "

Yeeb Sub Diot Vut Dail Pob Wox

14 Hnaib qet ves, Yeeb Sub mongl dol Faf Lid Said ib dail hfud bangf diub zaid nongx gad, nenx dol ghax mongt ghat nenx. ²Niangb nenx ghab mais maix dail naix gos pob wox. ³Yeeb Sub nais dol xangs lil hlangb sul dol naix Faf Lid Said hot: "Niangb hnaib qet ves diot vut, ait dot ait ax dot?" ⁴Nend hul, nenx dol ax hmat hveb. Yeeb Sub diot vut dail naix id ghax vox nenx mongl yangx; ⁵ghax des nenx dol hmat: "Niangb hnaib qet ves, hangd hot mangx dail xid maix dail lux ghaid dail liod baix mongl laib ment gid niangs, mangx ghax ax hvit yuk mongl dliof nenx lol nend?" ⁶Nenx dol dab ax lol laib hveb nend yel.

Khab Job Dol Khat Sul Dail Ghab

⁷Yeeb Sub bongf dol khat sail hvuk diangb dangk hsat denx, ghax dad bif bit des nenx dol

知在耶路撒冷之外丧命是不能的。³⁴耶路撒冷啊！耶路撒冷啊！你常杀害先知，又用石头打死那奉差遣到你这里来的人。我多次愿意聚集你的儿女，好像母鸡把小鸡聚集在翅膀底下，只是你们不愿意。³⁵看哪！你们的家成为荒场留给你们。我告诉你们：从今以后，你们不得再见我，直等到你们说：‘奉主名来的，是应当称颂的。’”

治好患水臌的人

14 安息日，耶稣到一个法利赛人的首领家里去吃饭，他们就窥探他。²在他面前有一个患水臌的人。³耶稣对律法师和法利赛人说：“安息日治病，可以不可以？”⁴他们却不言语。耶稣就治好那人，叫他走了；⁵便对他们说：“你们中间谁有驴或有牛在安息日掉在井里，不立时拉它上来呢？”⁶他们不能对答这话。

对客人和主人的教导

⁷耶稣见所请的客拣择首位，就用比喻对他们

hmat: ⁸“Mongx dot naix gol mongl hek jud ait khat, ax gid niangb dab diot diangb dangk hsat denx, hxat hviib dail khat xenf hxangt nongx id seix dot dent dax; ⁹dail ghab dent mangx dax id ghax nongt des mongx hmat: ‘Dliat dail nongd niangb yait.’ Mongx ghax xit sas gongt niongt tak mongl hsat ghangb niangb mongl. ¹⁰Hxot mongx dot dent id, ghax mongl niangb dab diot diangb dangk hsat ghangb mongl, dliat dail ghab dent mongx id dax des mongx hmat: ‘Ghab bul, mongx dax dangl hfud niangb dab.’ Xangf id, mongx niangb naix jub ghab mais ghax maix ghab mais gongl dongl yangx. ¹¹Yenb weid dail ait hlieb, ghax nongt jangx dail yut jef niox; dail ait yut, ghax nongt jangx dail hlieb jef niox.”

¹²Yeeb Sub dail des dail ghab dent nenx id hmat: “Hxot mongx baix gad hnaib ghaid gad hmangt, ax gid gol mongx bangf ghab bul、bed ut、hxeb khat sul naix dlas xit vit dax. Hangd ait nend, ghed nenx dol seix gol mongx, mongx ghax dot diangd ghab lil. ¹³Nend hul, mongx hshot mangs dangx ngx jud, nongt gol dol hxat、dol bal lob bal bil、dol zeib lob、dol dliul mais dax; ¹⁴mongx ghax jas vut yangx! Yenb weid nenx dol ax maix laib gheix xid diangd baib mongx. Leit dol naix deix diangd ves lol hxot id, mongx ghax nongt dot diangd ghab lil.”

Bif Bit Dangx Ngix Jud Hlieb

¹⁵Dol des Yeeb Sub niangb jus gid nongx hek id maix ib laix naix hnangd dol hveb nend, ghax hot: “Dail niangb laib guaif Wangx Waix nongx gad id ghax jas vut yel!” ¹⁶Yeeb Sub des nenx hot: “Maix ib laix naix hshot mangs ib dangx ngx jud hlieb, jangx ghax dent dol khat not not. ¹⁷Leit xangf nongx hek

说：⁸“你被人请去赴婚姻的筵席，不要坐在首位上，恐怕有比你尊贵的客被他请来；⁹那请你们的人前来对你说：‘让座给这一位吧。’你就羞羞惭惭地退到末位上去了。¹⁰你被请的时候，就去坐在末位上，好叫那请你的人来对你说：‘朋友，请上座。’那时，你在同席的人面前就有光彩了。¹¹因为凡自高的，必降为卑；自卑的，必升为高。”

¹²耶稣又对请他的人说：“你摆设午饭或晚饭，不要请你的朋友、弟兄、亲属和富足的邻舍，恐怕他们也请你，你就得了报答。¹³你摆设筵席，倒要请那贫穷的、残废的、瘸腿的、瞎眼的，¹⁴你就有福了！因为他们没有什么可报答你。到义人复活的时候，你要得着报答。”

大筵席的比喻

¹⁵同席的有一人听见这话，就对耶稣说：“在神国里吃饭的有福了！”¹⁶耶稣对他说：“有一人摆设大筵席，请了许多客。¹⁷到了坐席的时候，打发仆人

id, xangt dol khad mongl xangs dol khat dot dent dax id, hot: 'Dlak mangx dax yad! Diel diel sail hsoat mangs jis yangx.' ¹⁸Nend hul, dol naix not sail jus yangs vaf hveb. Dail gid denx hmat: 'Wil mail dot ib diod las, wil nongt mongl ngit hxid. Dlak mongx dad hvib nenk.' ¹⁹Dail maix ib laix hmat: 'Wil jef gid mail dot zab bongl liod, wil nongt mongl hxit ib hxit ngit. Dlak mongx dad hvib nenk.' ²⁰Dail maix ib laix hmat: 'Wil jef gid yangl niangb lol, ait nend mongl ax qub yel.' ²¹Dail khad id diangd lol, dad dol hfud gid nend xangs dail ghab. Dail ghab ghax qit dul dax, des dail khad hot: 'Hvit nenk daib mongl dol xangx hlieb xangx yut yangl dol hxat, dol bal lob bal bil, dol dliul mais haib dol zeib lob lol yol.' ²²Dail khad hot: 'Ghab af, mongx niuf dol hveb id sail ait jangx yangx, nend hul seix dail maix khangd qut khongt.' ²³Dail ghab des dail khad hot: 'Mongl ghab but gid haib ghab hxent wangx hangd aib, jak naix dlenl lol, niangb dab baid wil laib zaid diot. ²⁴Wil xangs mangx mongl, dol dot dent gid denx id, ax maix ib laix dot hmut wil bangf dol ngix jud.' "

Ait Dail Qeb Lil Nongt Ed Bend

²⁵Maix ghab mail ghab songl naix dax des Yeeb Sub ait jus gid hangb. Nenx diangd dangl lol des nenx dol hmat: ²⁶"Dail dax leit wil hangd nongd, hangd nenx hlib wil ax not hxangt hlib nongf mais nongf bak, jib mais jib daib, jid dax jid ad sul nongf jox nangs nend, ghax ait ax jangx wil bangf dail qeb lil ("hlib wil ax not hxangt hlib" dud خِيبِ لَيْبِ هَخَادِ hot "saib"). ²⁷Dail ax ak nongf bangf laib jad fab liangx dax des wil id, seix ait ax jangx wil bangf dail qeb lil. ²⁸Hangd

去对所请的人说：‘请来吧！样样都齐备了。’¹⁸众人一口同声地推辞。头一个说：‘我买了一块地，必须去看看。请你准我辞了。’¹⁹又有一个说：‘我买了五对牛，要去试一试。请你准我辞了。’²⁰又有一个说：‘我才娶了妻，所以不能去。’²¹那仆人回来，把这事都告诉了主人。家主就动怒，对仆人说：‘快出去，到城里大街小巷，领那贫穷的、残废的、瞎眼的、瘸腿的来。’²²仆人说：‘主啊，你所吩咐的已经办了，还有空座。’²³主人对仆人说：‘你出去到路上和篱笆那里，勉强人进来，坐满我的屋子。’²⁴我告诉你们：先前所请的人，没有一个得尝我的筵席。’”

做门徒的代价

²⁵有极多的人和耶稣同行。他转过来对他们说：²⁶“人到我这里来，若不爱我胜过爱自己的父母、妻子、儿女、弟兄、姐妹和自己的性命，就不能作我的门徒（“爱我胜过爱”原文作“恨”）²⁷凡不背着自己十字架跟从我的，也不能

mangx maix naix sangx tid laib taf, hxot ax bil tid id, nenx ghax ax sod niangb dab denk lol hsent hxid ed not xus nix gad, hxid tid jangx ax jangx nend? ²⁹Hxat hviib khab jangx laib ghab daix zaid yangx, tid ax jangx, dol naix ngit bongf id sail diek nenx. ³⁰Nenx dol hmat: 'Dail naix nongd qend jangx ghab lob, niox qab hsat ax jangx guf.' ³¹Ghaid hangd hot ib dail wangx mongl des ib dail wangx htab dib diangs. Nenx ait deis ax sod niangb dab lol nenx nos, dad ib wangs yongx mongl jel dail yangl ob wangs yongx dax dib nenx id nend? ³²Hangd hot jel ax niangs, jas hxot dol yenb jab dail hvak dol dol id, ghax xangt dol hxab mongl xit xangs ait deis xit vut. ³³Ait nend, mangx dail xid seix hul, hangd hot ax dlius bax linf dol ghab diel ghab jens jul, ghax ait ax jangx wil bangf dail qeb lil."

Xid Xens Yangx

³⁴"Dol xid bend dios vut; dol xid hangd xens yangx ax dliut yel, dad gheix xid ait nenx jef diangd dliut dax nend? ³⁵Zas diot diub las, ghaid zas diot nens mux gid niangs, seix ax vut yel, ghax fangk gux mongl. Dail maix ghab naix, ghax nongt zongb naix."

Bif Bit Dail Lid Dal Gid

15 Mail daib hsub xangx sul dol naix zeid seib vit Yeeb Sub, nongt zongb naix nenx xangs lil. ²Dol naix Faf Lid Said sul dol xangs hxad dud xit dongf xit hsat: "Dail naix nongd seik dol naix zeid, dail sul nenx dol nongx gad haib."

³Yeeb Sub ghax dad bif bit hmat: ⁴"Mangx gid diongb dail xid maix ib bat dail lid, dal mongl ib dail lid. Nenx ax dliat jex juf jex dail id diot ghab vud

作我的门徒。²⁸你们哪一个要盖一座楼，不先坐下算计花费，能盖成不能呢？²⁹恐怕安了地基，不能成功，看见的人都笑话他，³⁰说：'这个人开了工，却不能完工。'³¹或是一个王出去和别的王打仗，岂不先坐下酌量，能用一万兵去敌那领二万兵来攻打他的吗？³²若是不能，就趁敌人还远的时候，派使者去求和息的条款。³³这样，你们无论什么人，若不撇下一切所有的，就不能作我的门徒。"

失味的盐

³⁴盐本是好的；盐若失了味，可用什么叫它再咸呢？³⁵或用在田里，或堆在粪里，都不合适，只好丢在外面。有耳可听的，就应当听。"

迷羊的比喻

15 众税吏和罪人都挨近耶稣，要听他讲道。²法利赛人和文士私下议论说：“这个人接待罪人，又同他们吃饭。”

³耶稣就用比喻说：⁴“你们中间，谁有一百只羊失去一只，不把这九十

hfangb, ghax mongl vangs dail dal mongl id, leit dliel hxot vangs jas id nend? ⁵Vangs jas yangx, ghax ghangb ghangb hvib hvib gid diot ghab dlangb; ⁶diangd lol sos zaid, ghax gol ghab bul haib dol naix xit vit dax, des nenx dol hot: 'Des wil xit seix ghangb hvib yait, yenb weid wil vangs jas dail lid dal mongl id yangx.' ⁷Wil xangs mangx mongl: lb dail naix zeid diangd hvib yangx, niangb fangb waix seix ait nongd nas nenx ghangb hvib, nongt bix nas jex juf jex dail naix deix ed ax sos diangd hvib id dail ghangb hvib not mongl."

Bif Bit Dal Bix Seix

⁸"Ghaid hot, ib dail jib mais maix juf kaix nix, handg dal ib kaix mongl yangx, dail ax duk denb dul haib qib dab diub zaid, vangs sef sef leit dliel jas id nend? ⁹Vangs jas yangx, ghax gol dol ghab bul dol naix xit vit dax, ghax des nenx dol hmat: 'Mangx sul wil xit seix ghangb hvib yait! Yenb weid wil vangs jas kaix nix dal mongl id lol yangx.' ¹⁰Wil xangs mangx mongl: lb dail naix zeid diangd hvib yangx, niangb Wangx Waix bangf dol hxab ghab mais, seix dios ait nend ghangb hvib diot nenx."

Bif Bit Dail Daib Zot Ghat

¹¹Yeeb Sub diangd hot: "Maix dail naix maix ob dail daib dial; ¹²dail yut des nenx bak hmat: 'Bak, dlak mongx dus dol ghab diux zaid wil deid dot id baib wil.' Nenx bak ghax dus ghab diux zaid diot nenx dol. ¹³Yangk ax not xus hnaib, dail yut hxub hxab nenx bangf ghab diel ghab jens send send, ghax mongl khangd dol mongl. Niangb handg id

九只撒在旷野，去找那失去的羊，直到找着呢？⁵找着了，就欢欢喜喜地扛在肩上；⁶回到家里，就请朋友邻舍来，对他们说：‘我失去的羊已经找着了，你们和我一同欢喜吧。’⁷我告诉你们：一个罪人悔改，在天上也要这样为他欢喜，较比为九十九个不用悔改的义人，欢喜更大。”

失钱的比喻

⁸“或是一个妇人有一十块钱，若失落一块，岂不点上灯，打扫屋子，细细地找，直到找着吗？⁹找着了，就请朋友邻舍来，对他们说：‘我失落的那块钱已经找着了，你们和我一同欢喜吧。’¹⁰我告诉你们：一个罪人悔改，在神的使者面前，也是这样为他欢喜。”

浪子的比喻

¹¹耶稣又说：“一个人有两个儿子；¹²小儿子对父亲说：‘父亲，请你把我应得的家业分给我。’他父亲就把产业分给他们。¹³过了不多几日，小儿子就把他一切所有的都收

langs jox hvib ait zangd, pot saf dol nix gad. ¹⁴Xangf nenx hxad jul bax linf id, deid denk jox fangb id yongt gad dax, nenx ghax hxat dax yangx. ¹⁵Ait nend, nenx ghax mongl bangl jox fangb id bangf ib dail naix, dail naix id xangt nenx mongl diub las ved bat. ¹⁶Nenx sangx dad dol bat nongx dol ghab khub def lol lid ghab qub, niox qab seix ax maix dail xid baib nenx. ¹⁷Nenx nins lol ghax hot: 'Wil bak maix dol naix ghet dax id not not, nenx dol sail maix gad nongx, wil dail niangb khangd nongd yongt das mongl nend?' ¹⁸Wil nongt qend lob mongl wil bak hangd aib mongl, xangs nenx hot: Bak! Wil daif zeid fangb waix haib daif zeid mongx yangx. ¹⁹Gangl xangf nongd mongl waix, wil ax pait ait mongx bangf dail daib dial, mongx dad wil ait mongx bangf dail naix ghet dax id ghax niox.' ²⁰Ait nend nenx ghax fal zangl mongl nenx bak hangd aib mongl. Xit hvak dol dol, nenx bak ngit bongf yangx, ghax mais hvib bangl yangl box jox mongl bes nenx ghab ghongd, kub nenx ib had dad ib had. ²¹Dail daib dial hot: 'Bak! Wil daif zeid fangb waix haib daif zeid mongx yangx; gangl xangf nongd mongl waix, wil ax pait gol ait mongx bangf dail daib dial yel.' ²²Dail bak ghax niuf hveb diot dol khad hmat: 'Gangt git daib! Qeb pangb ud dad hsat vut dax diot nenx nangl; qeb laib ghab dad bil las diot nenx jil ghab dad bil, qeb niuf hab diot diot nenx bangf dol lob. ²³Tiet dail ghab daib liod diangs lol maf yad. Mais bib ghangb ghangb hvib hvib nongx hek yait. ²⁴Yenb weid wil dail daib dial nongd dios das mongl diangd ves lol, dal mongl diangd dot lol.' Nenx dol ghax ghangb hvib dlif dax.

拾起来，往远方去了。在那里任意放荡，浪费资财。¹⁴既耗尽了一切所有的，又遇着那地方大遭饥荒，就穷苦起来。¹⁵于是去投靠那地方的一个人，那人打发他到田里去放猪。¹⁶他恨不得拿猪所吃的豆荚充饥，也没有人给他。¹⁷他醒悟过来，就说：'我父亲有多少的雇工，口粮有余，我倒在这里饿死吗？¹⁸我要起来，到我父亲那里去，向他说：'父亲！我得罪了天，又得罪了你；¹⁹从今以后，我不配称为你的儿子，把我当作一个雇工吧。'²⁰于是起来，往他父亲那里去。相离还远，他父亲看见，就动了慈心，跑去抱着他的颈项，连连与他亲脸。²¹儿子说：'父亲！我得罪了天，又得罪了你；从今以后，我不配称为你的儿子。'²²父亲却吩咐仆人说：'把那上好的袍子快拿出来给他穿；把戒指戴在他指头上，把鞋穿在他脚上；²³把那肥牛犊牵来宰了，我们可以吃喝快乐；²⁴因为我这个儿子是死而复活，失而又得的。'他们就快乐起来。

²⁵Xangf id, dail daib dial hlieb xit xit niangb diub las. Nenx diangd lol hvak diub zaid ax dol, hnangd dol hveb zuk gix zuk niel ghangb hvib hsub hol hol. ²⁶Nenx ghax gol ib dail khad lol nais dios gid gheix xid. ²⁷Dail khad hot: 'Mongx dail ut lol yangx, mongx bak ngit nenx ax mongb ax bal diangd lol leit, ghax dad dail ghab daib liod diangs id maf mongl yangx.' ²⁸Dail daib dial hlieb ghax qit dax, ax niut dlenl mongl diub zaid yel, ²⁹nenx bak ghax dlif gux dax qongk nenx. Nenx des nenx bak hot: 'Wil dies hxuk mongx jangx not hniut liek nongd, congf ax bil ax des mongx bangf hveb, mongx seix ax baib wil ib dail ghab daib lid vud, ait wil sul wil bangf dol ghab bul seix seix ghangb hvib. ³⁰Nend hul, mongx dail daib dial nongd mongl des dol jib mais mail jid hxad xix mongx bangf laib ghab diux zaid jul yangx, nenx jus lol leit, mongx ghax diangd dangl nas nenx maf dail ghab daib liod diangs id.' ³¹Dail bak des nenx hot: 'Daib dial af! Mongx xangf xangf sul wil xit seix niangb, wil maix bax linf dol id sail dios mongx bangf; ³²mongx dail ut nongd das mongl diangd ves lol, dal mongl diangd dot lol, ait nend bib nongt ghangb hvib ghangb niongk.'"

Bif Bit Dail Ghend Zaid Wix Dox

16 Yeeb Sub nangl xangs dol qeb lil hot: "Maix ib dail dlas bangf dail ghend zaid, naix jub des nenx dail ghab ghot nenx pot saf dail ghab bangf dol nix gad wat. ²Dail ghab ghax gol nenx lol hmat: 'Dol hfud gid wil hnangd nenx dol hmat mongx id dios ait deis nend? Mongx ghend gheix xid sail xangs diot wil hnangd, yenb weid mongx ax dot ait wil bangf dail ghend zaid yel.' ³Dail ghend zaid khangd niangs nos: 'Dail ghab ax ed wil ait dail

²⁵那时，大儿子正在田里。他回来离家不远，听见作乐跳舞的声音，²⁶便叫过一个仆人来，问是什么事。²⁷仆人说：‘你兄弟来了，你父亲因为得他无灾无病地回来，把肥牛犊宰了。’²⁸大儿子却生气，不肯进去；²⁹他父亲就出来劝他。他对父亲说：‘我服事你这多年，从来没有违背过你的命，你并没有给我一只山羊羔，叫我和朋友一同快乐。³⁰但你这个儿子和娼妓吞尽了你的产业，他一来了，你倒为他宰了肥牛犊。’³¹父亲对他说：‘儿啊！你常和我同在，我一切所有的都是你的；³²只是你这个兄弟是死而复活，失而又得的，所以我们理当欢喜快乐。’”

不义管家的比喻

16 耶稣又对门徒说：“有一个财主的管家，别人向他主人告他浪费主人的财物。²主人叫他来，对他说：‘我听见你这事怎么样呢？把你所经管的交代明白，因你不能再作我的管家。’³那管家心里说：‘主人辞我，

ghend zaid yel, xuk hnaib wil ait gheix xid nend? Juk las nend? Ax maix ves. Dlak gad nend? Xit sas wat. ⁴Wil ax dot ait dail ghend zaid hul, wil bub ait deis ait, ed dol naix seix dail seik wil mongl nenx dol zaid.' ⁵Ait nend nenx ghax gol dol naix qab dail ghab bangf hvangb id dax, gol ib laix ib laix dax leit nenx ghab mais, ghax nais dail hsat denx id hot: 'Mongx qab wil dail ghab not xus?' ⁶Nenx dab: 'Ib bat tok eb yux (ib tok ghed maix zab juf jangb).' Dail ghend zaid hot: 'Hvit daib qeb mongx bangf liul dud hvangb id dax, niangb dab yait, hxad jangx zab juf tok mongl.' ⁷Nenx nangl nais ib laix hot: 'Mongx qab not xus?' Nenx dab hot: 'Ib bat dangt gad mangl.' Dail ghend zaid id hot: 'Dad mongx bangf liul dud hvangb hxad jangx yaf juf dangt mongl.' ⁸Dail ghab ghax hent dail ghend zaid ax deix hvib id ait gheb gid maix hliod vas wat; yenb weid sangs nongd bangf dol naix ait dol gheb gid fangb dab nongd ghax vas ait hxangt dol daib fangx hvib gas hxut mongl. ⁹Wil nangl xangs mangx mongl: Liak dol nix gad wix dox mongl hlud naix ait ghab bul, leit hxot dol nix gad ax maix gid ed id, nenx dol ghax seik mangx mongl niangb laib dis dob leit hsaik hsaik mongl.

¹⁰Dail naix niangb dol hfud gid hsat yut heib hvib, niangb dol hfud gid hlieb seix heib hvib, niangb dol hfud gid hsat yut ait wix dox, niangb dol hfud gid hlieb seix ait wix dox. ¹¹Hangd mangx niangb dol nix gad wix dox ax heib hvib, dail xid dad dol nix gad jix zenb xangt bil diot mangx? ¹²Hangd mangx niangb naix jub bangf dol nix gad ax heib hvib, dail xid dail dad mangx bangf dol nix gad diot mangx nend? ¹³Ib dail khad ait ax leit dies hxuk ob dail ghab; ax dios saib dail nongd vut dail aib, ghax dios at hvib dail nongd ngit ax dot dail aib. Mangx

不用我再作管家，我将来做什么？锄地呢？无力；讨饭呢？怕羞。⁴我知道怎么行，好叫人在我不作管家之后，接我到他们家里去。⁵于是把欠他主人债的，一个一个地叫了来，问头一个说：‘你欠我主人多少？’⁶他说：‘一百篓油（每篓约五十斤）。’管家说：‘拿你的帐，快坐下，写五十。’⁷又问一个说：‘你欠多少？’他说：‘一百石麦子。’管家说：‘拿你的帐，写八十。’⁸主人就夸奖这不义的管家做事聪明；因为今世之子，在世事之上，较比光明之子更加聪明。⁹我又告诉你们：要借着那不义的钱财结交朋友，到了钱财无用的时候，他们可以接你们到永存的帐幕里去。

¹⁰人在最小的事上忠心，在大事上也忠心；在最小的事上不义，在大事上也不义。¹¹倘若你们在不义的钱财上不忠心，谁还把那真实的钱财托付你们呢？¹²倘若你们在别人的东西上不忠心，谁还把你们自己的东西给你们呢？¹³一个仆人不能事奉两个主；不是恶这个爱

ait ax leit dies hxuk Wangx Waix, seix dail dies hxuk Max Menf haib.”

Lil Hlangb Sul Laib Guaif Wangx Waix

¹⁴Dol naix Faf Lid Said bend dios dol naix hvongt nix gad, hngand Yeeb Sub bangf dol hveb nend, nenx dol ghax qangd niangl nenx. ¹⁵Yeeb Sub des nenx dol hot: “Mangx dios niangb naix jub ghab mais ghax nongf hot nongf ait naix deix, Wangx Waix seix nongf bub mangx jox hvib jul; yenb weid dol naix hxid xenf dol id, Wangx Waix ghax ngit dios mongb hvib. ¹⁶Dol lil hlangb sul dol xangs bub sod leit dlial hxot Yof Haid jef xongb. Gangl xangf id dax, laib guaif Wangx Waix dol hseid ghangb hvib ghax kot dax yangx, laix laix nongt sail ves dlenl dax mongl. ¹⁷Ait laib ghab waix sul laib ghab dab hxenk mongl, seix vut ait hxangt dol lil hlangb bangf ib nenk ib hvok jangx khongt mongl. ¹⁸Dail xid dliat niangb mongl、diangd yangl dail niangb hsab lol, nenx ghax dios hsd wid hsd yus; dail xid yangl dail jib mais gos dliat khat nend, seix dios hsd wid hsd yus.”

Dail Dlas Sul Lab Sab Lud

¹⁹“Maix ib dail dlas nangl dol ud dad dles sul dol ud dob nos mongl, hnaib hnaib seix nongx hek hxud hxad vut ghak. ²⁰Diangd maix ib dail dlak gad bit hot Lab Sab Lud, jox jid jangx ib ves gangb, gos naix gox diot dail dlas id zaid ghab diux, ²¹sangx dot ghab menl xenl baix gangl jox dax lol id lid qub; dol dlad seix dax yif nenx bangf dol gangb. ²²Dangl ghangb dail dlak gad id das yangx, dol hxab waix ak nenx mongl dub diot Yad Baif Lab Haix bangf laib

那个，就是重这个轻那个。你们不能又事奉神，又事奉玛门。”

律法和神的国

¹⁴ 法利赛人是贪爱钱财的，他们听见这一切话，就嗤笑耶稣。¹⁵ 耶稣对他们说：“你们是在人面前自称为义的，你们的心，神却知道；因为人所尊贵的，是神看为可憎恶的。¹⁶ 律法和先知到约翰为止，从此神国的福音传开了，人人努力要进去。¹⁷ 天地废去较比律法的一点一画落空还容易。¹⁸ 凡休妻另娶的，就是犯奸淫；娶被休之妻的，也是犯奸淫。”

财主和拉撒路

¹⁹ 有一个财主，穿着紫色袍和细麻布衣服，天天奢华宴乐。²⁰ 又有一个讨饭的，名叫拉撒路，浑身生疮，被人放在财主门口，²¹ 要得财主桌子上掉下来的零碎充饥；并且狗来舔他的疮。²² 后来那讨饭的死了，被天使带去放

ghab dis. Dail dlas seix das liangl mongl yangx.
²³Nenx niangb jox fangb dliangb dab gos hxat bongt wat, xongt mais dol dol ngit bongf Yad Baif Lab Haix, ngit bongf Lab Sab Lud niangb nenx laib ghab dis.
²⁴Nenx ghax gol hveb hot: 'Wil ghet Yad Baif Lab Haix! Kub pud wil nenk haib! Xangt Lab Sab Lud lol, dad guf dad bil diuk nenk eb senb dax diot wil jox nif, wil niangb ghab nif dul gid diongb nongd jus deix hxat dad lins niox.' ²⁵Yad Baif Lab Haix hmat: 'Daib dial af, mongx deid diangd nos mongx ves xangf id dot vut, Lab Sab Lud dot hxat; xangf nongd nend, nenx niangb hangd nongd ghax dot qet hvib, mongx ghax diangd dangl jel hxat dad. ²⁶Ax dios ait nongd, niangb mangx sul bib khangd ghab diongb, maix ib jil diongl dob zek nangl diab ab xit hvak niox, ait nend dol naix sangx gangl bib khangd nongd mongl mangx hangd nend seix mongl ax leit, dol sangx gangl mangx hangd nend dax bib khangd nongd seix dax ax leit.' ²⁷Dail dlas hot: 'Ghet af! Hangd dios ait nend, ghax dlak mongx xangt Lab Sab Lud mongl wil bak zaid mongl; ²⁸yenb weid wil dail maix zab jid dax, nenx des nenx dol ait dad deix, nenx dol jef faf ves dax leit jox fangb hxat dad nongd.' ²⁹Yad Baif Lab Haix hmat: 'Nenx dol maix Mof Xib sul dol xangs bub sod bangf dol hveb, baib nenx dol hnangd ghax niox.' ³⁰Nenx hmat: 'Ax dios nend, wil ghet Yad Baif Lab Haix! Hangd maix ib laix gangl khangd das mongl leit nenx dol ghab mais, nenx dol nongt diangd hvib.' ³¹Yad Baif Lab Haix hmat: 'Hangd hot ax hnangd Mof Xib sul dol xangs bub sod bangf dol hveb, ghax dios maix naix diangd ves gangl khangd das lol hul, nenx dol seix ax hnangd qongk.' "

在亚伯拉罕的怀里。财主也死了，并且埋葬了。²³他在阴间受痛苦，举目远远地望见亚伯拉罕，又望见拉撒路在他怀里，²⁴就喊着说：‘我祖亚伯拉罕哪！可怜我吧！打发拉撒路来，用指头尖蘸点水，凉凉我的舌头，因为我在这火焰里，极其痛苦。’²⁵亚伯拉罕说：‘儿啊，你该回想你生前享过福，拉撒路也受过苦，如今他在这里得安慰，你倒受痛苦。²⁶不但这样，并且在你我之间，有深渊限定，以致人要从这边过到你们那边是不能的；要从那边过到我们这边也是不能的。’²⁷财主说：‘我祖啊！既是这样，求你打发拉撒路到我父家去；²⁸因为我还有五个弟兄，他可以对他们作见证，免得他们也来到这痛苦的地方。’²⁹亚伯拉罕说：‘他们有摩西和先知的話可以听从。’³⁰他说：‘我祖亚伯拉罕哪！不是的，若有一个从死里复活的，到他们那里去的，他们必要悔改。’³¹亚伯拉罕说：‘若不听从摩西和先知的話，就是有一个从死里复活的，他们也是不听

Yeeb Sub Khab Job

17 Yeeb Sub dail des dol qeb lil hmat: “Dol hfud gid ait naix dliangd bil id ait deis seix nongt maix; nend hul, dail ait naix dliangd bil id ghax jas hxat yel. ²Ghax dios dad laib vib mus jok diot nenx ghab ghongd, dlius diot diub haix mongl, seix vut hxangt nenx ait dol bad nios nongd bangf ib laix dliangd bil. ³Mangx nongt nins hvib! Hangd dios mongx bangf dail jid dax daif zeid mongx, ghax qongk hangf nenx; hangd nenx diangd hvib nend, ghax yangs nenx. ⁴Hangd nenx ib hnaib daif zeid mongx xongs dias, xongs dias seix diangd hvib lol, dail hmat: ‘Wil diangd hvib yangx,’ mongx ait deis seix nongt yangs nenx.” ⁵Dol hxab lil des ab Ghab hmat: “Ghab af, dlak mongx gangx bib bangf jox hvib hsent hlieb dax.” ⁶Ab Ghab hmat: “Hangd mangx maix hvib hsent hlieb liek ib nius ghab hniub vob gat, ghax dios des dail det vob gangb hmat: ‘Mongx nongt dlut bongx jongx lol, jeni diot diub haix mongl,’ nenx seix nongt hngand mangx bangf hveb. ⁷Mangx dail xid maix dail khad kab las ghaid ved lid, gangl diub las diangd lol, ghax des dail khad hmat liek nongd: ‘Hvit daib lol niangb dab nongx gad yad?’ ⁸Dail ait deis ax des nenx hmat: ‘Mongx des wil hsot mangs gad hmangt diot, qet wangb vut daib dax dies hxuk wil; dangl wil nongx hek jangx yangx, mongx jef nongx dot hek dot’ nend? ⁹Dail khad des hveb mongl ait yangx, dail ghab dail bod hfut nenx nend? ¹⁰Ait nend, mangx des bax linf dol hveb ait yangx, jef bub hmat: ‘Bib dios dol khad ax maix ed id, dol ait jangx id bend dios bib bangf ghab mais gheb.’ ”

劝。”

耶稣的教导

17 耶稣又对门徒说：“绊倒人的事是免不了的；但那绊倒人的有祸了。²就是把磨石拴在这人的颈项上，丢在海里，还强如他把这小子的一个绊倒了。³你们要谨慎！若是你的弟兄得罪你，就劝戒他；他若懊悔，就饶恕他。⁴倘若他一天七次得罪你，又七次回转，说：‘我懊悔了，’你总要饶恕他。”⁵使徒对主说：“求主加增我们的信心。”⁶主说：“你们若有信心像一粒芥菜种，就是对这棵桑树说：‘你要拔起根来，栽在海里，’它也必听从你们。⁷你们谁有仆人耕地或是放羊，从田里回来，就对他讲说：‘你快来坐下吃饭’呢？⁸岂不对他说：‘你给我预备晚饭，束上带子伺候我；等我吃喝完了，你才可以吃喝’吗？⁹仆人照所吩咐的去做，主人还谢谢他吗？¹⁰这样，你们做完了一切所吩咐的，只当说：‘我们是无用的仆人，所做的本是我们应分做的。’”

Diot Vut Juf Dail Dliangb Lix Lul

¹¹Yeeb Sub fat Sab Max Lid Yad sul Jab Lid Lid dax mongl Yeeb Lud Sab Lenx mongl. ¹²Dlenl mongl ib laib vangl, maix juf dail dliangb lix lul jeb mais hangb dax, niangb dol dol hxud bub diub, ¹³hlab hveb hot: “Yeeb Sub, ghet xangs lul, kub pud bib nenk daib!” ¹⁴Yeeb Sub ngit bongf ghax des nenx dol hot: “Mangx mongl, dad jox jid diot dol xangs jongb ngit hxid.” Nenx dol mongl hxot id ghax hsub ngas yangx. ¹⁵Maix ib laix ngit nongf bangf jox jid vut jul yangx, ghax diangd lol gol hveb baib laib nangx tob gil xil diot Wangx Waix, ¹⁶nanl pet mais diot Yeeb Sub dol lob dangl hfud bod hfut nenx. Dail naix nongd dios dail naix Sab Max Lid Yad. ¹⁷Yeeb Sub hmat: “Dol dot hsub ngas id ax dios juf laix nend? Jex laix id niangb khangd deis nend?” ¹⁸Bax dail naix fangb khangd hsub nongd niox, ghax ax maix dail xid diangd lol dad laib nangx tob gil xil baib diot Wangx Waix nend?” ¹⁹Ait nend, ghax des dail naix id hot: “Fal zangl mongl yad! Mongx jox hvib hsent dliuk gos mongx yangx.”

Laib Guaif Wangx Waix Lol Leit

²⁰Dol naix Faf Lid Said nais: “Laib guaif Wangx Waix xangf deis jef lol leit?” Yeeb Sub dab: “Laib guaif Wangx Waix lol leit, dol hniub mais seix ngit ax bongf. ²¹Dol naix seix hmat ax dot: ‘Ngit af! Niangb hangd nongd’, ‘Ngit af! Niangb hangd aib!’; yenb weid laib guaif Wangx Waix niangb mangx jox hvib gid diongb (“jox hvib” ghaid hxad hot “gid niangs”).” ²²Nenx dail des dol qeb lil hmat: “Ghab hnaib hmangt nongt lol leit, mangx sangx hxid bongf Daib

治好十个麻风病人

¹¹ 耶稣往耶路撒冷去，经过撒玛利亚和加利利。¹² 进入一个村子，有十个长大麻风的迎面而来，远远地站着，¹³ 高声说：“耶稣，夫子，可怜我们吧！”¹⁴ 耶稣看见，就对他们说：“你们去，把身体给祭司察看。”他们去的时候就洁净了。¹⁵ 内中有一个见自己已经好了，就回来大声归荣耀与神，¹⁶ 又俯伏在耶稣脚前感谢他。这人是撒玛利亚人。¹⁷ 耶稣说：“洁净了的不是十个人吗？那九个在哪里呢？”¹⁸ 除了这外族人，再没有别人回来归荣耀与神吗？”¹⁹ 就对那人说：“起来，走吧！你的信救了你了。”

神国的降临

²⁰ 法利赛人问：“神的国几时来到？”耶稣回答说：“神的国来到，不是眼所能见的。²¹ 人也不得说：‘看哪！在这里’，‘看哪！在那里’，因为神的国就在你们心里（‘心里’或作‘中间’）。”²² 他又对门徒说：“日子将到，你们巴不得看见人子

Dial Naix bangf ib laib ghab hnaib hmangt, niox qab mangx ax dot bongf yel. ²³Dol naix nongt xangs mangx: 'Ngit af! Niangb hangd aib'. 'Ngit af! Niangb hangd nongd', mangx ax gid dliif gux mongl, seix ax gid des nenx dol. ²⁴Daib Dial Naix niangb hnaib nenx lol leit id, liek lif hob, gangl ib pit ghab dut waix nongd tob fangx leit dliel pit ghab dut waix aib. ²⁵Niox qab nenx nongt jas not not diel hxat gid denx, seix gos sangs nongd dlius mongl niox.

²⁶Nof Yad bangf ghab hnaib dios ait deis, Daib Dial Naix bangf ghab hnaib seix nongt dios ait id; ²⁷xangf id bangf dol naix seix nongx seix hek, khat daib yangl niangb, ait nend leit dliel hnaib Nof Yad dlenl mongl jox niangx dlob hfangb id, eb yangb nangl ghax lol yangx, ait nenx dol sail das jul. ²⁸Dail liek Lof Daif bangf ghab hnaib id; dol naix seix nongx seix hek, mail mongl mail lol, diot gheb jangs lix, tid diux xongt zaid. ²⁹Nend hul, leit hnaib Lof Daif hsat Sox Dob Max id, ghax maix dol dul dol fangf baix gangl fangb waix lol, ait nenx dol sail das jul. ³⁰Hnaib Daib Dial Naix fangt jid id seix nongt ait liek nend. ³¹Niangb hnaib id, dol naix niangb laib guf zaid gid waix, ghax ax gid ngal lol dab qeb dol hmbu jangd niangb diub zaid id yel; dol naix niangb diub las, seix ax gid diangd lol zaid yel. ³²Mangx nongt diangd nos Lof Daif bangf dail jib mais. ³³Dail xid sangx bod nenx bangf jox nangs ghax nongt jul nangs; dail xid jul nangs, nenx jox nangs ghax nongt dot dliuk. ³⁴Wil xangs mangx mongl: Niangb diot hmangt id, ob laix naix niangb ib laib ghab qut; nongt ed ib laix mongl, dliat ib laix niangb. ³⁵Ob dail jib mais xit seix was mus; nongt ed ib laix mongl, dliat ib laix niangb. (Maix dol dud sangs lul niangb nongd

的一个日子，却不得看见。²³人将要对你们说：‘看哪！在那里’，‘看哪！在这里’，你们不要出去，也不要跟随他们。²⁴因为人子在他降临的日子，好像闪电从天这边一闪，直照到天那边。²⁵只是他必须先受许多苦，又被这世代弃绝。

²⁶挪亚的日子怎样，人子的日子也要怎样；²⁷那时候的人又吃又喝，又娶又嫁，到挪亚进方舟的那日，洪水就来，把他们全都灭了。²⁸又好像罗得的日子；人又吃又喝，又买又卖，又耕种又盖造。²⁹到罗得出所多玛的那日，就有火与硫磺从天上降下来，把他们全都灭了。³⁰人子显现的日子也要这样。³¹当那日，人在房上，器具在屋里，不要下来拿；人在田里，也不要回家。³²你们要回想罗得的妻子。³³凡想要保全生命的，必丧掉生命；凡丧掉生命的，必救活生命。³⁴我对你们说：当那一夜，两个人在一个床上；要取去一个，撇下一个。³⁵两个女人一同推磨；要取去一个，撇下一个。

hxad maix: ³⁶ob dail naix niangb diub las; nongt ed ib laix mongl, dliat ib laix niangb)." ³⁷Dol qeb lil nais: "Ab Ghab af! Dol nend niangb hangd deis nend?" Yeeb Sub dab: "Jox jid das niangb hangd deis, dol dlangd dliangt dlix khob ghax xit ghuk niangb hangd id."

Bif Bit Dail Mais Nas Haib Dail Ghab Lail Hxend Diangs

18 Yeeb Sub qangb ib laib bif bit dax xangs nenx dol, nongt xangf xangf daox gaod ax baib seil hvib. ²Nenx hot: "Niangb laib yis, maix ib dail ghab lail hxend diangs ax hxib Wangx Waix, seix ngit ax xenf dol naix fangb dab. ³Laib yis id maix ib dail mais nas, xangf xangf dax nenx hangd id hot: 'Wil maix ib dail naix sul wil xit tiut, dlak mongx des wil ngongx xad.' ⁴Nenx vaf jangx ib dongd, dangl ghangb khangd niangs hot: 'Wil ax hxib Wangx Waix seix ngit ax xenf dol naix fangb dab hul, ⁵niox qab dail mais nas nend niox ninf wil bongt wat, wil des nenx ngongx xad zat niox, nenx jef faf ves xangf xangf dax venl denl wil!' " ⁶Ab Ghab hmat: "Zongb naix dail ghab lail wix dox nongd hmat dol hveb nend yait. ⁷Wangx Waix bangf dol naix dot hvuk id hnaib hnaib hmangt hmangt gol nenx, nenx ghax des nenx dol yud dad jes yangx, ait deis ax diangd des nenx dol ngongx xad nend? ⁸Wil xangs mangx mongl: Nongt hvit daib des nenx dol ngongx xad yad. Ait nend hul, hxot Daib Dial Naix lol id, vangs jas fangb dab maix jox hvib hsent nend?"

Bif Bit Dail Naix Faf Lid Said Sul Dail Daib Hxub Xangx

⁹Dol diangd nos hot nenx dios naix deix haib hxid ax dot naix jub id, Yeeb Sub ghax qangb ib laib

(有古卷在此有：³⁶两个人在田里；要取去一个，撒下一个。)"³⁷门徒说：“主啊！在哪里有这事呢？”耶稣说：“尸首在哪里，鹰也必聚在哪里。”

寡妇和官的比喻

18 耶稣设一个比喻，是要人常常祷告，不可灰心。²说：“某城里有一个官，不惧怕神，也不尊重世人。³那城里有个寡妇，常到他那里，说：‘我有一个对头，求你给我伸冤。’⁴他多日不准。后来心里说：‘我虽不惧怕神，也不尊重世人，⁵只因这寡妇烦扰我，我就给她伸冤吧，免得她常来缠磨我！’”⁶主说：“你们听这不义之官所说的话。⁷神的选民昼夜呼吁他，他纵然为他们忍了多时，岂不终久给他们伸冤吗？”⁸我告诉你们：要快地给他们伸冤了。然而人子来的时候，遇得见世上有信德吗？”

法利赛人和税吏的比喻

⁹耶稣向那些仗着自己是义人，藐视别人的，

bif bit hot: ¹⁰“Maix ob laix naix jit mongl laib dins daox gaod; ib laix dios dail naix Faf Lid Said, ib laix dios dail daib hsub xangx. ¹¹Dail naix Faf Lid Said hxud bub diub, nongf daox gaod hot: ‘Wangx Waix af, wil bod hfut mongx, wil ax liek naix jub hluf vuf naix、wix dox ghaid hsd wid hsd yus, seix ax liek dail daib hsub xangx nongd. ¹²Wil ib xangx hnaib jenf nongx ob dias, wil dot dol id sail dad juf gul bangf ib gul baib yangx.’ ¹³Dail hsub xangx id niangb dol dol hxud bub diub, seix ax gaix xongt mais ngit fangb waix, jef dib gangb gek tob tob hmat: ‘Wangx Waix af, mongx kub pud wil dail naix zeid nongd!’ ¹⁴Wil xangs mangx mongl: Dail naix nongd diangd mongl zaid, deix hvib hxangt dail naix id mongl; yenb weid dail ait hlieb id, nenx ghax nongt jangx yut; dail ait yut id, nenx ghax nongt jangx hlieb jef niox.”

Bod Hent Dol Jib Daib

¹⁵Maix naix bes nenx dol bangf dol niak dax ngit Yeeb Sub, dlak nenx hsenk nenx dol; dol qeb lil bongf ghax tat dol naix id. ¹⁶Nend hul, Yeeb Sub dail gol nenx dol lol hot: “Baib dol jib daib dax wil hangd nongd, ax gid langl nenx dol; yenb weid dol naix niangb laib guaif waix id ghax dios dol naix liek nongd leif. ¹⁷Wil jus deix xangs mangx mongl: Hangd hot dail xid ax liek dol jib daib nongd mongl hxut laib guaif Wangx Waix, ait deis seix dlenl ax leit gid diongb.”

Dail Ghab Lail Dlas

¹⁸Maix ib dail ghab lail nais Yeeb Sub hot: “Ghet xangs lul vut hvib, wil nongt ait laib gheix xid jef hxut gos jox nangs ves hsak nend?” ¹⁹Yeeb Sub

设一个比喻，¹⁰说：“有两个人上殿里去祷告；一个是法利赛人，一个是税吏。¹¹法利赛人站着，自言自语地祷告说：‘神啊，我感谢你，我不像别人勒索、不义、奸淫，也不像这个税吏。¹²我一个礼拜禁食两次，凡我所得的，都捐上十分之一。’¹³那税吏远远地站着，连举目望天也不敢，只捶着胸说：‘神啊，开恩可怜我这个罪人！’¹⁴我告诉你们：这人回家去，比那人倒算为义了；因为凡自高的，必降为卑；自卑的，必升为高。”

为小孩子祝福

¹⁵有人抱着自己的婴孩来见耶稣，要他摸他们；门徒看见就责备那些人。¹⁶耶稣却叫他们来，说：“让小孩子到我这里来，不要禁止他们；因为在神国的，正是这样的人。¹⁷我实在告诉你们：凡要承受神国的，若不像小孩子，断不能进去。”

富有的官

¹⁸有一个官问耶稣说：“善良的夫子，我该做什么事才可以承受永

des nenx hmat: "Mongx ait gheix xid gol wil hot vut hvib nend? Bax Wangx Waix jus laix niox, ax maix dail xid vut hvib. ²⁰Dol hveb hlangb mongx nongf bub: 'Ax baib hsd wid hsd yus, ax baib dat naix, ax baib ait niangs, ax baib ait dad deix dliot, nongt ngit xenf dail mais dail bak.' " ²¹Dail naix id hmat: "Dol nend wil gangl dliel xangf yut id dax gid gid sail des vut yangx." ²²Yeeb Sub hngand yangx, ghax des nenx hmat: "Mongx dail qab ib jens haib: Mongx maix gheix xid ghax nongt diangd mail mongl jul, dus diot dol naix hxat, mongx ghax maix nix gad niangb fangb waix yangx; mongx dail nongt dax des wil haib." ²³Nenx dlas bongt wat niox, hngand laib hveb nend ghax hxat hvib lins niox. ²⁴Yeeb Sub ngit nenx ghax hmat: "Dol maix nix gad dlenl mongl laib guaif Wangx Waix, ghax jus deix xad dlenl bongt wat af! ²⁵Dail lof tof qangb laib khangd jub, dail vut hxangt dail dlas dlenl laib guaif Wangx Waix mongl!" ²⁶Dol zongb naix hngand id ghax nais: "Ait nend dail xid jef dot dliuk nend?" ²⁷Yeeb Sub hot: "Dol gheb gid naix ait ax leit id, Wangx Waix ghax ait leit." ²⁸Bix Deef hmat: "Ngit af! Bib gid gid sail dlius mongl jul dax des mongx yangx." ²⁹Yeeb Sub hmat: "Wil jus deix xangs mangx mongl: Dail xid nas laib guaif Wangx Waix ghax dlius niox ghab diux zaid ghaid jib mais, jid dax, mais bak, dol daib mongl nend, ³⁰niangb sangs nongd ax maix gid ax dot ib bat dinb, niangb sangs ghangb nongt ax dot jox nangs ves hsak."

Yeeb Sub Diangd Ib Dias Hmat Hseid Bub Sod Hot Nenx Das Haib Diangd Ves

³¹Yeeb Sub yangl juf ob dail qeb lil mongl ib pit des nenx dol hmat: "Ngit af! Bib jit Yeeb Lud Sab

生?" ¹⁹耶稣对他说: "你为什么称我是善良的?除了神一位之外, 再没有善良的。" ²⁰诫命你是晓得的: "不可奸淫, 不可杀人, 不可偷盗, 不可作假见证, 当孝敬父母。" ²¹那人说: "这一切我从小都遵守了。" ²²耶稣听见了, 就说: "你还缺少一件: 要变卖你一切所有的, 分给穷人, 就必有财宝在天上; 你还要来跟从我。" ²³他听见这话, 就甚忧愁, 因为他很富足。 ²⁴耶稣看见他, 就说: "有钱财的人进神的国是何等的难哪! ²⁵骆驼穿过针的眼, 比财主进神的国还容易呢!" ²⁶听见的人说: "这样, 谁能得救呢?" ²⁷耶稣说: "在人所不能的事, 在神却能。" ²⁸彼得说: "看哪! 我们已经撇下自己所有的跟从你了。" ²⁹耶稣说: "我实在告诉你们: 人为神的国撇下房屋, 或是妻子、弟兄、父母、儿女, ³⁰没有在今世不得百倍, 在来世不得永生的。"

耶稣第三次预言他的死和复活

³¹耶稣带着十二个门徒, 对他们说: "看哪! 我

Lenx mongl, dol hfud gid dol xangs bub sod hxad niox id, sail nongt ait jangx diot Daib Dial Naix jox jid. ³²Nenx nongt gos yud diot dol naix gid gux, nenx dol nongt langf longs nenx, dad nenx dangt niad, tut eb niux diot nenx laib mangl mais; ³³dail dlok nenx, dat nenx das; leit bib hnaib nenx nongt diangd ves lol." ³⁴Dol hfud gid nend dol qeb lil ib nenk seix ax bub dluf. Dol hmat id vik denk niox, nenx dol ax bub dluf dol hveb id hmat laib gheix xid.

Diot Vut Dail Dliul Dlak Gad Id Bongf Gid Dax

³⁵Hxot Yeeb Sub leit Yeeb Lit Gob ax vongs id, maix ib dail dliul niangb dab ghab but gid dlak gad. ³⁶Zongb naix hngand maix ghab mail naix fat gid, nenx ghax nais hot dios laib hfud gid gheix xid. ³⁷Nenx dol xangs nenx hot dios Naf Sab Lef dail naix Yeeb Sub fat gid. ³⁸Nenx ghax gol htab dlinf: "Dad Weid bangf daib hlangb Yeeb Sub af, kub pud wil mangf!" ³⁹Dol hangb diot dangl denx id ghax tat nenx, ax baib nenx hex; nend hul, nenx ghax vel ait vel gol bet dax: "Dad Weid bangf daib hlangb, kub pud wil mangf!" ⁴⁰Yeeb Sub xongb diud, niuf hveb diot naix yangl nenx dax, dax leit ghab mais ghax nais nenx: ⁴¹"Mongx ed wil des mongx ait gheix xid?" Nenx dab: "Ghab af, wil ed dot ngit bongf gid dax." ⁴²Yeeb Sub hmat: "Dot bongf dax yangx! Mongx jox hvib hsent dliuk mongx yangx." ⁴³Dail dliul ngit bongf gid dlial dax, ghax des Yeeb Sub mongl, niangb jox gid diangd laib nangx tob gil xil diot Wangx Waix. Dol naix not ngit bongf laib hfud gid nend seix xangx hent Wangx Waix.

们上耶路撒冷去，先知所写的一切事都要成就在人子身上。³² 他将要被交给外邦人，他们要戏弄他，凌辱他，吐唾沫在他脸上；³³ 并要鞭打他，杀害他；第三日他要复活。”³⁴ 这些事门徒一样也不懂得，意思乃是隐藏的，他们不晓得所说的是什么。

耶利哥的盲丐得看见

³⁵ 耶稣将近耶利哥的时候，有一个盲人坐在路旁讨饭。³⁶ 听见许多人经过，就问是什么事。³⁷ 他们告诉他，是拿撒勒人耶稣经过。³⁸ 他就呼叫说：“大卫的子孙耶稣啊，可怜我吧！”³⁹ 在前头走的人就责备他，不许他作声；他却越发喊叫说：“大卫的子孙，可怜我吧！”⁴⁰ 耶稣站住，吩咐把他领过来。到了跟前，就问他说：⁴¹“你要我为你做什么？”他说：“主啊，我要能看见。”⁴² 耶稣说：“你可以看见！你的信救了你了。”⁴³ 盲人立刻看见了，就跟随耶稣，一路归荣耀与神。众人看见这事，也赞美神。

Yeeb Sub Sul Dail Daib Hxub Xangx Sab Gaib

19 Yeeb Sub dlenl Yeeb Lit Gob, hxot xit xit hangb fat id, ²maix ib laix naix bit hot Sab Gaib, ait dail hfud hxub xangx, dios dail dlas. ³Nenx sangx hxid Yeeb Sub dios dail naix gheix xid, niox qab nenx gal wat, ait nend nenx ngit ax bongf. ⁴ghax box jox mongl dangl hfud, jit dail det vob gangb gid waix ngit Yeeb Sub, yenb weid Yeeb Sub nongt gangl hangd id fat mongl. ⁵Yeeb Sub leit hangd id, gid khob jus ngit ghax des nenx hmat: "Sab Gaib, hvit nenk daib ngal lol! Hnaib nongd wil nongt mongl mongx zaid niangb." ⁶Nenx ghax ngal kat wat lol, ghangb hvib ghangb nionk seik Yeeb Sub mongl. ⁷Dol naix not ngit bongf ghax xit dongf xit hsat hot: "Nenx seix mongl dail naix zaid zaid niangb." ⁸Sab Gaib hxud bub diub des ab Ghab hot: "Ghab af, wil dad wil maix id bangf ib dangl baib dol naix hxat; hangd wil dlab hlud dot dail xid bangf gheix xid, ghax nongt bex nenx dlob dinb." ⁹Yeeb Sub hmat: "Hnaib nongd laib zaid nongd dot dliuk yangx, yenb weid nenx seix dios Yad Baif Lab Haix bangf daib hlangb. ¹⁰Daib Dial Naix ghax dios lol vangs haib dliuk dol naix dal mongl id."

Bif Bit Juf Laib Bod Nix

¹¹Hxot dol naix not xit xit zongb naix dol hveb nend id, Yeeb Sub ghax diangd qangb ib laib bif bit, yenb weid leit Yeeb Lud Sab Lenx ax vongs dail, nenx dol ghax nos hot laib guaif Wangx Waix nongt gis dax ax vongs yel. Nenx hmat: ¹²"Maix ib dail daib ghab xongd dlas mongl jox fangb dol mongl, ed dot

耶稣和税吏撒该

19 耶稣进了耶利哥，正经过的时候，²有一个人名叫撒该，作税吏长，是个财主。³他要看看耶稣是怎样的人；只因人多，他的身量又矮，所以不得看见，⁴就跑到前头，爬上桑树，要看耶稣，因为耶稣必从那里经过。⁵耶稣到了那里，抬头一看，对他说：“撒该，快下来！今天我必住在你家里。”⁶他就急忙下来，欢欢喜喜地接待耶稣。⁷众人看见，都私下议论说：“他竟到罪人家里去住宿。”⁸撒该站着对主说：“主啊，我把所有的一半给穷人；我若讹诈了谁，就还他四倍。”⁹耶稣说：“今天救恩到了这家，因为他也是亚伯拉罕的子孙。¹⁰人子来，为要寻找、拯救丧失的人。”

十锭银的比喻

¹¹众人正在听见这些话的时候，耶稣因为将近耶路撒冷，又因他们以为神的国快要显出来，就另设一个比喻，说：¹²“有一个贵胄往远方去，要得国

laib guaif id diangd lol. ¹³Nenx ghax gol nenx bangf juf dail khad dax ghab mais, yud juf laib bod nix baib nenx dol (“bod nix” dud *Xib Laf* hxad hot “Mif Naf”; ib “Mif Naf” ghed maix juf liangl nix dlub), hmat: ‘Mangx mongl ait zangt, leit dlief wil diangd lol jef dlial leif.’ ¹⁴Dol naix niangb nenx bangf laib guaif ghax saib nenx, baib dail hxab mongl des nenx hot: ‘Bib ax deid hvib dail naix nongd ait bib bangf dail wangx.’ ¹⁵Nenx dot laib guaif id diangd lol, ghax niuf hveb diot naix mongl gol dol khad seik nix id lol, hxid nenx dol ait zangt was dot not xus. ¹⁶Dail hsat denx dax xangs: ‘Ghab af! Mongx bangf ib laib bod nix was dot juf laib lol yangx.’ ¹⁷Dail ghab hot: ‘Ait vut yangx, dail khad vut hvib, mongx heib hvib diot dol hfud gid hsat yut id, ghax gangf ghab jed yent ghend juf laib yis yangx.’ ¹⁸Dail dangl ghangb dax hot: ‘Ghab af, mongx bangf ib laib bod nix id was dot zab laib lol yangx.’ ¹⁹Dail ghab hot: ‘Mongx seix ghend dot zab laib yis yangx.’ ²⁰Seix dail maix ib laix dax hot: ‘Ghab af! Ngit af! Mongx bangf laib bod nix id niangb hangd nongd, wil dad nenx khaid diot liul qub gid diongb dub niox. ²¹Wil hxiub mongx, yenb weid mongx dios dail naix ghend jontg; ax dub maix niox, seix mongl qeb, ax diot hniub niox, seix nongt mongl hxab.’ ²²Dail ghab des nenx hmat: ‘Mongx dail khad yangf nongd, wil nongt des mongx bangf laib lot dax dind mongx maix zeid. Mongx niangb dangl bub wil dios dail naix ghend jontg, ax dub maix niox, seix nongt mongl qeb, ax diot hniub niox, seix mongl hxab, ²³ait gheix xid ax dad wil bangf nix bod yud diot jox dax tied nix, dangl wil lol hxot id, wil ghax bend bend linf linf sail dot hxab diangd lol nend?’ ²⁴Ghax des dol hxud diot ib pit hmat: ‘Luf nenx laib bod nix nongd lol, baib dail maix juf laib id mongl.’ ²⁵Nenx

回来；¹³便叫了他的十个仆人来，交给他们十锭银子（“锭”原文作“弥拿”，一“弥拿”约银十两），说：‘你们去做生意，直等我回来。’¹⁴他本国的人却恨他，打发使者随后去，说：‘我们不愿意这个人作我们的王。’¹⁵他既得国回来，就吩咐叫那领银子的仆人来，要知道他们做生意赚了多少钱。¹⁶头一个上来，说：‘主啊！你的一锭银子已经赚了十锭。’¹⁷主人说：‘好，善良的仆人，你既在最小的事上有忠心，可以有权柄管十座城。’¹⁸第二个来，说：‘主啊，你的一锭银子，已经赚了五锭。’¹⁹主人说：‘你也可以管五座城。’²⁰又一个来说：‘主啊！看哪，你的一锭银子在这里，我把它包在手巾里存着。’²¹我原是怕你，因为你是严厉的人；没有放下的，还要去拿，没有种下的，还要去收。’²²主人对他说：‘你这恶仆，我要凭你的口定你的罪。你既知道我是严厉的人，没有放下的，还要去拿，没有种下的，还要去收，’²³为什么不把我的银子交给银行，等我来的时候，连本

dol hot: 'Ghab af, nenx dot juf laib yangx.' ²⁶Dail ghab hmat: 'Wil xangs mangx mongl: Dail maix id, seix dail gangx baib nenx; dail ax maix id, nenx maix gheix xid seix nongt luf lol. ²⁷Wil bangf dol yenb jab id, ax ed wil ait nenx dol bangf dail wangx, tiet nenx dol dax wil ghab mais dat niox yad!' "

Dot Yenf Dlenl Yeeb Lud Sab Lenx

²⁸Yeeb Sub hmat jangx dol hveb nend, ghax hangb mongl gid denx jit Yeeb Lud Sab Lenx mongl. ²⁹Leit Baif Faf Qif sul Baif Dad Nif ax vongs, nenx ghax niangb ib laib bok bit hot Bok Gaix Laix id xangt ob dail qeb lil mongl, hot: ³⁰"Mangx mongl laib vangl hvangb bil aib, hxot dlenl leit laib vangl id, nongt ngit bongf maix ib dail ghab daib lux jok niangb hangd aib, dail lux id congf ax bil maix naix jix fat. Mangx tad jox hlat denk ghax tiet lol. ³¹Hangd maix naix nais mangx ait gheix xid tad nenx nend, mangx ghax hot: 'Ab Ghab nongt ed nenx.' " ³²Xangt dax mongl id jas dol hful gid deid denk liek dol hveb Yeeb Sub hmat niox id. ³³Hxot nenx dol tad dail ghab daib lux id, dail ghab nais nenx dol hot: "Ait gheix xid dax tad dail ghab daib lux?" ³⁴Nenx dol dab: "Ab Ghab nongt ed nenx." ³⁵Nenx dol tiet leit Yeeb Sub hangd id, nongf tad nongf bangf dol ud jangs diot dail ghab daib lux bangf jox jid gid waix, ghax gangf Yeeb Sub jix diot. ³⁶Hxib hangb gid dax mongl id, dol naix not diangd dad nenx dol bangf dol ud dib diot jox gid.

带利都可以要回来呢？' ²⁴就对旁边站着的人说：'夺过他这一锭来，给那有十锭的。' ²⁵他们说：'主啊，他已经有十锭了。' ²⁶主人说：'我告诉你们：凡有的，还要加给他；没有的，连他所有的，也要夺过来。' ²⁷至于我那些仇敌，不要我作他们王的，把他们拉来，在我面前杀了吧！'"

凯旋入耶路撒冷

²⁸耶稣说完了这话，就在前面走，上耶路撒冷去；²⁹将近伯法基和伯大尼，在一座山名叫橄榄山那里，就打发两个门徒，说：³⁰"你们往对面村子里去，进去的时候，必看见一匹驴驹拴在那里，是从没有人骑过的，可以解开牵来。" ³¹若有人问为什么解它，你们就说：'主要用它。'" ³²打发的人去了，所遇见的，正如耶稣所说的。³³他们解驴驹的时候，主人问他们说："解驴驹做什么？" ³⁴他们说："主要用它。" ³⁵他们牵到耶稣那里，把自己的衣服搭在上面，扶着耶稣骑上。³⁶走的时候，众人把衣服铺在路上。

³⁷Leit Yeeb Lud Sab Lenx ax vongs, hxot xit xit ngal Bok Gaix Laix id, mail qeb lil yenb weid bongf fat bax linf dol ves dlent id sail ghangb hvib ghangb niongk dax, xangt hveb xangx hent Wangx Waix hsb dlinf, ³⁸hot:

“Dail wangx ak ab Ghab bangf laib bit lol id, dios deid dot xangx hent!
Niangb fangb waix maix dangf dins;
Niangb bet hsat hvib maix nangx bit tob fangx.”

³⁹Dol naix not gid diongb maix ob bib dail naix Faf Lid Said des Yeeb Sub hmat: “Ghet xangs lul, tat mongx bangf dol qeb lil yo!” ⁴⁰Yeeb Sub hot: “Wil xangs mangx mongl: Hand hot nenx dol dangf lot niox nend, dol bod vib nongd nongt gol hsb dlinf dax.”

⁴¹Yeeb Sub leit Yeeb Lud Sab Lenx ax vongs, ngit bongf laib yis ghax nas laib yis id genx, ⁴²hmat: “Bob deid mongx niangb laib ghab hnaib nongd bub ait dol hfud gid hxed vut nas mongx maix xit ghat id; niox qab xangf nongd laib hfud gid nongd vik niox ax baib mongx hniub mais ngit bongf. ⁴³Yenb weid ghab hnaib lol leit dax yel yangx, mongx bangf dol yenb jab nongt nens jangx ghab nens ghad lax, niangb mongx dlob pit was lies, dlob pit venl vuf mongx, ⁴⁴dail nongt ait mongx sul mongx gid diongb bangf dol daib sangl send send jul, ax dliat ib laib vib gangx diot laib vib gid waix; yenb weid mongx xangk ax gos dol ghab hxib Wangx Waix ngit gos mongx id.”

Ait Laib Dins Wangx Waix Hsb Ngas

⁴⁵Yeeb Sub dlenl laib dins, dias dol naix niangb gid niangs ait zangt dlif gux lol, ⁴⁶des nenx dol hmat:

³⁷ 将近耶路撒冷，正下橄榄山的时候，众门徒因所见过的一切异能，都欢乐起来，大声赞美神，³⁸说：

“奉主名来的王是应当称颂的！
在天上和有和平；
在至高之处有荣光。”

³⁹ 众人中有几个法利赛人对耶稣说：“夫子，责备你的门徒吧！”⁴⁰ 耶稣说：“我告诉你们：若是他们闭口不说，这些石头必要呼叫起来。”

⁴¹ 耶稣快到耶路撒冷，看见城，就为他哀哭，⁴²说：“巴不得你在这日子知道关系你平安的事；无奈这事现在是隐藏的，叫你的眼看不出来。⁴³ 因为日子将到，你的仇敌必筑起土垒，周围环绕你，四面困住你，⁴⁴并要扫灭你，和你里头的儿女，连一块石头也不留在石头上；因你不知道眷顾你的时候。”

洁净圣殿

⁴⁵ 耶稣进了殿，赶出里头做买卖的人，⁴⁶对他

“Dud Waix hot: ‘Wil bangf laib dins nongt ait laib dins daox gaod’; mangx diangd dangl ait nenx jangx laib vil hseib vil niangs mongl.”

⁴⁷Yeeb Sub hnaib hnaib seix niangb laib dins gid diongb khab job naix. Dol ghet xangs jongb sul dol xangs hxad dud nas fangb vangl dol hfud sail sangx dat nenx niox; ⁴⁸nend hul, nenx dol hvob ax jas ghab jit dax, yenb weid dol naix sail dal hvib zongb naix nenx.

Nais Yeeb Sub Bangf Ghab Jed Yent

20 Maix ib hnaib, xangf Yeeb Sub niangb laib dins gid niangs khab job dol naix xangs dol hseid ghangb hvib hxot id, dol ghet xangs jongb, dol xangs hxad dud sul dol lul dax nenx ghab mais. ²Nais nenx hot: “Mongx xangs bib, mongx gangf laib ghab jed yent gheix xid dax ait dol hfud gid nongd? Dail xid baib mongx laib ghab jed yent nongd?” ³Yeeb Sub dab: “Wil seix nongt nais mangx ib hveb hseid, mangx nongt xangs wil. ⁴Yof Haid bangf lil langf eb dios gangl fangb waix lol ghaid dios gangl naix fangb dab lol nend?” ⁵Nenx dol laix des laix xit xangs hot: “Hangd bib hot: ‘Gangl fangb waix lol’, nenx nongt hot: ‘Mangx ait gheix xid ax hsent nenx nend?’ ⁶Hangd hot: ‘Gangl naix fangb dab lol’, dol naix nongt qeb bod vib sof bib das, yenb weid nenx dol hsent Yof Haid dios dail xangs bub sod.” ⁷Ait nend nenx dol ghax dab: “Ax bub gangl khangd deis lol.” ⁸Yeeb Sub hot: “Wil seix ax xangs mangx, wil gangf laib ghab jed yent gheix xid lol ait dol hfud gid nongd.”

们说：“经上说：‘我的殿必作祷告的殿’；你们倒使它成为贼窝了。”

⁴⁷ 耶稣天天在殿里教训人。祭司长和文士与百姓的尊长都想要杀他；⁴⁸ 但寻不出法子来，因为百姓都侧耳听他。

质问耶稣的权柄

20 有一天，耶稣在殿里教训百姓，讲福音的时候，祭司长和文士并长老上前来，² 问他说：“你告诉我们，你仗着什么权柄做这些事？给你这权柄的是谁呢？”³ 耶稣回答说：“我也要问你们一句话，你们且告诉我。⁴ 约翰的洗礼是从天上来的？是从人间来的呢？”⁵ 他们彼此商议说：“我们若说‘从天上来’，他必说：‘你们为什么不信他呢？’⁶ 若说‘从人间来’，百姓都要用石头打死我们，因为他们信约翰是先知。”⁷ 于是回答说：“不知道是从哪里来的。”⁸ 耶稣说：“我也不告诉你们，我仗着什么权柄做这些事。”

Bif Bit Dol Naix Ved Wangx Zend Gheid

⁹Yeeb Sub ghax qangb laib bif bit des dol naix hmat: “Maix ib laix naix jenl ib wangx zend gheid, sos laib wangx diot dol naix ved wangx, ghax yuf mongl naix jub fangb mongl, niangb jangx ib dongd lax lax. ¹⁰Leit dongd hxiub zend gheid, nenx xangt ib dail khad lol dol naix ved wangx hangd id, hot nenx dol job dol zend gheid deid job id diot nenx; dol naix ved wangx id diangd dangl dib dail khad id, ait nenx diangd hsiab diangd lial. ¹¹Nenx dail xangt ib dail khad lol, nenx dol seix dib nenx, dail dad nenx dangt niad, lios nenx diangd hsiab diangd lial mongl. ¹²Diangd xangt dail khad gid hsiab lol, nenx dol seix dib nenx hsiangb, dail hvongd nenx dliif gux mongl. ¹³Laib wangx bangf dail ghab hmat: ‘Wil ait deis ait nend? Wil xangt wil hliib dail Daib Dial id mongl, ghed nenx dol seix hxiid nenx ghab mais.’ ¹⁴Nend hul, dol naix ved wangx ngit bongf nenx, ghax xit xangs hot: ‘Dail nongd dios dail hxut ghab, bib dat nenx niox, dol ghab diux zaid ghax dios bib bangf yangx!’ ¹⁵Nend, nenx dol ghax hvongd nenx mongl laib wangx zend gheid gid gux, dat nenx das yangx. Ait nend, laib wangx zend gheid bangf dail ghab nongt ait deis hxiub hxiab nenx dol nend? ¹⁶Nenx nongt lol dib das dol naix ved wangx id mongl, dad laib wangx zend gheid diangd baib naix jub mongl.” Dol zongb naix hxiangd id hot: “Laib nend ait ax dot.” ¹⁷Yeeb Sub ngit nenx dol bub jub hmat: “Dud Waix hxiad ait nongd:

‘Dol xangs dlius laib vib id, ait jangx ghab gib zaid laib vib jangs hsiat hfud yangx.’

Hxeb hseid nend dios hmat laib gheix xid nend?

¹⁸Dail xid baix deix laib vib nend, nenx nongt dus zul

葡萄园户的比喻

⁹ 耶稣就设比喻对百姓说：“有人栽了一个葡萄园，租给园户，就往外国去住了许久。¹⁰到了时候，打发一个仆人到园户那里去，叫他们把园中当纳的果子交给他；园户竟打了他，叫他空手回去。¹¹又打发一个仆人去，他们也打了他，并且凌辱他，叫他空手回去。¹²又打发第三个仆人去，他们也打伤了他，把他推出去了。¹³园主说：“我怎么办呢？我要打发我的爱子去，或者他们尊敬他。”¹⁴不料，园户看见他，就彼此商量说：“这是承受产业的，我们杀他吧，使产业归于我们！”¹⁵于是把他推出葡萄园外杀了。这样，葡萄园的主人要怎样处治他们呢？¹⁶他要来除灭这些园户，将葡萄园转给别人。”听见的人说：“这是万不可的。”¹⁷耶稣看着他们说：“经上记着：

‘匠人所弃的石头已作了房角的头块石头。’

这是什么意思呢？¹⁸凡掉在那石头上的，必要跌

zangl; laib vib nend baix deix dail xid, nenx jox jid ghex gos sof lax laI.”¹⁹Dol xangs hxad dud sul dol ghet xangs jongb ngit gos laib bif bit nend dios hmat nenx dol het, xangf id ghex sangx khad bil wil nenx, niox qab dail hxib dol naix niox.

Jit Hxit Diot Kaib Sab

²⁰Ait nend, nenx dol ghex mongt ghat Yeeb Sub, xangt dol naix yix, xongb lat ait naix vut, sangx gangl nenx hmat dol hveb hseid id hvob jas ghab bil dad, jef vut dad nenx yud diot dail ghab lail ghend fangb diub bil.²¹Dol naix yix ghex nais Yeeb Sub hot: “Ghet xangs lul, bib bub mongx xangs dol id haib kot dol id sail dios dol lil deix, ax hxid naix det waix, nongf dios dad dad deix deix kot Wangx Wangx bangf dol jax lil het.”²²Bib jit hxit diot Kaib Sab, ait dot ghaid ait ax dot?”²³Yeeb Sub ngit gos nenx dol dios dlab dliot, ghex des nenx dol hmat:²⁴“Dad ib laib nix dlob dax diot wil hxid, laib yend yangs nongd sul dol leix kheik nongd dios dail xid bangf?” Nenx dol dab: “Dios Kaib Sab bangf.”²⁵Yeeb Sub hot: “Ait nongd, dios Kaib Sab bangf dol hut ghex diangd diot Kaib Sab mongl, Wangx Waix bangf dol hut ghex nongt diangd diot Wangx Waix mongl.”²⁶Niangb dol naix ghab mais, nenx dol seix gangl Yeeb Sub hmat dol hveb hseid nend vangs ax jas ghab bil dad lol gangf, dail xib qif nenx bangf dol hveb wat, ghex dangf lot geb dleb ax dab hveb yel.

Nais Gid Diangd Ves

²⁷Dol naix Sab Dub Gaib xangf xangf hmat ax maix dol hfud gid diangd ves nend. Maix ob bib laix dax nais Yeeb Sub hot:²⁸“Ghet xangs lul! Mof Xib

碎；那石头掉在谁的身上，就要把谁砸得稀烂。”¹⁹文士和祭司长看出这比喻是指着他们说的，当时就想要下手拿他，只是惧怕百姓。

纳税给凯撒

²⁰于是窥探耶稣，打发奸细装作好人，要在他的话上得把柄，好将他交在巡抚的政权之下。²¹奸细就问耶稣说：“夫子，我们晓得你所讲、所传都是正道，也不取人的外貌，乃是诚诚实实传神的道。”²²我们纳税给凯撒，可不可以？”²³耶稣看出他们的诡诈，就对他们说：²⁴“拿一个银钱来给我看，这像和这号是谁的？”他们说：“是凯撒的。”²⁵耶稣说：“这样，凯撒的物当归给凯撒，神的物当归给神。”²⁶他们当着百姓，在这话上得不着把柄，又希奇他的应对，就闭口无言了。

复活的问题

²⁷撒都该人常说没有复活的事。有几个来问耶稣说：²⁸“夫子！摩西为我

des bib hxad hot: 'Hangd hot ib dail naix dot niangb ax bil maix jib daib ghax das mongl yangx, nenx dail jid dax ghax nongt gangf nenx bangf dail niangb, nas nenx bed yis daib dial dad hniub dad xongd.'²⁹Ib zaid maix xongs jid dax, dail hlieb yangl dot dail niangb ax bil yis daib ghax das mongl yangx;³⁰dail ob、dail bib seix sail gangf nenx;³¹xongs laix id sail gangf fat nenx, ax bil yis jib daib ghax das mongl yangx.³²Dangl ghangb, dail jib mais seix das mongl yangx.³³Ait nend, niangb xangf diangd ves lol id, nenx dios dail deis bangf dail niangb nend? Yenb weid nenx dol xongs laix sail gangf fat nenx."³⁴Yeeb Sub hot: "Laib fangb dab nongd bangf dol naix maix mongl khat yangl niangb;³⁵jef maix dol naix pait dot laib fangb dab id haib diangd ves gangl khangd das id, ax yangl niangb ax mongl khat;³⁶nenx dol liek dol hxab waix jus diel, ax maix laib khangd das yel. Niangb dangl nenx dol dios dol naix diangd ves lol nend, ghax dios Wangx Waix dol daib yangx.³⁷Hmat leit naix das diangd ves nend, Mof Xib niangb dlongd dud gol ait ghab gongk bel id xangs xend niox yangx, nenx hot ab Ghab dios Yad Baif Lab Haix bangf dail Wangx Waix, Yix Sab bangf dail Wangx Waix, Yax Gof bangf dail Wangx Waix.³⁸Wangx Waix ax dios dol naix das bangf dail Wangx Waix, nongf dios dol naix ves bangf dail Wangx Waix; yenb weid niangb nenx hangd id, dol naix sail dios dol ves het ("hangd id" ghaid hxad hot "ngit dax")."³⁹Maix ob bib dail xangs hxad dud hot: "Ghet xangs lul! Mongx hmat vut wat."⁴⁰Dangl ghangb nenx dol ax gaix diangd nais nenx gid gheix xid yel.

Jib Duf Dios Dail Xid Bangf Dail Daib Hlangb?

⁴¹Yeeb Sub des nenx dol hmat: "Dol naix ait

们写着说：‘人若有妻无子就死了，他兄弟当娶他的妻，为哥哥生子立后。’²⁹有弟兄七人，第一个娶了妻，没有孩子死了；³⁰第二个、第三个也娶过她；³¹那七个人都娶过她，没有留下孩子就死了。³²后来妇人也死了。³³这样，当复活的时候，她是哪一个的妻子呢？因为他们七个人都娶过她。”³⁴耶稣说：“这世界的人有娶有嫁；³⁵惟有算为配得那世界，与从死里复活的人，也不娶也不嫁；³⁶因为他们不能再死，和天使一样；既是复活的人，就为神的儿子。³⁷至于死人复活，摩西在荆棘篇上，称主是亚伯拉罕的神，以撒的神，雅各的神，就指示明白了。³⁸神原不是死人的神，乃是活人的神；因为在他那里，人都是活的（“那里”或作“看来”）。³⁹有几个文士说：“夫子！你说得好。”⁴⁰以后他们不敢再问他什么。

大卫子孙的问题

⁴¹耶稣对他们说：“人

deis hmat Jib Duf dios Dad Weid bangf daib hlangb nend? ⁴²Dad Weid niangb nenx bangf benx dud hxak gid diongb hmat:

‘Ab Ghab des wil dail Ghab hmat:

Mongx niangb dab diot wil bangf pit bil deix,

⁴³dangl wil ait mongx bangf dol yenb jab jangx mongx bangf diangb dangk jis lob.’

⁴⁴Dad Weid dail gol nenx ait Ghab, nenx ait deis diangd dios Dad Weid bangf daib hlangb nend?”

Dol Xangs Hxad Dud Gos Tat

⁴⁵Dol naix sail xit xit zongb naix hxot id, Yeeb Sub des dol qeb lil hmat: ⁴⁶“Mangx nongt wangx dol xangs hxad dud nenk daib. Nenx dol at hvib nangl ud dad yuf niangb diub xangx, deid hvib dol naix niangb diub xangx nais nenx dol niangb vut, dail deid hvib laib dangx xit ghuk gid diongb bangf diangb dangk hsat denx, dangx ngx jud bangf bet hsat denx; ⁴⁷nenx dol luf dol mais nas bangf ghab diux zaid, xongb lat daox gaod lax lax haib. Dol naix nend nongt gos vuf hlangb hniongd nenk daib.”

Dail Mais Nas Baib Bix Seix

21 Yeeb Sub gid mais ngit bongf dol dlas dad bix seix nix jenb las diot laib nongl; ²nangl bongf ib dail mais nas hxat, las ob laib ghab daib seix; ³ghax hmat: “Wil jus deix xangs mangx mongl: Dail mais nas hxat las dol nongd dail not hxangt dol naix not mongl; ⁴yenb weid dol naix not sail dad dol leif id dax las diot laib nongl gid niangs, nend hul dail mais nas nongd dios ax ghot, dad nenx bax linf dol nix dad nangs id sail las diot gid niangs.”

怎么说基督是大卫的子孙呢？⁴²诗篇上大卫自己说：

‘主对我主说：

你坐在我的右边，

⁴³等我使你仇敌作你的脚凳。’

⁴⁴大卫既称他为主，他怎么又是大卫的子孙呢？”

文士被责备

⁴⁵众百姓听的时候，耶稣对门徒说：⁴⁶“你们要防备文士。他们好穿长衣游行，喜爱人在街市上问他们安，又喜爱会堂里的高位，筵席上的首座；⁴⁷他们侵吞寡妇的家产，假意作很长的祷告。这些人要受更重的刑罚。”

寡妇的奉献

21 耶稣抬头观看，见财主把捐项投在库里；²又见一个穷寡妇，投了两个小钱；³就说：“我实在告诉你们：这穷寡妇所投的比众人还多；⁴因为众人都是自己有余，拿出来投在捐项里，但这寡妇是自己不足，把她一切养生的都投上了。”

Hseid Bub Sod Hmat Laib Dins Wangx Waix Gos Lox

⁵Maix naix xit dongf hot laib dins Wangx Waix dios dad dol vib lal sul dol hut jongb dax dlangd jangx; ⁶Yeeb Sub ghax hot: “Dongf leit mangx ngit bongf nongd nend, xuk hnaib ghab hxib lol leit, hangd nongd ax maix ib laib vib gangx diot ib laib vib gid waix, ax maix ax yens lox bal jul.”

Laib Yangs Bub Sod Gis Sangs Sos Guf

⁷Nenx dol nais nenx hot: “Ghet xangs lull Xangf deis maix laib hfud gid nend? Hxot laib hfud gid nend leit dax yel id, nongt gis laib yangs bub sod gheix xid dax nend?” ⁸Yeeb Sub dab: “Mangx nongt nins hvib nenk daib, jef ax gos dlab hlud. Xuk hnaib maix dol naix not ak wil laib bit lol hmat ait nongd: ‘Wil dios Jib Duf,’ dail hmat: ‘Ghab hxib lol leit dax yel yangx!’ Mangx xet gid des nenx dol. ⁹Mangx nongt hnangd dol hfud gid dib diangs sul hfaid lens id, ax gid hxib hvit yuk hvit dlens. Dol hfud gid nongd nongt sod maix yangx, niox qab ghab guf hxib ax dios jus hxot ghax lol leit.” ¹⁰Yeeb Sub nangl des nenx dol hmat: “Ib laib minf cuf nongt dib ib laib minf cuf, ib laib guaif nongt dib ib laib guaif, ¹¹ghab dab nongt qangt ful ful, bet bet seix nongt yongt gad、mongb zangs, dail gangl fangb waix fangt dax dol hfud gid hxib sul dol yangs waix hlieb. ¹²Nend hul, ax bil leit dol hfud gid nend bangf dangl denx, nenx dol nongt khad bil dax wil mangx, qab yaf mangx, yud mangx diot laib dangx xit ghuk, dail qib diot diub lox. Yenb weid wil laib bit tiet mangx mongl dol wangx sul dol ghab lail diub fangb ghab

预言圣殿被毁

⁵有人谈论圣殿是用美石和供物装饰的；⁶耶稣就说：“论到你们所看见的这一切，将来日子到了，在这里没有一块石头留在石头上，不被拆毁了。”

末世的预兆

⁷他们问他说：“夫子！什么时候有这事呢？这事将到的时候，有什么预兆呢？”⁸耶稣说：“你们要谨慎，不要受迷惑，因为将来有好些人冒我的名来，说：‘我是基督，’又说：‘时候近了！’你们不要跟从他们。⁹你们听见打仗和扰乱的事，不要惊惶；因为这些事必须先有，只是末期不能立时就到。”¹⁰当时耶稣对他们说：“民要攻打民，国要攻打国，¹¹地要大大震动，多处必有饥荒、瘟疫，又有可怕的异象和大神迹从天上显现。¹²但这一切的事以先，人要下手拿住你们，逼迫你们，把你们交给会堂，并且收在监里，又为我的名拉你们到君王诸

mais. ¹³Nend hul, dol hful gid nongd nongt des mangx ait dad deix. ¹⁴Ait nend, mangx ghax dins hvib, ax gid nenx nos gid denx ait deis hmat hveb bod jid; ¹⁵yenb weid wil nongt baib mangx sux hveb、hlod vas, ed mangx bax linf dol yenb jab laix laix sail jel ax niangs、hmat ax gos. ¹⁶Nos ax sos, mangx seix nongt gos mangx mais mangx bak、jid dax、hxeb khat、ghab bul yud diot dol ghab lail; mangx seix maix ib pid naix gos nenx dol ait das. ¹⁷Mangx ak wil bangf laib bit ghax nongt gos dol naix not mongb hvib jul, ¹⁸nend hul, mangx seix ax gos bal ib jox ghab dliub hful. ¹⁹Mangx nongt xangf xangf yud vut, ghax nongt bod gos mangx dail dliux (ghaid hxad hot “nongt dot ghab nangs”).

Hseid Bub Sod Hot Yeeb Lud Sab Lenx Gos Lox

²⁰“Hxot mangx bongf laib yis Yeeb Lud Sab Lenx gos dol yongx waix gos id, ghax bub dol ghab hnaib nenx jangx ghab zangx hfangb id leit dax yel yangx. ²¹Xangf id, dol naix niangb Yuf Taid id nongt zuk mongl diub bok mongl; dol niangb diub yis gid diongb id nongt dlif gux dax; dol niangb diub vangl id ax gid dlenl laib yis mongl; ²²yenb weid laib nend dios laib ghab hnaib diangd hful, nongt deix dol hveb Dud Waix hxad niox id. ²³Leit dol ghab hnaib id, dol liangs niak sul dol yangl jib daib hek wel ghax jas hxat yel! Yenb weid jox fangb nongd nongt maix xad yangf hlieb sul qit dul lol leit dol naix nongd. ²⁴Nenx dol nongt gos dab diot dol dangd diuk, dail gos vux mongl laib laib guaif mongl. Yeeb Lud Sab Lenx nongt gos naix gid gux dod denf, leit dliel naix gid gux bangf ghab hxib baid yangx id.”

候面前。¹³但这些事终必为你们的见证。¹⁴所以，你们当立定心意，不要预先思想怎样分诉；¹⁵因为我必赐你们口才智慧，是你们一切敌人所敌不住、驳不倒的。¹⁶连你们的父母、弟兄、亲族、朋友也要把你们交官；你们也有被他们害死的。¹⁷你们要为我名被众人憎恶，¹⁸然而，你们连一根头发也必不损坏。¹⁹你们常存忍耐，就必保全灵魂（或作“必得生命”）。”

预言耶路撒冷被毁

²⁰“你们看见耶路撒冷被兵围困，就可知道它成荒场的日子近了。²¹那时，在犹太的应当逃到山上；在城里的应当出来；在乡下的不要进城；²²因为这是报应的日子，使经上所写的都得应验。²³当那些日子，怀孕的和奶孩子的有祸了！因为将有大大灾难降在这地方，也有震怒临到这百姓。²⁴他们要倒在刀剑下，又被掳到各国去。耶路撒冷要被外邦人践踏，直到外邦人的日期满了。”

Daib Dial Naix Lol Leit

²⁵“Laib hnaib laib hlat haib dol daib ghaib nongt gis dol zod dax. Dol guaif fangb dab seix nongt jas khed jas hxat; yenb weid diub haix dol ghab yel eb bet hsab dab hsab waix ghax hxib hvit yuk hvit dlens. ²⁶Dol ves fangb waix nongt qangt jul, dol naix nos sos dol hfud gid dax leit laib fangb dab dax yel id, ghax hxib gid dal dliux mongl. ²⁷Xangf id, nenx dol nongt ngit bongf Daib Dial Naix maix dliangl ves、maix nangx hlieb tob gil xil、jix dol dent ent lol leit. ²⁸Jus maix dol hfud gid nend, mangx ghax deix diub fal khob yol, yenb weid dol ghab hnaib mangx dot hxuk id dax leit ax vongs yangx.”

Kab Job Dail Det Zend Ax Pud Bangx

²⁹⁻³⁰Yeeb Sub dail qangb laib bif bit des nenx dol hmat: “Hxid dail det zend ax pud bangx sul dol det hsangb diel bat jens; jus ngit bongf nenx dus ghab sat, mangx ghax nongf bub dongd kib leit ax vongs yangx. ³¹Ait nend, mangx ngit bongf dol hfud gid nend gid gid ait jangx jul, ghax nongf bub laib guaif Wangx Waix dax leit ax vongs yangx. ³²Wil jus deix xangs mangx mongl: Sangs nongd ax bil yangk, dol hfud gid nongd sail nongt ait jangx jul. ³³Fangb waix fangb dab nongt dlius mongl hul, wil bangf dol hveb hseid ghax dlius ax dot.”

Qongk Dol Qeb Lil Nins Hvib

³⁴“Mangx nongt nins hvib, ax dot nend, gid hvit hvongt、gos jud sul sangs nongd dol gheb gid ait mangx jox hvib jel ves, laib ghab hnaib id ghax liek pangb bal jus yangs, tat bal zat ghax hfek gos mangx; ³⁵yenb weid dol ghab hnaib id nongt ait liek nend lol leit bax linf dol naix niangb dangx laib

人子降临

²⁵“日月星辰要显出异兆，地上的邦国也有困苦；因海中波浪的响声，就慌慌不定。²⁶天势都要震动，人想起那将要临到世界的事，就都吓得魂不附体。²⁷那时，他们要看见人子有能力、有大荣耀，驾云降临。²⁸一有这些事，你们就当挺身昂首，因为你们得赎的日子近了。”

无花果树的教导

²⁹⁻³⁰耶稣又设比喻对他们说：“你们看无花果树和各样的树；它发芽的时候，你们一看见，自然晓得夏天近了。³¹这样，你们看见这些事渐渐地成就，也该晓得神的国近了。³²我实在告诉你们：这世代还没有过去，这些事都要成就。³³天地要废去，我的话却不能废去。”

劝告门徒警醒

³⁴“你们要谨慎，恐怕因贪食、醉酒，并今生的思虑累住你们的心，那日子就如同网罗忽然临到你们；³⁵因为那日子要这样临到全地上一切居住

fangb dab nongd. ³⁶Mangx nongt hxot hxot nins diangs leif, xangf xangf quf dlak, ait nend mangx jef zuk faf dol hfud gid nongt dax id, jef dot hxud niangb Daib Dial Naix ghab mais.” ³⁷Yeeb Sub hnaib hnaib seix niangb laib dins gid niangs khab job naix, hmangt hmangt seix gangl laib yis dlif gux mongl laib bok bit hot Bok Gax Lax id bit dlaib. ³⁸Dol naix not khangd sod jit mongl laib dins Wangx Waix zongb naix Yeeb Sub xangs lil.

Diot Jit Dat Yeeb Sub

22 Laib dlongd dlius ghab bend, seix bit hot laib dlongd fat hfed, leit dax yel yangx. ²Dol ghet xangs jongb sul dol xangs hxad dud diot jit ait deis jef dat gos Yeeb Sub, yenb weid nenx dol hxib dol naix niox. ³Hxib id, Sax Daid dlent leit dail gol ait Jab Njof dail naix Yuf Dad id bangf jox hvib, nenx bend dios juf ob laix id bangf ib laix. ⁴Nenx mongl nas dol ghet xangs jongb haib dol ghab lail ved dins xit xangs ait deis jef dad Yeeb Sub yud diot nenx dol. ⁵Nenx dol ghangb hvib wat, ghax dab hveb baib nenx nix dlub. ⁶Nenx dab hveb ait yangx, ghax ngit hxid ghab hxib deid, dol naix not ax niangb ghab mais hxot id, ghax dad Yeeb Sub yud diot nenx dol.

Hsot Mangs Dangx Ngix Jud Nongx Laib Dlongd Fat Hfed

⁷Laib dlongd dlius ghab bend leit yangx, seix dios hnaib nongt maf ghab daib lid nongx dlongd fat hfed id. ⁸Yeeb Sub xangt Bix Deef sul Yof Haid dax mongl, hot: “Mangx mongl des bib hshot mangs laib dangx ngix jud nongx laib dlongd fat hfed, bib jef vut mongl nongx hek.” ⁹Nenx dol nais nenx:

的人。³⁶你们要时时警惕，常常祈求，使你们能逃避这一切要来的事，得以站立在人子面前。”³⁷耶稣每日在殿里教训人，每夜出城在一座山名叫橄欖山住宿。³⁸众百姓清早上圣殿，到耶稣那里，要听他讲道。

谋杀耶稣

22 除酵节，又名逾越节，近了。²祭司长和文士想法子怎么才能杀害耶稣，是因他们惧怕百姓。³这时，撒但入了那称为加略人犹大的心，他本是十二门徒里的一个。⁴他去和祭司长并守殿官商量，怎么可以把耶稣交给他们。⁵他们欢喜，就约定给他银子。⁶他应允了，就找机会，要趁众人不在跟前的时候，把耶稣交给他们。

预备逾越节的筵席

⁷除酵节，须宰逾越羊羔的那一天到了。⁸耶稣打发彼得、约翰说：“你们去为我们预备逾越节的筵席，好叫我们吃。”⁹他们问他说：“要我们在哪里

“Mongx sangx ed bib hshot mangs diot khangd deis?”¹⁰ Yeeb Sub dab: “Mangx dlenl laib yis mongl, nongt maix ib laix naix dinb ib diongx eb jeb mangx ghab mais hangb dax, mangx ghax des nenx mongl, dlenl mongl nenx zaid gid niangs,¹¹ des laib zaid id bangf dail ghab hot: ‘Ghet xangs lul hot: Qongd zaid seik khat niangb khangd deis? Wil sul dol qeb lil vut niangb hangd id nongx laib dlongd fat hfed bangf dangx ngx jud.’¹² Nenx nongt tut guf lox ib qongd zaid hlieb, dol hut xit dongx dit yit id diot mangx, mangx ghax niangb hangd id hshot mangs.”¹³ Nenx dol mongl jas dol hfud gid id deid denk liek dol hveb Yeeb Sub hmat id; nenx dol ghax hshot mangs laib dangx ngx jud nongx dlongd fat hfed.

Ait Ab Ghab Bangf Gad Hmangt

¹⁴ Leit hxib yangx, Yeeb Sub sul dol hxab lil xit seix niangb jus bet nongx hek. ¹⁵ Yeeb Sub des nenx dol hot: “Hxot wil ax bil gos naix ait hat id, wil jus deix sangx des mangx nongx laib dangx ngx jud dlongd fat hfed nongd. ¹⁶ Wil xangs mangx mongl: Wil ax diangd nongx laib dlongd nongd yel, leit dliel hxot ait jangx niangb laib guaif Wangx Waix gid diongb id.” ¹⁷ Yeeb Sub seik laib denb lol, bod hfut jangx ghax hmat: “Mangx dad denb nongd mongl xit dus hek. ¹⁸ Wil xangs mangx mongl: Gangl xangf nongd mongl waix, wil ax hek dol eb zend gheid nongd yel, leit dliel laib guaif Wangx Waix lol leit hxot id.” ¹⁹ Nenx dail qeb laib jed dax, bod hfut jangx ghax wangt dax, yud diot nenx dol, hot: “Laib nongd ghax dios wil jox jid, nas mangx gos dlius mongl het, mangx seix ait liek nongd, ghax dios nins sos wil.” ²⁰ Nongx jangx yangx, seix jus yangs qeb laib denb lol, hmat: “Denb nongd dios dad wil dol hxangd lol

预备？”¹⁰ 耶稣说：“你们进了城，必有人拿着一瓶水迎面而来，你们就跟着他，到他所进的风子里去。¹¹ 对那家的主人说：‘夫子说：客房在哪里？我与门徒好在那里吃逾越节的筵席。’¹² 他必指给你们摆设整齐的一间大楼，你们就在那里预备。”¹³ 他们去了，所遇见的正如耶稣所说的；他们就预备了逾越节的筵席。

设立主的晚餐

¹⁴ 时候到了，耶稣坐席，使徒也和他同坐。¹⁵ 耶稣对他们说：“我很愿意在受害以前和你们吃这逾越节的筵席。¹⁶ 我告诉你们：我不再吃这筵席，直到成就在神的国里。”¹⁷ 耶稣接过杯来，祝谢了，说：“你们拿这个，大家分着喝。¹⁸ 我告诉你们：从今以后，我不再喝这葡萄汁，直等神的国来到。”¹⁹ 又拿起饼来，祝谢了，就掰开，递给他们，说：“这是我的身体，为你们舍的，你们也应当如此行，为的是纪念我。”²⁰ 饭后也照样拿起杯来，说：“这杯

ghed laib hlangb hvib id, dios nas mangx lol het.
²¹Ngit af! Dail mail wil mongl id bangf jil bil sul wil
 niangb jus jox dax. ²²Daib Dial Naix nongt des dol
 hveb ghed gid denx id das mongl, nend hul, dail
 mail Daib Dial Naix mongl id nongt jas hxat yel!”
²³Nenx dol ghax laix nais laix, dios dail xid ait laib
 hfud gid nend.

Kit Vaf Dail Xid Dail Hsat Hlieb

²⁴Dol qeb lil xit vaf, nenx dol gid diongb dail xid
 hsent dios dail hsat hlieb. ²⁵Yeeb Sub des nenx dol
 hmat: “Dol naix gid gux maix dol wangx gex nenx
 dol, dol gangf ghab jed yent ghend nenx dol id gol
 ait dol ghab vut. ²⁶Nend hul, mangx ax gid ait nend;
 niangb mangx gid diongb, dail hsat hlieb nongt liek
 dail hsat yil id; dail ait hfud nongt liek dail dies hxuk
 naix id. ²⁷Dail xid ait dail hlieb? Dios dail niangb dab
 nongx hek ghaid dios dail dies hxuk naix id nend?
 Ax dios dail nongx hek id hlieb nend? Ait nend hul,
 wil niangb mangx gid diongb, liek dail dies hxuk naix
 id. ²⁸Xangf wil gos hxit gos hved id, dol xangf xangf
 des wil xit seix niangb id ghax dios mangx. ²⁹Wil dad
 laib guaif baib mangx mongl, deid denk liek wil Bak
 baib wil id jus diel, ³⁰hot mangx niangb wil laib guaif
 gid niangs, niangb dab diot wil bangf laib dangx ngix
 jud nongx hek; dail niangb dab diot laib ghob yenl
 wangx gid waix, hxend diangs Yix Saif Liēef juf ob jil
 zaid.”

Hseid Bub Sod Hot Bix Deef Ax Xangk Ghab

³¹Ab Ghab dail hmat: “Xib Menf af, Xib Menf
 af! Sax Daid sangx dot mangx, jef vut hxab mangx

是用我血所立的新约，是
 为你们流出来的。²¹看哪！
 那卖我之人的手与我一
 同在桌子上。²²人子固然
 要照所预定的去世，但卖
 人子的人有祸了！”²³他们
 就彼此对问，是哪一个是
 要做这事。

争论谁为大

²⁴门徒起了争论，他
 们中间哪一个可算为大。
²⁵耶稣说：“外邦人有君王
 为主治理他们，那掌权管
 他们的称为恩主。²⁶但你
 们不可这样；你们里头为
 大的，倒要像年幼的；为
 首领的，倒要像服事人
 的。²⁷是谁为大？是坐席
 的呢？是服事人的呢？
 不是坐席的大吗？然而
 我在你们中间，如同服事
 人的。²⁸我在磨炼之中，
 常和我同在的就是你们。
²⁹我将国赐给你们，正如
 我父赐给我一样，³⁰叫你
 们在我国里，坐在我的席
 上吃喝；并且坐在宝座
 上，审判以色列十二个支
 派。”

预言彼得不认主

³¹主又说：“西门！西
门！撒但想要得着你们，

liek hxab gad mangl jus diel; ³²nend hul, wil seix des mongx quf dlak yangx, ax baib mongx bangf jox hvib hsent dal niox. Mongx diangd ghangb lol hxot id, nongt diot ves baib mongx bangf dol jid dax.” ³³Bix Deef hmat: “Ghab af! Des mongx mongl las lox haib jel das hul, wil seix ngas hvib.” ³⁴Yeeb Sub hmat: “Bix Deef, wil xangs mongx, niangb hnaib nongd leit hxib gheib ax bil ghat id, mongx nongt hmat bib dias hot mongx ax xang wil.”

Laib Daif Seix、Laib Daif Haib Dangd Diuk

³⁵Yeeb Sub dail des nenx dol hmat: “Wil xangt mangx dlif gux mongl hxot id, ax maix dol daif seix、dol daif ghaid dol hab, mangx qab laib gheix xid ax qab nend?” Nenx dol dab: “Ax qab.” ³⁶Yeeb Sub hmat: “Nend hul, xangf nongd dail maix laib daif seix ghax baib nenx bab, dail maix laib daif ghax baib nenx ak, ax maix dol dangd diuk ghax nongt mail dol ud qub mongl diangd mail dol dangd diuk lol. ³⁷Wil xangs mangx mongl, Dud Waix hxad hot: ‘Nenx gos dint niangb dol naix zeid ghab diongb.’ Laib hveb nend nongt jangx deix diot wil jox jid; yenb weid dol hveb hxad sos wil id ghax nongt sail jangx deix dax.” ³⁸Nenx dol hmat: “Ghab af, mongx hxid! Hangd nongd maix ob diangb dangd diuk.” Yeeb Sub hmat: “Ghot yangx.”

Yeeb Sub Jit Laib Bok Gaix Laix Daox Gaod

³⁹Yeeb Sub dlif gux lol, liek khangd ghot id jit laib Bok Gaix Laix mongl, dol qeb lil seix des nenx. ⁴⁰Leit yangx, ghax des nenx dol hmat: “Mangx nongt daox gaod, jef faf ves gos hxit gos hlud.” ⁴¹Ait nend ghax hsat nenx dol mongl leit bet ghed maix

好筛你们像筛麦子一样；³²但我已经为你祈求，叫你不至于失了信心，你回头以后，要坚固你的弟兄。”³³彼得说：“主啊！我就是同你下监，同你受死，也是甘心。”³⁴耶稣说：“彼得，我告诉你，今日鸡还没有叫，你要三次说不认得我。”

钱囊、口袋、刀剑

³⁵耶稣又对他们说：“我差你们出去的时候，没有钱囊、没有口袋、没有鞋，你们缺少什么没有？”他们说：“没有。”³⁶耶稣说：“但如今有钱囊的可以带着，有口袋的也可以带着，没有刀剑的要卖衣服买刀剑。³⁷我告诉你们，经上写着说：‘他被列在罪犯之中。’这话必应验在我身上；因为那关系我的事，必然成就。”³⁸他们说：“主啊，请看！这里有两把刀剑。”耶稣说：“够了。”

上橄榄山祷告

³⁹耶稣出来，照常往橄榄山去，门徒也跟随他。⁴⁰到了那地方，就对他们说：“你们要祷告，免得入了迷惑。”⁴¹于是离开

gox ib laib vib gid dol id, ghax qend dab daox gaod, ⁴²hot: “Bak af! Hangd mongx deid hvib nend, ghax yax laib denb nongd mongl; nend hul, ax gid des wil jox hvib ait jangx, jef des mongx jox hvib ait jangx het.” ⁴³Maix ib dail hxab waix gangl fangb waix fangt jid diot ves baib nenx. ⁴⁴Yeeb Sub xad jel bongt wat, daox gaod vel jend hvib, dol ghab bod hniangk liek ghab bod hxangd, baix diot ghab dab (maix dol dud sangs lul niangb nongd ax maix yangd 43 haib yangd 44). ⁴⁵Daiox gaod jangx, nenx ghax fal lol leit dol qeb lil ghab mais, bongf nenx dol hxat hvib geb lieb sail bit dangx jul yangx, ⁴⁶ghax des nenx dol hmat: “Mangx ait gheix xid bit dangx dlaib nend? Fal lol daox gaod, jef faf ves gos hxit gos hlud.”

Yeeb Sub Gos Wil

⁴⁷Xangf xit xit hmat hveb id, maix naix not not dax leit. Yuf Dad, juf ob dail qeb lil id bangf ib laix, ghax hangb diot mail naix id dangl hfud. Nenx dax seib Yeeb Sub, sangx kub nenx laib mangl mais. ⁴⁸Yeeb Sub des nenx hot: “Yuf Dad! Mongx kub wil laib mangl mais ghax dios ait laib hveb gid liuf mail Daib Dial Naix nend?” ⁴⁹Dol naix niangb ob pit id ngit ax dios yangs yangx, ghax hot: “Ghab af! Bib dad diangb dangd diuk maf, dot ax dot?” ⁵⁰Gid diongb maix ib laix naix maf dail hfud xangs jongb bangf dail khad ib diuk, hlait liangl nenx bangf jil ghab naix pit deix. ⁵¹Yeeb Sub hmat: “Leit diex dab nongd, mais nenx dol ait ghax niox!” Nenx ghax hsenk dail naix id bangf jil ghab naix, diot vut nenx yangx. ⁵²Yeeb Sub des dol ghet xangs jongb、ghab lail ved dins haib dol lul dax wil nenx id hmat:

他们约有扔一块石头那么远，跪下祷告，⁴²说：“父啊！你若愿意，就把这杯撤去；然而不要成就我的意思，只要成就你的意思。”⁴³有一位天使从天上显现，加添他的力量。⁴⁴耶稣极其伤痛，祷告更加恳切，汗珠如大血点，滴在地上（有些古卷在此无⁴³和⁴⁴节）。⁴⁵祷告完了，就起来到门徒那里，见他们因为忧愁都睡着了，⁴⁶就对他们说：“你们为什么睡觉呢？起来祷告！免得入了迷惑。”

耶稣被捉拿

⁴⁷说话之间，来了许多人。那十二个门徒里名叫犹太的，走在前头，就近耶稣，要与他亲脸。⁴⁸耶稣对他说：“犹太！你用亲脸的暗号卖人子吗？”⁴⁹左右的人见光景不好，就说：“主啊！我们拿刀剑砍可以不可以？”⁵⁰内中有一个人把大祭司的仆人砍了一刀，削掉了他的右耳。⁵¹耶稣说：“到了这个地步，由他们吧！”就摸那人的耳朵，把他治好了。⁵²耶稣对那些来拿他的祭司长和守殿官并长

“Mangx gangf dol dangd dol det dax wil wil, liek wil dail ghet niangs id nend? ⁵³Wil hnaib hnaib nas mangx niangb laib dins gid niangs, mangx seix ax khad bil wil wil. Xangf nongd ghax dios mangx laib ghab hxib. Khangd zek gangf ghab jed yent yangx.”

Bix Deef Ax Xangk Yeeb Sub

⁵⁴Nenx dol wil gos Yeeb Sub, tiet nenx leit dail hfud xangs jongb bangf laib zaid. Bix Deef niangb dol dol des ghangb. ⁵⁵Nenx dol niangb laib ghab diux dlangl qend dul, xit seix niangb dab; Bix Deef seix niangb dab diot nenx dol gid diongb. ⁵⁶Maix ib dail khad diel ngit bongf Bix Deef niangb dab diot khangd fangx dul, ghax tiangt mais ngit nenx bub diub, hmat: “Dail nongd bend dios des dail aib ait jus gid.” ⁵⁷Niox qab Bix Deef ax cenf rend, hot: “Ad, wil ax xangk nenx.” ⁵⁸Yangk ax lax not xus, dail maix ib dail naix ngit bongf nenx ghax hot: “Mongx seix dios nenx dol mail id bangf ib laix.” Bix Deef hmat: “Mongx dail naix nongd, wil ax dios!” ⁵⁹Ghed yangk ib xox sif, dail maix ib laix qend ves dlinf hot: “Nenx jus deix dios des dail aib ait jus gid, yenb weid nenx seix dios dail naix Jab Lid Lid.” ⁶⁰Bix Deef hmat: “Mongx dail naix nongd! Wil ax bub mongx hmat laib gheix xid.” Hxib xit xit hmat hveb id, dail gheib ghax ghat dax. ⁶¹Ab Ghab ghax diangd mais lol ngit Bix Deef. Bix Deef ghax nos sos dol hveb ab Ghab des nenx hmat id: “Hnaib nongd leit hxib gheib ax bil ghat id, mongx nongt bib dias ax xangk wil leif.” ⁶²Nenx ghang dlif gux mongl genx hul hul.

老说：“你们带着刀棒出来拿我，如同拿强盗吗？”⁵³我天天同你们在殿里，你们不下手拿我。现在却是你们的时候，黑暗掌权了。”

彼得不认耶稣

⁵⁴他们拿住耶稣，把他带到大祭司的宅里。彼得远远地跟着。⁵⁵他们在院子里生了火，一同坐着；彼得也坐在他们中间。⁵⁶有一个使女看见彼得坐在火光里，就定睛看他，说：“这个人素来也是同那人一伙的。”⁵⁷彼得却不承认，说：“女子，我不认得他。”⁵⁸过了不多的时候，又有一个人看见他，说：“你也是他们一党的。”彼得说：“你这个人！我不是。”⁵⁹约过了一小时，又有一个人极力地说：“他实在是同那人一伙的，因为他也是加利利人。”⁶⁰彼得说：“你这个人！我不晓得你说的是什么。”正说话之间，鸡就叫了。⁶¹主转过身来看彼得。彼得便想起主对他所说的话：“今日鸡叫以前，你要三次不认我。”⁶²他就出去痛哭。

Langf Longs Haib Dib Yeeb Sub

⁶³Dol naix ved Yeeb Sub id langf longs nenx haib dib nenx, ⁶⁴seix dail mes nenx jil hniub mais, nais nenx hot: “Mongx dios dail xangs bub sod, mongx ghax xangs bib dax dios dail xid dib mongx nend?” ⁶⁵Nenx dol dail tut tat nenx not diel not jens haib.

Yeeb Sub Gos Hxend Diangs Niangb Gongb Huid Gid Niangs

⁶⁶Laib waix jus fangx, dol lul diub fangb nas dol ghet xangs jongb haib dol xangs hxad dud dax xit ghuk, Yeeb Sub gos tiet dax leit nenx dol bangf laib gongb huid gid niangs, ⁶⁷nenx dol hmat: “Hangd hot mongx dios Jib Duf nend, mongx ghax xangs bib.” Yeeb Sub hmat: “Wil xangs mangx, mangx seix ax hsent, ⁶⁸hangd wil nais mangx, mangx seix ax dab. ⁶⁹Gangl xangf nongd mongl waix, Daib Dial Naix ghax niangb dab diot Wangx Waix vof vas bangf pit bil deix.” ⁷⁰Nenx dol sail hmat: “Ait nend, mongx dios Wangx Waix dail Daib Dial ax dios nend?” Yeeb Sub hmat: “Mangx hmat dol nend dios haib.” ⁷¹Nenx dol hmat: “Bib ait gheix xid dail ed ait dad deix nend? Nenx laib lot hmat dol hveb nend, bib sail nongf zongb naix hngand yangx.”

Yeeb Sub Gos Hxend Diangs Niangb Bix Lab Dob Ghab Mais

23 Dol naix not sail fal dax, tiet Yeeb Sub leit Bix Lab Dob ghab mais, ²ghax ghot nenx hot: “Bib bongf dail naix nongd dlab hlud laib guaif nongd, ax baib jit hxit diot Kaib Sab, dail hot nenx dios Jib Duf, dios dail wangx.” ³Bix Lab Dob nais

戏弄和鞭打耶稣

⁶³ 看守耶稣的人戏弄他，打他，⁶⁴ 又蒙着他的眼，问他说：“你是先知，告诉我们打你的是谁？”⁶⁵ 他们还用许多别的话辱骂他。

耶稣在公会里受审

⁶⁶ 天一亮，民间的众长老连祭司长带文士都聚会，把耶稣带到他们的公会里，⁶⁷ 说：“你若是基督，就告诉我们。”耶稣说：“我若告诉你们，你们也不信；⁶⁸ 我若问你们，你们也不回答。⁶⁹ 从今以后，人子要坐在神权能的右边。”⁷⁰ 他们都说：“这样，你是神的儿子吗？”耶稣说：“你们所说的是。”⁷¹ 他们说：“何必再用见证呢？他亲口所说的，我们都亲自听见了。”

耶稣在彼拉多前受审

23 众人都起来，把耶稣解到彼拉多面前，² 就告他说：“我们见这人诱惑国民，禁止纳税给凯撒，并说自己是基

Yeeb Sub: “Mongx dios dol naix Yuf_Tajid bangf dail wangx ax dios?” Yeeb Sub dab hot: “Mongx hmat id dios haib.” ⁴Bix Lab Dob des dol ghet xangs jongb sul dol naix not hmat: “Wil hvob ax jas dail naix nongd maix zeid gheix xid.” ⁵Ait nend, nenx dol vel ait vel qend ves dlinf hmat: “Nenx dlab hlud dol naix, niangb dangx jox fangb Yuf_Tajid kot lil, qend gangl dlial Jab_Lid_Lid dax leit dlial hangd nongd.”

Yeeb Sub Gos Hxend Diangs Niangb Xib Lif Ghab Mais

⁶Bix Lab Dob jus hngand ghax nais: “Dail nongd dios dail naix Jab_Lid_Lid nend?” ⁷Niangb dangl nenx bub Yeeb Sub dios Xib Lif ghend, ghax hsongt nenx mongl Xib Lif hangd id. Xangf id Xib Lif xit xit niangb Yeeb_Lud_Sab_Lenx. ⁸Xib Lif ngit bongf Yeeb Sub ghax ghangb hvib lins niox, yenb weid nenx bend hngand nenx bangf dol hfud gid, ghax sangx ngit bongf nenx lax wat yangx, dail jeb hvib ngit nenx ait ib jens yangs waix. ⁹Ait nend, nenx ghax nais nenx dol hveb not not; Yeeb Sub ib hveb seix ax dab. ¹⁰Dol ghet xangs jongb sul dol xangs hxad dud hxud bub diub, qend ves dlinf ghot nenx. ¹¹Xib Lif sul nenx bangf dol yongx ghax hxid ax dot Yeeb Sub, langf longs nenx, dad dol ud xenf ud vut diot nenx nangl, diangd hsongt nenx diot Bix Lab Dob hangd id mongl. ¹²Niongl gid denx, Xib Lif sul Bix Lab Dob xit saib, hnaib id ghax jangx ghab bul yangx.

Yeeb Sub Gos Dind Zeid Das

¹³Bix Lab Dob gol dol ghet xangs jongb、dol ghab lail zaid haib dol naix dax xit ghuk, ¹⁴ghax des

督，是王。”³彼拉多问耶稣说：“你是犹太人的王吗？”耶稣回答说：“你说的是。”⁴彼拉多对祭司长和众人说：“我查不出这人有什么罪来。”⁵但他们越发极力地说：“他煽惑百姓，在犹太遍地传道，从加利利起，直到这里了。”

耶稣在希律前受审

⁶彼拉多一听见，就问：“这人是加利利人吗？”⁷既晓得耶稣属希律所管，就把他送到希律那里去。那时希律正在耶路撒冷。⁸希律看见耶稣，就很欢喜，因为听见过他的事，久已想要见他，并且指望看他行一件神迹。⁹于是问他许多的话；耶稣却一言不答。¹⁰祭司长和文士都站着，极力地告他。¹¹希律和他的兵丁就藐视耶稣，戏弄他，给他穿上华丽衣服，把他送回彼拉多那里去。¹²从前希律和彼拉多彼此有仇，在那一天就成了朋友。

耶稣被判死刑

¹³彼拉多传齐了祭司长和官府并百姓，¹⁴就对

nex dol hmat: "Mangx tiet dail naix nongd dax wil hangd nongd, hot nex dios dail dlab hlud naix. Ngit af! Wil seix dad mangx ghot nex bangf laib hfud gid id niangb mangx ghab mais nais nex yangx, seix hvob ax jas nex ait hсад laib gheix xid zeid; ¹⁵ghax dios Xib Lif nais seix jus diel, ait nend jef hsongt nex diangd lol. Mangx seix nongf bongf yangx, nex ax ait laib hfud gid gheix xid deid das. ¹⁶Ait nend, wil nongt dib nex, tat nex, jangx ghax xangt nex mongl!" (maix dol dud sangs lul niangb nongd hxad maix ¹⁷jus leit laib ghab hnaib nend, dail ghab ved fangb nongt xangt ib dail niangb lox diot nex dol."). ¹⁸Dol naix not ghax gol dongx hveb zangl zangl hot: "Hxub hxab dail nongd niox! Xangt Bab Lab Bab diot bib!" ¹⁹Dail Bab Lab Bab dios niangb diub yis ait lox lens haib dat naix, ghax gos las lox. ²⁰Bix Lab Dob deid hvib xangt Yeeb Sub, ghax diangd qongk nex dol. ²¹Niox qab nex dol nangl nangl gol hсад dlinf: "Dib nex hniangb diot laib jad fab liangx! Dib nex hniangb diot laib jad fab liangx!" ²²Bix Lab Dob diangd ib dias des nex dol hmat: "Ait gheix xid nend? Dail naix nongd ait laib hfud gid yangf gheix xid nend? Wil seix hvob ax jas nex maix laib zeid gheix xid deid das. Ait nend, wil nongt tat nex dib nex, xangt nex mongl ghax niox." ²³Nex dol nangl nangl hex hсад dab hсад waix vox Bix Lab Dob, dlak nex dad Yeeb Sub dib hniangb diot laib jad fab liangx; nex dol bangf dol hveb ghax dot yenf yangx. ²⁴Bix Lab Dob jef des nex dol bangf dol hveb dlak nend dax lod diangs, ²⁵dad nex dol dlak dail naix id xangt mongl yangx, ghax dios dail ait lox lens haib dat naix gos las lox id; dad Yeeb Sub yud diot nex dol, langs nex dol jox hvib mongl ait.

他们说：“你们解这人到我这里，说他是诱惑百姓的。看哪！我也曾将你们告他的事，在你们面前审问他，并没有查出他什么罪来；¹⁵就是希律也是如此，所以把他送回来。可见他没有做什么该死的事；¹⁶故此，我要责打他，把他释放了。”（有古卷在此有¹⁷每逢这节期，巡抚必须释放一个囚犯给他们。）¹⁸众人却一齐喊着说：“除掉这个人！释放巴拉巴给我们！”¹⁹这巴拉巴是因在城里作乱杀人，下在监里的。²⁰彼拉多愿意释放耶稣，就又劝解他们。²¹无奈他们喊着说：“钉他十字架！钉他十字架！”²²彼拉多第三次对他们说：“为什么呢？这人做了什么恶事呢？我并没有查出他什么该死的罪来。所以，我要责打他，把他释放了。”²³他们大声催逼彼拉多，求他把耶稣钉在十字架上；他们的声音就得了胜。²⁴彼拉多这才照他们所求的定案，²⁵把他们所求的，那作乱杀人下在监里的释放了；把耶稣交给他们，任凭他们的意思行。

Yeeb Sub Gos Dib Hniangb Diot Laib Jad Fab Liangx

²⁶Hxot tiet Yeeb Sub mongl id, maix ib dail naix Gux Lid Najd gol ait Xib Menf id, gangl diub vangl dax; nenx dol ghax gangf nenx diud, dad laib jad fab liangx dub diot nenx jox jid, vox nenx ak des Yeeb Sub mongl. ²⁷Maix dol naix not dax des Yeeb Sub, gid diongb maix dol jib mais; dol mais nas nenx genx genx niangd niangd. ²⁸Yeeb Sub diangd mais lol des nenx dol hmat: "Yeeb Lud Sab Lenx dol daib ad af, ax gid genx diot wil, nongt genx diot mangx sul mangx bangf dol jib daib. ²⁹Yenb weid ghab hnaib leit dax yel yangx, dol naix nongt hmat: 'Dol ax yis vangt, ax bil liangs niak haib dol ax bil yis wel niak id, jas vut yangx!' ³⁰Hxib id,

dol naix nongt des dol bok hlieb hot:

'Bangb lol diot bib jox jid yol!'

Des diub bok yut hot:

'Xab mes bib yad !'

³¹Hangd dail det jit eb xangf id, nenx dol ait dol hfud gid nongd, dail det ngas liak xangf id, nongt ait deis ait nend?" ³²Dail maix ob dail naix faid zeid sul Yeeb Sub xit seix gos tiet dax dat das. ³³Leit ib bet khangd qut bit hot Ghab Dab Hsongd Khob id, ghax dad Yeeb Sub dib hniangb diot laib jad fab liangx, dail dib ob dail naix faid zeid id haib: lb dail niangb pit bil deix, ib dail niangb pit bil jangl. ³⁴Hxot id, Yeeb Sub hmat: "Bak af! Yangs nenx dol, yenb weid nenx dol xit xit ait dol nongd nenx dol ax bub." Dol yongx ghax dliof bob dud dus nenx bangf dol ud qub. ³⁵Dol naix hxud diot hangd id ngit. Dol ghab lail zaid seix

耶稣被钉十字架

²⁶带耶稣去的时候，有一个吉利奈人西门，从乡下来；他们就抓住他，把十字架搁在他身上，叫他背着跟随耶稣。²⁷有许多百姓跟随耶稣，内中有些好妇女；妇女们为他号啕痛哭。²⁸耶稣转身对她们说：“耶路撒冷的女子，不要为我哭，当为自己和自己的儿女哭。²⁹因为日子要到，人必说：‘不生育的和未曾怀孕的，未曾乳养婴孩的，有福了！’³⁰那时，

人要向大山说：

‘倒在我们身上！’

向小山说：

‘遮盖我们！’

³¹这些事既行在有汁水的树上，那枯干的树将来怎么样呢？”³²又有两个犯人，和耶稣一同带来处死。³³到了一个地方，名叫骷髅地，就在那里把耶稣钉在十字架上，又钉了两个犯人：一个在左边，一个在右边。³⁴当下耶稣说：“父啊！赦免他们，因为他们所做的，他们不晓得。”兵丁就拈阄分他的衣

qangd niangl nenx ait nongd: “Nenx dliuk naix jub niox; hangd nenx dios Jib Duf, Wangx Waix hvuk dail id, nenx ghax diangd dliuk nenx ghaid jid!”³⁶Dol yongx seix langf longx nenx, dad eb hset mongl nenx ghab mais baib nenx hek,³⁷hmat: “Hangd hot mongx dios dail wangx Yuf Taid, mongx ghax diangd dliuk mongx ghaid jid yol!”³⁸Niangb Yeeb Sub gid waix maix ib liul bax (maix dol dud sangs lul niangb nongd maix “dad dol leix Xib Laf, Lof Max, Xib Baif Laif”) hxad: “Dail nongd dios dol naix Yuf Taid bangf dail wangx.”³⁹Ob dail naix faid zeid ait jus gid gos dib hniangb id, maix ib dail qangd niangl nenx hot: “Mongx ax dios Jib Duf nend? Nend ghax diangd dliuk mongx ghaid jid sul bib ob laix yad!”⁴⁰Dail id ghax tat nenx hot: “Mongx seix dios jus yangs gos dat, mongx ghax ax hxib Wangx Waix nend?”⁴¹Bib dios deid das het, yenb weid bib jel dol id liek bib ait dol id jus yangs; nend hul dail naix nongd ax bil ait ib jens hfud gid ax vut”;⁴²nenx ghax hmat: “Yeeb Sub af! Hxot mongx dot laib guaif lol leit id, dlak mongx nins sos wil.”⁴³Yeeb Sub ghax des nenx hmat: “Wil jus deix xangs mangx, hnaib nongd mongx ghax des wil jus gid niangb laib wangx ghangb hvib yangx.”

Yeeb Sub Das

⁴⁴Xangf id ghed dios diongb hnaib juf ob dieex zongb, dangx laib ghab dab zek gongd niongd dax, leit dlil diongb hnaib bib dieex zongb.⁴⁵Laib hnaib ghax zek dlil dax yangx; liul dob dlod niangb laib dins Wangx Waix gid niangs id gangl ghab diongb dlit jangx ob xangb.⁴⁶Yeeb Sub xangt hveb gol hveb hot: “Bak af! Wil dad wil bangf dail dliux yud diot

服。³⁵百姓站在那里观看。官府也嗤笑他，说：“他救了别人；他若是基督，神所拣选的，可以救自己吧！”³⁶兵丁也戏弄他，上前拿醋送给他喝，³⁷说：“你若是犹太人的王，可以救自己吧！”³⁸在耶稣以上有一个牌子（有古卷在此有“用希腊、罗马、希伯来的文字”）写着：“这是犹太人的王。”³⁹那同钉的两个犯人，有一个讥诮他，说：“你不是基督吗？可以救自己和我们吧！”⁴⁰那一个就应声责备他，说：“你既是一样受刑的，还怕神吗？”⁴¹我们是应该的，因我们所受的与我们所做的相称；但这个人没有做过一件不好的事”；⁴²就说：“耶稣啊！你得国降临的时候，求你纪念我。”⁴³耶稣对他说：“我实在告诉你：今日你要同我在乐园里了。”

耶稣的死

⁴⁴那时约是中午十二点，遍地都黑暗了，直到下午三点，⁴⁵日头变黑了；殿里的幔子从当中裂为两半。⁴⁶耶稣大声喊着说：“父啊！我将我的灵魂交在你手里。”说了这话，气就

mongx diub bil.” Hmat jangx laib hveb nend, nenx ghax liuf bongt yangx. ⁴⁷Dail hfud ghennd bat yongx ngit bongf ait jangx dol hfud gid nongd, ghax diangd laib nangx tob gil xil diot Wangx Waix, hot: “Dail nongd jus deix dios dail naix deix!” ⁴⁸Dol naix not xit ghuk niangb bet id ngit bongf dol hfud gid ait jangx nongd, sail dib gangb gek tob tob diangd mongl yangx. ⁴⁹Dail maix bax linf dol des Yeeb Sub xit lias id sul dol jib mais gangl Jab..Lid..Lid des ghangb nenx dax id, sail hxud niangb dol dol ngit bub jub dol hfud gid nongd.

Liangl Yeeb Sub

⁵⁰Maix ib dail naix bit hot Yof Saif, dios gongb huid dail naix, ait naix vut hvib deix hvib; ⁵¹gongb huid dol naix was dol ghab jit id haib ait dol gheb gid id, nenx seix ax des ghangb ait. Nenx bend dios dail naix gangl jox fangb Yuf Taid laib yis Yad Lid Max Taid dax, xangf xangf jeb hvib diot laib guaif Wangx Waix. ⁵²Nenx mongl hxid Bix Lab Dob, dlak dot Yeeb Sub bangf jox jid. ⁵³Ait nend nenx ghax ait jox jid hlod lol dab, dad liul dob nos mongl khaid vut, ghax dub diot laib khangd vib bangx liangx sos gid niangs, gid niangs congf ax bil liangl naix. ⁵⁴Hnaib id dios hnaib hshot mangs, hnaib qet ves seix leit ax vongs yangx. ⁵⁵Dol jib mais gangl Jab..Lid..Lid des Yeeb Sub jus gid dax id des ghangb Yof Saif, seix bongf laib bangx liangx haib nenx bangf jox jid ait deis dub. ⁵⁶Nenx dol ghax diangd mongl, hshot mangs dol jab daib mongs haib dol diangx daib mongs. Hnaib qet ves, nenx dol ghax des hveb hlangb lol qet ves.

断了。⁴⁷百夫长看见所成的事，就归荣耀与神，说：“这真是个义人！”⁴⁸聚集观看的众人见了这所成的事，都捶着胸回去了。⁴⁹还有一切与耶稣熟识的人，和从加利利跟着他来的妇女们，都远远地站着看这些事。

耶稣被埋葬

⁵⁰有一个名叫约瑟，是个议士，为人善良公义；⁵¹众人所谋所为，他并没有附从。他本是犹太地亚利马太城里素常盼望神国的人。⁵²这人去见彼拉多，求耶稣的身体；⁵³就取下来用细麻布裹好，安放在石头凿成的坟墓里，那里头从来没有葬过人。⁵⁴那日是预备日，安息日也快到了。⁵⁵那些从加利利和耶稣同来的妇女跟在后面，看见了坟墓和他的身体怎样安放。⁵⁶她们就回去，预备了香料香膏。她们在安息日，便遵着诫命安息了。

Yeeb Sub Diangd Ves

24 Xongs hnaib bangf hnaib hsat denx, xangf ob mob dab id, dol jib mais id dad dol jab daib mongs hsot mangs vut id dax leit ghab diux bangx liangx. ²Nenx dol ngit bongf dleif bax vib sod gangl laib bangx liangx id lios mongl yangx, ³nenx dol ghax dlenl mongl hxid, seix ax bongf ab Ghab Yeeb Sub bangf jox jid. ⁴Xangf xit xit dot nos id, maix ob laix naix fangt dax hxud diot nenx dol bangf ob pit, nangl dol ud fangx lif dlinl dlinl. ⁵Dol jib mais id hxib bongt wat, pet mais diot ghab dab. Ob dail naix id ghax des nenx dol hmat: “Ait gheix xid niangb bet dub naix das nongd hvob dail naix ves nend? ⁶Nenx ax niangb hangd nongd yel, sod diangd ves mongl yangx. Nongt nins sos xangf nenx niangb Jab Lid Lid id ait deis xangs mangx: ⁷‘Daib Dial Naix nongt gos yud diot dol naix zeid diub bil, gos dib hniangb diot laib jad fab liangx, leit bib hnaib diangd ves lol.’” ⁸Nenx dol ghax nos sos Yeeb Sub bangf dol hveb nend dax. ⁹Ghax gangl laib bangx liangx diangd lol, dad bax linf dol hfud gid nend xangs juf ghaid dail hxab lil id sul dol naix hsab. ¹⁰Dol naix xangs dol hxab lil id ghax dios Mof Dad Lab dail naix Max Lid Yad sul Yof Yad Naf, Yax Gof mais Max Lid Yad, dail maix dol jib mais sul nenx dol niangb jus gid id haib. ¹¹Nenx dol xangs dol hveb id, dol hxab lil ghax ax hsent, nos hot dios dol hveb dliot. ¹²Nend hul, Bix Deef fal zangl box jox dax mongl leit ghab diux bangx liangx, ghongl khob mongl ngit gid niangs, bongf dleif dob nos mongl dail niangb bet id, ghax diangd mongl, khangd niangs xib qif dol hfud gid id wat.

耶稣复活

24 七日的头一日，黎明的时候，那些妇女带着所预备的香料来到坟墓前，²看见石头已经从坟墓滚开了，³她们就进去，只是不见主耶稣的身体。⁴正在猜疑之间，忽然有两个人站在旁边，衣服放光。⁵妇女们惊怕，将脸伏地。那两个人就对她们说：“为什么在死人中找活人呢？”⁶他不在这里，已经复活了。当纪念他还在加利利的时候，怎样告诉你们，⁷说：“人子必须被交在罪人手里，钉在十字架上，第三日复活。”⁸她们就想起耶稣的话来。⁹便从坟墓那里回去，把这一切事告诉十一个使徒和其余的人。¹⁰那告诉使徒的，就是抹大拉的马利亚和约亚拿，并雅各的母亲马利亚，还有与她们在一处的妇女。¹¹她们这些话，使徒以为是胡言，就不相信。¹²彼得起来，跑到坟墓前，低头往里看，见细麻布独在一处，就回去了，心里希奇所成的事。

Jox Gid Mongl Yix Max Wux Sib

¹³Deid denk hnaib id, dol qeb lil gid diongb maix ob laix hangb mongl ib laib vangl bit hot Yix Max Wux Sib; laib vangl id hvak Yeeb Lud Sab Lenx ghed maix ob juf zab lil gid. ¹⁴Nenx dol xit dongf bax linf dol hfud gid jas nend. ¹⁵Hxot nenx dol xit dongf xit xangs id, Yeeb Sub ghax dax leit nenx dol ghab mais, sul nenx dol xit seix hangb gid; ¹⁶niox qab nenx dol bangf hniub mais niad yangx ax xangk nenx. ¹⁷Yeeb Sub des nenx dol hmat: “Mangx hangb gid xit dongf laib gheix xid nend?” Nenx dol ghax xongb diud, xens mais ghof nef. ¹⁸Ob dail nongd maix ib laix bit hot Gaif Liuf Bab id ghax dab, hot: “Mongx niangb Yeeb Lud Sab Lenx ait dail khat, seix ax bub hangd aib ob bib hnaib nongd maix dol hfud gid id nend?” ¹⁹Yeeb Sub hot: “Dios laib hfud gid gheix xid nend?” Nenx dol dab: “Naf Sab Lef dail naix Yeeb Sub bangf dol hfud gid. Nenx dios dail xangs bub sod, niangb Wangx Waix sul dol naix ghab mais, hmat hveb hul, ait gheb gid hul, sail maix dliangl ves bongt wat. ²⁰Dol hfud xangs jongb sul bib bangf dol ghab lail zaid wil nenx mongl dind laib zeid das, dib hniangb diot laib jad fab liangx. ²¹Nend hul, bib bend jeb hvib dail hxuk dol naix Yix Saif Liuef id ghax dios nenx. Ax jef dios ait nend het, dol hfud gid nongd ait jangx, leit xangf nongd jangx bib hnaib yangx. ²²Dail maix, bib gid diongb ob bib dail jib mais ait bib xib qif wat; nenx dol khangd sod fal dax mongl leit laib bangx liangx hangd id, ²³ax bongf nenx bangf jox jid, ghax diangd lol xangs bib hot: ‘Bongf ob dail hxab waix fangt dax, hot nenx ves mongl yangx.’ ²⁴Bib bangf ob bib laix seix mongl leit laib bangx liangx, nenx dol jas dol id deid denk

以马忤斯的路上

¹³正当那日，门徒中有两个人往一个村子去；这村子名叫以马忤斯，离耶路撒冷约有二十五里。¹⁴他们彼此谈论所遇见的这一切事。¹⁵正谈论相问的时候，耶稣亲自就近他们，和他们同行；¹⁶只是他们的眼睛迷糊了，不认识他。¹⁷耶稣对他们说：“你们走路彼此谈论的是什么事呢？”他们就站住，脸上带着愁容。¹⁸二人中有一个名叫革流巴的回答说：“你在耶路撒冷作客，还不知道这几天在那里所出的事吗？”¹⁹耶稣说：“什么事呢？”他们说：“就是拿撒勒人耶稣的事。他是个先知，在神和众百姓面前，说话行事都有大能。²⁰祭司长和我们的官府竟把他解去，定了死罪，钉在十字架上。²¹但我们素来所盼望要赎以色列民的，就是他。不但如此，而且这事成就，现在已经三天了。²²再者，我们中间有几个妇女使我们惊奇；她们清早到了坟墓那里，²³不见他的身体，就回来告诉我们说：

liek dol jib mais xangs dol hveb id, niox qab ax bongf nenx.”²⁵Yeeb Sub des nenx dol hot: “Mangx dol naix ax bub hfangb nongd! Dol xangs bub sod hmat bax linf dol hveb id, mangx jox hvib hsent jus deix ghaib nib wat.”²⁶Jib Duf ait nend gos hat, diangd dot nenx laib nangx tob gil xil, hsad bil ax deid dot nend?”²⁷Ait nend, gangl Mof Xib sul dangx dol xangs bub sod dax, Dud Waix hmat sos nenx bangf dol hveb id, nenx sail put xend xend diot nenx dol yangx.

²⁸Leit nenx dol mongl laib vangl id dax yel yangx, Yeeb Sub dail ait liek dangf hangb mongl dangl hfud id; ²⁹nenx dol ghax sail ves gangf nenx hot: “Deid hmangt, laib hnaib liuf bil yangx; dlak mongx des bib niangb ghax niox.” Ait nend nenx ghax dlenl mongl des nenx dol niangb. ³⁰Leit xangf nongx gad id, Yeeb Sub qeb laib jed lol, bod hfut jangx ghax wangt dax, yud diot nenx dol. ³¹Nenx dol ghax gas mais dax, nend jef xangk gos nenx; nenx ghax diangd hxenk zat mongl ax bongf yel. ³²Nenx dol xit hmat: “Niangb jox gid, nenx des bib hmat hveb, des bib put dliux Dud Waix hxot id, bib jox hvib ax dios hxed ghongl nongl nend?” ³³Nenx dol ghax fal zangl diangd mongl Yeeb Lud Sab Lenx mongl. Deid denk jas juf ghaid dail hxab lil sul nenx dol ait jus gid id xit ghuk niangb ib bet, ³⁴hot: “Ab Ghab jus deix diangd ves lol yangx, nenx fangt jid dax diot Xib Menf bongf yangx.” ³⁵Ob dail naix id ghax dad niangb diub gid jas sul wangt jed hxot id, ait deis jef xangk gos nenx dol hfud gid id, sail xangs

‘看见了天使显现，说他活了。’²⁴又有我们的几个人往坟墓那里去，所遇见的，正如妇女们所说的，只是没有看见他。”²⁵耶稣对他们说：“无知的人哪！先知所说的一切话，你们的心信得太迟钝了。”²⁶基督这样受害，又进入他的荣耀，岂不是应当的吗？”²⁷于是从摩西和众先知起，凡经上所指着自已的话，都给他们讲解明白了。

²⁸将近他们所去的村子，耶稣好像还要往前行；²⁹他们却强留他说：“时候晚了，日头已经平西了；请你同我们住下吧。”耶稣就进去，要同他们住下。³⁰到了坐席的时候，耶稣拿起饼来，祝谢了，掰开，递给他们。³¹他们的眼睛明亮了，这才认出他来；忽然耶稣不见了。³²他们彼此说：“在路上，他和我们说话，给我们讲解圣经的时候，我们的心岂不是火热的吗？”³³他们就立时起身回耶路撒冷去，正遇见十一个使徒和他们的同人聚集在一处，³⁴说：“主果然复活，已经显现给西门看了。”

dax.

Fangt Jid Diot Dol Qeb Lil

³⁶Hxot xit xit hmat hveb id, Yeeb Sub nongf hxud diot nenx dol ghab diongb, hot: “Bob deid mangx niangb hxed niangb vut.” ³⁷Nenx dol ghax hxib hvit yuk hvit dlens, ghax nos dios ngit bongf ghab dliux yangx. ³⁸Yeeb Sub hmat: “Mangx ait gheix xid hxat hvib? Ait gheix xid not hvib nend?” ³⁹Ngit wil bangf dol lob dol bil ghax bub jus deix dios wil yangx. Hsenk wil hxid! Ghab dliux ax maix bod hsongd ax maix ngx, mangx seix nongf hxid bongf wil maix haib.” ⁴⁰Hmat yangk laib hveb nend yangx, ghax dad dol lob bil diot nenx dol hxid. ⁴¹Nenx dol ghangb hvib gid ax gaix hsent mongl, dail nos xib qif wat haib; Yeeb Sub ghax nais: “Mangx hangd nongd maix gheix xid nongx ax maix?” ⁴²Nenx dol ghax baib nenx ib dleif nail jent dul. ⁴³Nenx seik lol, niangb nenx dol ghab mais nongx mongl yangx.

⁴⁴Yeeb Sub des nenx dol hmat: “Dol hveb nongd ghax dios niongl gid denx wil sul mangx xit seix niangb xangf id, xangs mangx dol hveb id, hot: Mof Xib bangf dol lil hlangb、dol xangs bub sod bangf dol dud haib dol dud hxak hxad niox id, hmat sos wil dol id, sail nongt jangx deix jul jef niox.” ⁴⁵Ait nend Yeeb Sub ghax buk nenx dol bangf jox hvib dax, ait nenx dol bub dluf Dud Waix; ⁴⁶nenx dail des nenx dol hmat: “Des Dud Waix hxad lol hxid, Jib Duf ghax nongt gos hat, leit hnaib bib diangd ves gangl

³⁵ 两个人就把路上所遇见的，和掰饼的时候怎么被他们认出来的事，都述说了一遍。

向门徒显现

³⁶ 正说这话的时候，耶稣亲自站在他们当中，说：“愿你们平安。”³⁷ 他们却惊慌害怕，以为所看见的是魂。³⁸ 耶稣说：“你们为什么愁烦呢？为什么心里起疑念呢？”³⁹ 你们看我的手，我的脚，就知道实在是我了。摸我看看！魂无骨无肉，你们看，我是有的。”⁴⁰ 说了这话，就把手和脚给他们看。⁴¹ 他们正喜得不敢信，并且希奇；耶稣就说：“你们这里有什么吃的没有？”⁴² 他们便给他一片烧鱼。⁴³ 他接过来，在他们面前吃了。

⁴⁴ 耶稣对他们说：“这就是我从前与你们同在之时，所告诉你们的话说：摩西的律法，先知的书和诗篇上所记的，凡指着我的话，都必须应验。”⁴⁵ 于是耶稣开他们的心窍，使他们能明白圣经；⁴⁶ 又对他们说：“照经上所写的，基督必受害，第三

khangd das lol, ⁴⁷dol naix nongt ak nenx laib bit mongl kot dol jax lil diangd hvib haib yangs zeid, gangl Yeeb Lud Sab Lenx qend dax mongl xangs leit dangx laib fangx dab. ⁴⁸Mangx ghax dios des dol hfud gid nongd ait dad deix. ⁴⁹Wil nongt dad wil Bak daf yend dol hveb id sail ngal sos mangx jox jid, ait nend mangx nongt niangb diub yis dangl, leit dliel mangx seik gos dol dliangl ves gangl gid waix lol hxot id.”

Yeeb Sub Jit Fangb Waix

⁵⁰Yeeb Sub yangl nenx dol leit Baif Dad Nif hvangb bil, ghax gid bil des nenx dol bod hent. ⁵¹Hxot xit xit bod hent id, nenx ghax hsat nenx dol mongl, dot yangl leit fangb waix mongl yangx. ⁵²Nenx dol ghax diangb nenx, ghangb hvib bongt wat, diangd mongl Yeeb Lud Sab Lenx mongl, ⁵³xangf xangf niangb laib dins gid niangs xangx hent Wangx Waix.

日从死里复活，⁴⁷并且人要奉他的名传悔改、赦罪的道，从耶路撒冷起直传到万邦。⁴⁸你们就是这些事的见证。⁴⁹我要将我父所应许的降在你们身上，你们要在城里等候，直到你们领受从上头来的能力。”

耶稣升天

⁵⁰耶稣领他们到伯大尼的对面，就举手给他们祝福。⁵¹正祝福的时候，他就离开他们，被带到天上去。⁵²他们就拜他，大大地欢喜，回耶路撒冷去，⁵³常在殿里称颂神。